

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1999. GADA
31. MAIJS

<http://ieva05.lanet.lv/~luua>

№ 17

JAUNUMI

Vāclavs Havels - LU goda doktors

No 9. līdz 12. maijam LU rektors, profesors Juris Zaķis piedalījās valsts delegācijas vizītē Čehijā, kuras laikā tika parakstīts sadarbības līgums ar Kārļa universitāti. Līgums ietver studentu un mācībspēku apmaiņu gandrīz visās zinātņu nozarēs. Tas ir loģisks turpinājums abu augstskolu sekmīgai sadarbībai, kuras pirmsākumi meklējami jau 70. gados. Rektors Juris Zaķis Kārļa universitātes rektoram Karelam Malijam uzticēja nodot LU Goda doktora diplomu Čehijas Republikas prezidentam Vāclavam Havelam.

Līgums ar Kijevas universitāti

No kreisās: Ukrainas vēstnieks Viktors Mihailovskis, Tarasa Sevčenko Kijevas universitātes rektors Viktors Skopenko, LU rektors Juris Zaķis

1999. gada 21. maijā Latvijas Universitāte noslēdza sadarbības līgumu ar Tarasa Ševčenko Kijevas universitāti Ukrainā, pamatojoties uz abpusēju interesi, lai attīstītu jau esošos kontaktus. Apmeklējot LU Ķīmijas fakultāti, Biomedicīnas pētījumu un studiju centru un Botānisko dārzu, Kijevas universitātes rektors, profesors Viktors Skopenko atzīmēja, ka pastāv plašas iespējas veiksmīgai sadarbībai.

ALĪNA GRŽIBOVSKA,
LU ārējo sakaru daļas vadītāja

Viesi no Somijas ierodas arī "Universitātes Avīzes" redakcijā

Timo Niitemä

No 22. līdz 24. maijam LU viesojās Turku universitātes (Somija) rektors, profesors Keijo Virtanen, administrācijas direktors Kari Hipponen un sabiedrisko attiecību un preses nodaļas pārstāvis Timo Niitemä. Viesošanās laikā tika apspriesti konkrēti sadarbības virzieni. 1998. gada decembrī starp abām universitātēm tika noslēgts sadarbības līgums.

2. lpp. ▶

AK, SESIJA

Sesijas dienas un nedienas

SESIJA! Atkal sesija! Kādam nopūtas par paredzamajām bezmiega naktīm, citam gluži otrādi – atpūta sākusies. Tomēr visi vēlas to ātrāk nokārtot, lai justos brīvi, jo vasara aiz loga un nemaz vairs negribas skatīt cauri grāmatu kalnus. Bez tam, uz tiem sakrājušies putekļi saulītē labāk redzami... Kādas ir labākās un ne tik labās atmiņas par sesijas laiku, stāsta Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē satiktie studenti.

INETA N. (3. kurss, latv. val. un lit.)
- Visspilgtākās atmiņas man laikam paliks par ārzemju literatūras eksāmenu pie pasniedzēja Strada. Nolikū gan ar pirmo reizi, bet daudzi no mūsu kursa izkrita. Tad latīņu valoda – arī bija grūti – sarežģīts eksāmens.

- Kuriozi eksāmenu laikā?
- Nē, viss likās ļoti normāli.

- Pirmā sesija bija visgrūtākā?

- Jā, tā liekas! Katrā ziņā bija bail, un visur tikai seši...

- Kā ar špikošanu?

- Es nemāku špikot, visi špikeri, kas ir tikusi rakstīti, vienmēr arī palikuši kabatās.

Varbūt eksāmenos varējāt izmantot arī grāmatas?

- Ir bijis tā, ka saraksta lekcijas uz lielajām lapām un izmanto tās, tad, jā, arī grāmatas, piemēram, valodniecības eksāmenā.

AIGARS (4. kurss, darbmācis)

- Kādas ir visspilgtākās atmiņas no sesijas laika?
- Ar pirmo sesiju nebija vispār nekādu problēmu, es pat nejutu, ka tā pienāca... Kad sākās praktiskie darbi, tad bija grūtāk.

- Uz kuru eksāmenu tu visvairāk mācījies?
- (Aigars iegrimst pārdomās...)
- Mācījies, nevis špikerus rakstīji!?!

12. lpp. ▶

ŠAJĀ NUMURĀ:

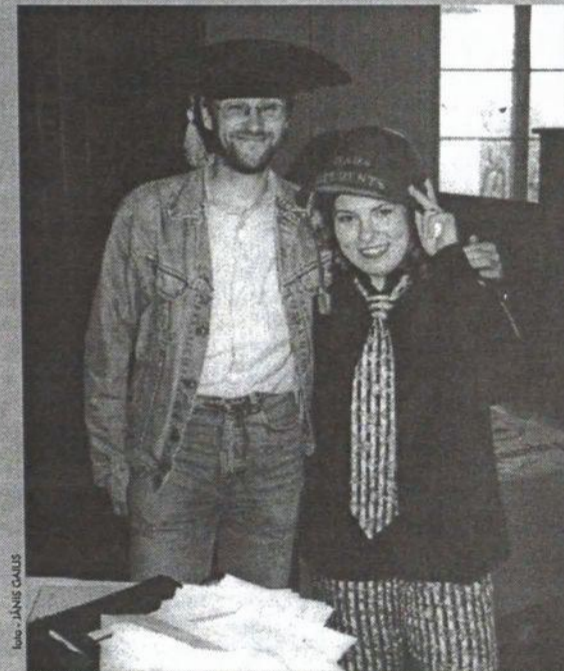
LU jurisprudences studenti uzvar 26 komandu konkurencē 2. lpp.

Šogad tiks iegūti diplomu 8. un 9. lpp

"Etiķete dzīvi padara smalkāku un elegantāku" - apgalvo LU docents Vladimirs Kincāns 10. un 11. lpp

Ko gan visu nākas dzirdēt lekcijās ... 10. lpp.

un daudz kas cits šoreiz 16 lappusēs

LU Bioloģijas fakultātes pasniedzējiskālais pasniedzējs Uldis Kondratovičs un Gada studente Māra pēc apbalvošanas ceremonijas

Šovasar atkal Studentu Dziesmu un deju svētki!

Katrs, kas vēlēties un būs spējīgs (kā nekā, tikko būs nosvinēti Jāņi), varēs posties 24. jūnija vakaram, lai ar vilcienu dotos uz Viļņu, kur no 25. līdz 27. jūnijam notiks 13. Baltijas valstu Studentu Dziesmu un deju svētki "Gaudeamus". Tajos piedalīsies kori un deju kolektīvi no lielākajām Latvijas augstskolām. Kopā 18 jaunie kori, 5 sieviešu un 4 vīru kori, t. i., apmēram 1200 dziedātāju. No LU svētkos piedalīsies jaunkais koris "Juventus", sieviešu kori "Minjona", "Latve", deju kolektīvs "Dancis", folkloras grupa "Dandari" un LU vidējās paaudzes deju kolektīvs, kuru vada J. Lainis.

Šos svētkus no Latvijas puses organizē Izglītības ministrija, kuras reprezentablās komisijas sastāvā ir komitejas priekšsēdētājs J. Gaigals, A. Gailis, komitejas sekretāre M. Katvare, muzikālais vadītājs J. Kļaviņš, deju kolektīva vadītājs R. Juraševskis, pūtēju orķestra vadītājs M. Martinsons un režisors J. Silīņš.

Galvenie svētku koncerti un pasākumi:

25. jūnijā
plkst. 16⁴⁵ - Pūtēju orķestru gājiens uz Rātslaukumu.
plkst. 17⁰⁰ - Svētku atklāšana Rātslaukumā.
plkst. 18⁰⁰ - Fotoizstādes atklāšana.
plkst. 21⁰⁰ - Mūzikas augstskolu koru koncerts.
plkst. 22⁰⁰ - Diskotēka un balle pie Baltā tilta.
26. jūnijā
plkst. 21⁰⁰ - Deju dienas koncerts Kalnu parkā.
plkst. 24⁰⁰ - Dalībnieku balle.
27. jūnijā
plkst. 17⁰⁰ - Dalībnieku gājiens no Rātslaukuma.
plkst. 19⁰⁰ - Dziesmu dienas koncerts, pēc tam - diskotēka.
Naktī kursēs speciāls vilciens uz Rīgu.

LINDA KALNIŅA

JAUNUMI

Viesi no Somijas ierodas arī
"Universitātes Avīzes" redakcijā

1. lpp.
Redakciju ar savu klātbūtni pagodināja Turku universitātes Sabiedrisko attiecību un preses nodaļas pārstāvis Timo Nitema (*Timo Niitemaa*). Viņš dalījās savā pieredzē par studentu izdevumu veidošanu, interesējās par "Universitātes Avīzes" struktūru, darbinieku funkcijām.

Somu studentu prese raksturojās, ka tās saikne ar centrālo presi ir ciešāka nekā pie mums. Somijā ir trīs universitātes, un starpā valda preses konkurence. Turku universitātē rei-

zi gadā izdod žurnālu "Aurora", kurš, protams, ir poligrāfiski kvalitatīvs. Metiens ir 10 000 eksemplāru, žurnāls saņemams par brīvu. Tas iznāk gan somu, gan angļu valodā, visi materiāli tajā ir saistīti ar studentu dzīvi. Centrālās preses pārstāvji, balstoties uz "Aurorā" atrodamo informāciju, gūst ieskatu studentu dzīvē un publicēto bieži izmanto lielaizdevuma presē. Žurnāls ir lieliska iespēja neklātienē atrast kādu interesantu intervējamo.

ANDA LASE

Atklāts Vācijas studiju centrs

25. maijā LU Vēstures un filozofijas fakultātē atklāja Vācijas studiju centru (VSC). Svinīgajā atklāšanā uzrunu teica LU rektors Juris Zaķis. Viņš uzsvēra LU Vēstures un filozofijas fakultātes Seno un Rietumeiropas viduslaiku vēstures katedras vadītāja, prof. dr. Ilgvara Misāna lomu centra veidošanā. Jāpiebilst, ka viņš ir arī tikko nodibinātā centra vadītājs. Rektors izteica pateicību Vācijas vēstniecībai, kas arī iepriekš ir palīdzējusi LU, kā arī minēja Gētes institūtu, kas, neskatoties uz to, ka īpaši neatbalsta akadēmisko izglītību, ir veicinājis VSC dibināšanu, palīdzot ar mēbeļu iegādi.

Mihaels Fabris, Vācijas vēstniecības Latvijā kultūras atašējs, savā uzrunā klātesošajiem pieminēja Roberta Boša fondu, kas atbalsta kultūras un sabiedriskās intereses, kā arī izglītības projektus un konkrēti - Vācijas studiju centra dibināšanu, sniedzot līdzekļus telpu iekārtošanai. No Boša fonda Latvijā jau strādā seši lektori un citi darbinieki, kuri darbosies arī VSC. M.

Fabris minēja divus projektus starp Latviju un Vāciju (Tibingenas universitāte un LU Teoloģijas fakultāte un Eiropas fakultāte, kurā strādā vācu zinātnieki), izteica cerības par abu valstu turpmāku sadarbību, kā arī uzdevināja LU rektoram VSC plāksni.

Beidzot arī pats Ilgvars Misāns tika pie vārda un konkrētāk pastāstīja par VSC priekšvēsturi un mērķiem. Doma par šāda centra nepieciešamību radās apmēram pirms gada kopā ar lektoriem no Vācijas - Dirku Pfeiferu (Roberta Boša fonda lektors) un Markusu Luksu (LU lektors no Maincas), bez kuru palīdzības VSC nevarētu atklāt. Pašlaik mazinās studentu vācu valodas zināšanas (1. kursā no 60 studentiem ar vācu valodu var strādāt 18, bet pirms 4 - 5 gadiem varēja puse), kas šajā fakultātē "ir draudīgs simptoms". Svarīgs faktors ir Latvijas un Vācijas 700 gadu kopīgā vēsture un oriģinālie literārie materiāli vācu valodā, kas nepieciešami pilnvērtīgām studijām. Konstatējot šādu situāciju, bija jārikojās, lai veidotu plašāka

LU 80

Būs zinātņu vēstures konference

1999. gadā aprit 80 gadi, kopš dibināta Latvijas Universitāte. Lai atzīmētu šo nozīmīgo gadskārtu, Latvijas Universitāte kopā ar Latvijas Zinātņu vēstures asociāciju, Rīgas Tehnisko universitāti un Latvijas Lauksaimniecības universitāti rīko konferenci. Tajā paredzēts aptvert pēc iespējas visas zinātņu nozares, kas saistītas ar Latvijas Universitāti.

Aicinām jūs piedalīties konferencē, kura notiks 1999. gada 24. septembrī Rīgā, Latvijas Universitātē. Sekciju sēdes: no plkst. 9.00 līdz plkst. 13.00; plenārsēdes sākums plkst. 14.00. Referātu ilgums sekcijās: 10 - 15 min., plenārsēdē: 20 - 25 min.

- Paredzētas šādas sekcijas:
1. Augstskolu vēsture (koordinatori - I. Ondzule, H. Strods).
 2. Ķīmijas vēsture (U. Alksnis, I. Meierovics).
 3. Tehnisko zinātņu vēsture (H. Guļevskis, J. Ločmelis).
 4. Medicīnas un veterinārmedicīnas vēsture (A. Viksna, M. Baltiņš).
 5. Lauksaimniecības un meža zinātņu vēsture (K. Vārtukapeinis).
 6. Pedagoģijas un psiholoģijas zinātņu vēsture (A. Špona, A. Krūze).
 7. Tautsaimniecības un juridisko zinātņu vēsture (E. Vasermanis).
 8. Humanitāro (fioloģija, teoloģija, filozofija) zinātņu vēsture (P. Vanags, V. Vārsbergs).

9. Matemātikas un dabaszinātņu vēsture (J. Klētnieks, M. Rudzītis, G. Daija).

Par piedalīšanos konferencē lūdzam ziņot orgkomitejai līdz 15. jūnijam, norādot vārdu, uzvārdu, amatu, darbavietu, tālruni, faksu, e-pastu, sekcijas nosaukumu un orientējošu referāta nosaukumu.

Par piedalīšanos konferencē jāziņo un tēzes jāiesniedz I. Ondzulei LU Zinātņu un tehnikas vēstures muzejā Raiņa bulvārī 19, 409., 412. kab., Rīga LV-1586, tālr. 7228909, fax: 371-7225039; 371-7820113, e-mail: lulc@lanet.lv

LU-80 Zinātņu vēstures konferences orgkomiteja

Professors Ilgvars Misāns Vācijas studiju centra telpās

skolām un zinātniskām iestādēm Vācijā un Latvijā;

- informēt studentus un mācītājus par stipendijām un zinātniskā darba iespējām Vācijā un sniegt konsultācijas projekta sastādīšanā;

- sadarboties ar jau esošajām institūcijām, kam ir līdzīgi mērķi.

Kā teica I. Misāns, viens no galvenajiem VSC uzdevumiem ir dabūt naudu, lai latvietis varētu studēt ārzemēs. Tādēļ svarīga ir projektu kvalitāte ar mērķi, lai latviešu students būtu konkurētspējīgs. Otrkārt, VSC kā fakultātes institūcija ir C kursa sastāvā, un tajā var iesaistīties studenti arī no citām fa-

kultātēm. Tiek gaidīti studenti, kuriem ir interese, priekšzināšanas. Nav obligāti jāpārzina vācu valoda. Sīkākā informāciju var iegūt LU Vēstures un filozofijas fakultātes Seno un Rietumeiropas viduslaiku vēstures katedrā pie Ilgvara Misāna, tel. 7281701.

LINDA KALNIŅA

MĒS PIE VIŅIEM

Aizbraucām, satikām, uzvarējām
(Krakova - Rīga - Kembridža)

Jau piekto gadu pēc kārtas Pilsniskās izglītības projekta (*Civic Education Project jeb CEP*) ietvaros notiek Centrālās un Austrumeiropas tiesas prāvas inscenējuma sacensības. Latvija tajās piedalās otro gadu. Šogad Krakovā notiekošajās sacensībās 26 komandu konkurencē labākie izrādījās Latvijas studenti.

Centrālās un Austrumeiropas tiesas prāvas inscenējuma mērķis ir iespējami precīzāk imitēt Eiropas Justīcijas Tiesas prāvas norisi. Katra komanda sagatavo un iepriekš iesniedz rakstisku prasību pieteikumu un atbildi. Pēc tam sacensību mutiskajā daļā iekārtā pārstāvētas abas puses (piemēram, cilvēks, kurš uzskata, ka viņa tiesības ir pārkāptas, un valsts, kura prasību noraida). Komandas izvirza un aizstāv oriģinālus argumentus. Savukārt tiesneši, kuru vidū ir Eiropas Justīcijas Tiesas pārstāvji un pazīstamu Eiropas universitāšu profesori, vērtē runas saturu, prasniegšanas stilu, komandas darbu, kā arī prasmi atbildēt uz jautājumiem.

Šā gada sacensību galvenais tiesnesis bija kādreizējais Eiropas Justīcijas Tiesas tiesnesis, tagad Lordu palātas tiesnesis lords Slinns. Bez tam, dalībniekus vērtēja arī Kembridžas universitātes profesors Viljams Kornišs un Londonas universitātes doktors Lūssaks Mistels. Kā atzina viens no Eiropas Justīcijas Tiesas pārstāvjiem - Tomass Deizenhofers - Latvijas studentu Inetas Dobrovičas, Laines Škobas, Edītes Stiprās un Daimāra Škutāna snieguma vienīgais trūkums bija tas, ka "nebija pamata nekādai konstruktīvai kritikai". Savukārt lords Slinns vairākkārt pauca savu neapmierinātību ar Latvijas komandas "izteikti amerikānisko akcentu", kas, acīmredzot, bija Džona Kūnija pašreizējā darba rezultāts.

Patiesībā šis stāsts aizsākās gandrīz pirms trim mēnešiem jeb divus mēnešus pirms sacensībām, kad sākās darbs pie rakstiskā prasības pieteikuma. Tikai pārdomājām... Vai ir viegli atrast pierādījumus argumentam, ka arī šķirtnis būtu uzskatāms par laulāto draugu? Vai arī, ka persona, kas neko nedara un pat nesaeņem algu, varētu tikt atzīta par strādnieku? Vai, ka asociācijas līguma pants, kas ir klaji neskaids, ir pietiekami skaids? Turklāt vienlaicīgi jāraizējās par darba garuma ierobežojumiem un komandas biedru labklājību un sekmēm. Pirms viss sākās, mums bija solīts daudz darba, bet tajā pašā laikā arī zināma jautrība. Gods godam, šis solījums tika pildīts un pat bez papildu nosacījumiem atšķirībā no dažiem lapiem citiem solījumiem, ar kuriem tik viegli negāja.

Procesā tika iesaistīti arī garāmgājēji un viesi, cenšoties noskaidrot viņu attieksmi pret visjocīgākajiem argumentiem. Rezultātā tapa bezgala oriģinālais "ugunsdzēsēju piemērs", kuru sacensību gaitā izmantoja ne vien Latvijas komanda, bet arī tiesneši. Sacensību pēdējā dienā ugunsdzēsēju pieminšana vien publikā izsauca nevilnotu sajūsmu.

Pēc arvien intensīvākiem treniņiem, saņēmusi pēdējos sveicienus un laba vēlējumus ("Labi, ka jūs un jūsu problēmas beidzot pamet šo zemi") no tuvākajiem atbalsītājiem, kuriem, acīmredzot, divi mēneši bija izrādījušies pārāk grūti, Latvijas komanda devās pārlidojumā "Rīga - Varšava".

Parasti saka, ka pirmie kucēni slīnāmi. Tik traki jau nemaz nebija, ja neņem vērā, ka Edīte, pirmajā raundā iepazīstinot ar Latvijas komandu, aizmirsa... kā sauc Inetu. Savukārt pretinieku komanda no Samāras universitātes izcēlās ar īpašu attieksmi pret tiesnešiem.

Piemēram, kāda komandas pārstāve paziņoja, ka neuzskata par nepieciešamu runāt par vienu no jautājumiem. Pēc tiesneša piesardzīgā "varbūt tomēr" viņa savu pārliecību apliecināja vēlreiz. Pēc pusdienām, otrajā raundā Latvijas komanda sacentās ar spēcīgo Kārļa universitātes komandu no Prāgas. Šoreiz spriedzi pacentāmiem radīt nevis mēs pašī, bet tiesnese, kura kaut kādu personisku iemeslu dēļ mūsu komandu vienkārši nemīlēja. To gan atsvēra abu pārejo tiesnešu pāri plūstošā labvēlība.

Tā pirmo sacensību kārtu pārdzīvojām un pēcpusdienā, labi padarīta darba iedvesmoti, devāmies ekskursijā pa Krakovu. Sarunās valdošā nots bija: "Cik labi, ka nebūsim pusfinālā, rīt visu dienu varēsim baudīt apbrīnojami skaistas pilsētas jaukumus..." Taču mums "nošķiebās". Vakarā paziņoja, ka Latvijas komanda ir viena no četrām pusfinālā iekļuvušajām komandām. Rezultātā, visiem pārējiem dodoties izklaidēties, mēs, draudzīgu apsveikumu pavadīti, gājām uzkrāt spēkus jaunām cīņām.

Sestdienas rītā izrādījās, ka vienīgais, kurš nebija gulējis perfekti, ir Džons. Vēl vairāk, mūsu mīļotais prasniegdzējs bija pilnīgi pārliecināts, ka īpašības vārda perfekti lietošana ir tīrā savēršanās pret viņu. Tas gan viņu nekāveja raizēties par mūsu diētu, sniegt radošos norādījumus un izpildīt veiksmi nesošās mācītības darbības. Iespējams, ka tas palīdzēja. Pēc diviem pusfināla raundiem - ar Prāgu un ar Varšavu - pusdienās tika paziņots, ka "Rīga ir iekļuvusi finālā". Tātad, bija jāsasēdās par uzvarētāja titulu un galveno balvu - astoņām dienām Kembridžas universitātē, atmetot pēdējo cerību vismaz vakarā aplūkot Krakovas kultūras pieminekļus.

Taču tas bija tā vērts. Bija prieks izbaudīt septiņu augsti kvalificētu juristu nedalītu uzmanību un pārējo simts sacensību dalībnieku atbalstu. Uz šāda fona pat runas vidū kūkojošs sienas pulkstenis un nedaudz šņācošs mikrofons aizmirstas. Protams, arī finālā bez kuriozēm neiztikām. Viena no Marijān Autonomā apgabala universitātes komandas dalībniecēm uzrunāja galveno tiesnesi "mana godība" uzrunas "jūsu godība" vietā. Bet kuram gan negādās...

Lordam Slinnam jautājumu uzdošana sagādāja acīmredzamu prieku. Viņš, šķiet, sasniedza savu virsotni, izvaicājot vienu no šo rindu autorēm. Jāpiebilst, ka pēc šī pasākuma mutiskie eksāmeni varētu likties vienkārša izklāde. Savukārt Daimāra uzstāšanās rāda, ka stresa situācijās zūd laika izjūta. Sekojot labākajām tradīcijām, Daimārs kā pēdējais runātājs, kam neizbēgami pietrūkst laika, palūdz piecas papildus minūtes. Pēc tam viņš norunāja gandrīz pusstundu un atgriezās savā vietā pilnīgi pārliecināts, ka spējis iekļauties atvēlētajās piecās minūtēs.

Lai nu kā, rezultātu izsludināšana izvērtās trakā priekā par labi paveiktu darbu. Taču tikpat aizraujoši bija uzziņāt, kā "ilgi mocītā" lieta tiktu izlemta, ja tā patiesi nonāktu Eiropas Justīcijas Tiesā un ja to izlemtu viens pats sacensību galvenais tiesnesis bez apspriešanās ar pārējiem sešiem kolēģiem. Visi noslē-

Latvijas komanda kopā ar pretiniekiem finālā

guma priekš un vakarā notiekošajā "pārtijā" saņemtie bezgala daudzie apsveikumi kā no tiesnešiem, tā pārējiem komandām "nopakoja" mūsu galvas tik daudz, lai vismaz kaut cik tiktu mazināts trieciens, mācībām sabrūkot pār mūsu nabaga galvām pēc atgriešanās Rīgā. Tāds, lūk, ir šis stāsts.

Ja nopietni, tad kā ikviens starptautisks pasākums, arī tiesas prāvas inscenējums ļauj sastapt daudz fantastisku cilvēku un, iespējams, pārvarēt kādas aizspriedumus. Taču jurisprudences studentiem tiesas prāvu inscenējumiem vajadzētu būt nozīmīgai mācību procesa sastāvdaļai. Tikai tādā veidā var izprast tiesību praktizēšanas nozīmi, iemācīties argumentēti pamatot savu domu, apgūt prasmi dzirdēt jautājumus un atbildēt uz tiem. Izmantojiet iespējas, kas studentiem dotas tikai vienreiz! Tiesas prāvas inscenējuma noteikumi paredz, ka katrs students sacensībās var piedalīties tikai vienu reizi. Atskatoties uz divus mēnešus ilgo septiņu darba dienu nedēļas režīmu, jāsauc, ka šāds noteikums ir pilnīgi nevajadzīgs. Neviens taču nebūs tik apmāts, lai to darītu divreiz... Joks, protams. Tas ir tā vērts. Mēs taču braucām uz Kembridžu!

LAINA ŠKOBA
un INETA DOBROVIČA

studentu padomes lappuse

BALTIJAS UN ZIEMEĻVALSTU GALVASPILSĒTU STUDENTU PAŠPĀRVALŽU KONFERENCE

No 5. līdz 8. maijam LU Studentu padome organizēja Baltijas un Ziemeļvalstu galvaspilsētu studentu pašpārvalžu konferenci "Studentu loma izglītības kvalitātes paaugstināšanā un kontrolē". Konference, kurā piedalās pārstāvji no Viļņas, Tallinas Tehniskās, Helsinku, Stokholmas, Oslo, Kopenhāģenas un, protams, Latvijas Universitātes, notiek regulāri divas reizes gadā. Baltijas valstis tajā piedalījās jau piekto gadu, bet Rīgā konference tika organizēta pirmo reizi!!!

Konferences mērķis ir veicināt un

uzturēt studentu pašpārvalžu sadarbību, lai sekmētu augstākās izglītības sistēmas attīstību, nodrošinot regulāru pieredzes un ideju apmaiņu starp Baltijas un Ziemeļvalstu studentiem un palīdzot studentu pašpārvaldēm rast jaunus problēmu risinājumu veidus. Lai sekmētu šī nepārprotami cēlā mērķa sasniegšanu, Rīgā ieradās 14 augsti stāvošas amatpersonas no Baltijas un Ziemeļvalstu vadošajām universitātēm. LU pārstāvēja Ilona Bauda, Elita Baklāne un Signe Dempelsons.

Konferences dalībnieki tikās ar

LU rektoru J.Zaķi, Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centra valdes priekšsēdētāju Elmāru Beķeri, Latvijas Studentu Apvienības valdes locekli Danielu Pavļutu, bet svarīgākais darbs tika veikts darba grupās, diskusijās. Kontakta veidošanu starp studentu padomēm (un ne tikai) rosināja brīnišķi neoficiālās daļas pasākumi un Rīgas krodziņi, kas tika novērtēti visnotaļ atzinīgi.

Galvenie secinājumi divas nedēļas pēc konferences nu ir izkristalizējušies jo skaidri. Pirmkārt jau jāatzīst, ka Baltijas un Ziemeļvalstu

studentu padomes ir atšķirīgas gan no vēsturiskā, gan organizatoriskā un funkcionālā, gan mantiskā viedokļa. Bet, neskatoties uz to, visas studentu pašpārvaldes var ietekmēt studiju kvalitāti, darbojoties dažādās universitātes lēmējinstācijās, programmu padomēs. Baltijas valstu studentu padomes vairāk iesaistās izglītības kvalitātes uzlabošanas procesā, jo diemžēl no mūsu universitāšu un pasniedzēju puses vēlme uzlabot kvalitāti nav pietiekoša. Ziemeļvalstīs izglītības kvalitātes kontroli veic universitāšu vadība, tāpēc studenti uzskata,

ka viņiem nav nepieciešams organizēt aptaujas vai citus pasākumus.

Konferences dalībnieki vienotās, ka izglītības kvalitātes paaugstināšanā un kontrolē studentiem ir jābūt iniciatoriem, aktivitāšu ierosinātājiem, nevis izpildītājiem. Studenti var tieši ietekmēt izglītības kvalitāti, mainot savu attieksmi pret studiju procesu, aktīvi iesaistoties zinību meklēšanā un apgūvē, studējot, lai zinātu, nevis noliktu eksāmenu.

ELITA BAKLĀNE

Laiks Odekolonam

Jau septīto reizi iznāk ikgadējā Latvijas neatkarīgo grupu izlase ODEKOLONS. Šogad izlasē iekļautas 29 dziesmas.

Par godu iznākošajai kasetei tiek rīkota koncertakcija - 29.05. "Pulkvedī" un 04.06. LMA Studentu klubā. Pasākumā piedalīsies tādas grupas kā INOKENTIJS MĀRPLS, SKUMJU AKMENI, BALOŽU PILNI PAGALMI, M.E.L.O.tests, DAI KAPEIKU, ONE VOICE u.c.

Koncertu sākums plkst.20.00, pasākuma laikā tiks rīkoti konkursi ar balvām, kā arī dejas DJ vadībā līdz pat rītam.

Pasākuma organizatori: ierakstu aģentūra HUBB un producentu apvienība "PAGRIMUŠAIS LAIKMETS"

Kasetes prezentācijas koncerti

ODEKOLONS

29.05. un 04.06. Plkst.20.00

Sestdien 29.maijā

"Pulkvedī"

Peldu 9

ONE VOICE

M.E.L.O.tests

PRET TĀRPĒRCI

INOKENTIJS MĀRPLS

SKUMJU AKMENI

DAI KAPEIKU

Piektdien 4.jūnijā

LMA Studentu klubā

Raiņa bulv.23

BALOŽU PILNI PAGALMI

DIENAS GAISMAS DETALAS

SARKANAIS OKTOBRIS

CITA ATTIEKSME

TRAUMA

ALTERNATIVNIJE OKRESNOSTI

Kā arī: konkursi, balvas un dejas DJ vadībā līdz pašam rītam

Afīkai KNZ konkursi!

Tā kā sesija nāk virsū pilnā sparā, galīgi nav laika Jums pastāstīt jaunākās NATO un ANO ziņas. Īsumā jāsaka, ka viss ir pilnīgākajā kārtībā un tuvākajā laikā nekas nemainīsies. Pastarpām bakalauru un maģistru darbiem čaklās, vēl dzīvas palikušās KNZ pasta darbinieces sašķiro arī pienākošās vēstules. Īsumā par iepriekšējās kārtas rezultātiem. Ja apmēram 90% atbilžu nav ieskaitāmas, jo iepriekš pirktas pie Laimas pulksteņa (uz ko tādu vedina domāt daudzi un dažādi fakti). Tātad atpakaļ pie iepriekšējās kārtas. Neveiksmīnieks bez kautrēšanās ir nogrūdis no troņa uzvarētāju. Dzīve ir rūgta, un Oļegs (Ķīmiskais Barons) nav ņēmis vērā nekādus brīdinājumus, iekarojot virsotni. Īsā bezkompromisa cīņā ar pāris veikliem nokdauniem viņš ir atkarojis vadību Blondai, nu jau neveiksmīnieci no PPF. Oļegs sper pirmo soli pretī kopvērtējuma kausam, pārējie savukārt atpakaļ.

Uzvarētājam kā vienmēr mūzikas kolekcijai pārsteigums – vinil disks ar neizmirstamajām Mireijas Matjē dziesmām oriģinālvadībā.

Šis konkurss pilnīgi tiks vēltīts KNZ slavenībām, tātad:

1. Kas tas ir: reizēm stalts, reizēm līks, reizēm teikās apdziedāts?
 - a) tas ir Jānis Bērziņš no PPF;
 - b) tas arīdzan varētu būt Roberts Līnis;
 - c) vai vienkārši Gatis Bālgalvis.
2. Kurš no Ķīmijas fakultātes KNZ populārākajiem vīriem grasās doties akadēmiskajā atvaļinājumā?
 - a) rasists Melders;
3. Dīkdiņa Igauna iecienītais transporta veids?
 - a) vējdzelis;
 - b) izpletņis;
 - c) bagāžas ratiņi;
 - d) skrituļslidas.

Esiet moži un uz tikšanos septembrī!

Vienmēr Jūsu KNZ

Iespēja piedalīties!!!

"Ways of Living Together: The Baltic Sea Region Student's Contribution to *Our Creative Diversity*"

...cultural pluralism in baltic sea countries...future challenges for young people...creativity at the service of pluralism..

Studentu forums

Somijā, Juveskilas Universitātē
1999.gada 15.-17. septembrī
informācija un pieteikšanās
<http://www.cec.jyu.fi/kv/forum>

SP lappusi veidojis Edgars Melnis

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Studiju kreditēšana

Kas ir studiju kredīts?

◆ Studiju kredīts ir valsts budžeta aizdevums studējošajam, lai segtu maksu par studijām. Šo kredītu var pieprasīt tie studenti, kuri mācās par maksu.

Kas var saņemt studiju kredītu?

◆ Latvijas Republikas pilsoņi un personas, kurām ir tiesības saņemt Latvijas Republikas izdotu nepilsoņa pasi, ja viņi sekmīgi apgūst valsts akreditācijas studiju programmas - profesionālo, bakalaura, maģistra, rezidenta vai doktoranta. Valsts dibinātās augstskolās visas studiju programmas līdz akreditācijai tiek piedzinātas akreditētām.

Kreditēšanas nosacījumi

◆ Kredīta apmērs nepārsniedz noteikto maksu par studijām. Izglītības un zinātnes ministrija nosaka kredīta maksimālo apmēru katrai studiju programmai, pamatojoties uz Ministru kabineta 1999. gada 9. februāra noteikumiem nr. 42 "Kārtība, kādā valsts sedz mācību maksu augstskolās studējošajiem".

◆ Studiju laikā kredīts ir bezpro-

centu. Procentus sāk aprēķināt, sākoties kredīta atmaksai. Kredīta likme ir 5% gadā.

◆ Kredītu sāk atmaksāt ne vēlāk, kā ar trešo mēnesi pēc studiju pārtaukšanas vai ne vēlāk, kā ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas.

◆ Kredīts jāatmaksā desmit gadu laikā, katru gadu atmaksājot desmito daļu no kopējās kredīta summas, kā arī procentus.

Kredīta atmaksas termiņa pagarināšana

◆ Atmaksas termiņš tiek pagarināts un procenti netiek uzskaitīti par laiku, kad kredītaņēmējs ir obligātajā militārajā dienestā, grūtniecības vai pēcdzemdību atvaļinājumā, bērnu kopšanas atvaļinājumā līdz viena gada vecumam un nestrādā pilnu slodzi, turpina studijas magistrantūrā, doktorantūrā vai rezidentūrā.

J. ČAKSTE,
Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības un zinātnes departamenta direktors

Nolikums par LU rektora (1920.-1923. g.) profesora Ernesta Felsberga stipendiju

1. Profesora Ernesta Felsberga gadskārtējās stipendijas apjoms ir Ls 500. To izsniedz LU jubilejas sarīkojuma laikā profesora mazdēls Guntis Bērziņš vai cita mācību prorektora pilnvarota persona.

2. Stipendiju piešķir ik gadu vienam humanitāro zinātņu akadēmisko (bakalaura un maģistra) studiju programmu (filoloģijas, filozofijas, pedagogijas, vēstures, teoloģijas) pilna laika studentam/studentei - Latvijas iedzīvotājam, (-ai).

3. Prasības stipendijas saņemšanai: sekmes tikai izcilas, teicamas un ļoti labas; īpaši sasniegumi pētnieciskajā darbībā un sabiedriskajās aktivitātēs.

4. Kandidatūras stipendijas piešķiršanai katru gadu līdz 15. jūnijam var izvirzīt: pats pretendents, (-e), fakultāšu (institūtu) studentu pašpārvaldes, fakultāšu (institūtu) domes, LU Studentu padome, LU Studiju padome, LU Zinātnes padome, rektors un prorektori.

5. Stipendiju piešķir komisija šādā sastāvā: priekšsēdētājs - LU mācību prorektors, priekšsēdētāja vietnieks - LU studiju daļas vadītāja, locekļi - Guntis Bērziņš, LU Studentu padomes pārstāvis. Komisija lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ar klātesošu

komisijas locekļu balsu vairākumu. Balsim sadaloties vienādi, notiek atkārtota balsošana. Ja arī tā nedod rezultātu, tad izšķirošā ir stipendijas komisijas sēdes priekšsēdētāja balss.

Uzziņai

Prof. Dr. g. c. Ernests Felsbergs, Latvijas Universitātes rektors no 1920. līdz 1923. gadam, dzimis 1866. gada 7. novembrī Taurenas pagastā, Vidzemē, mežsarga dēls. Miris 1928. gada 31. augustā Rīgā, apglabāts Meža kapos.

Pēc vispārējās izglītības gaitām, 1901. gadā viņš beidza Tērbatas universitātes klasiskās filoloģijas nodaļu. 1903. gadā papildinājās Berlīnē. 1905. gadā ievēlēts par Tērbatas universitātes privātdocentu, 1910. gadā - par profesoru pie Filoloģijas un arheoloģijas katedras. 1920. gadā pārceļas uz Rīgu, ievēlēts par LU pirmo rektoru. LU Filoloģijas un filozofijas fakultātē lasīja šādus kursus: Grieķijas vēsture (20./21., 24./25.), grieķu mākslas vēsture (20./21., 21./27., 34./35. un 37./38.), mākslas mitoloģija (22./23), Hesiods (23./24.), ievads klasiskajā filoloģijā (20./21.). Semināri: mākslas vēsture, grieķu mākslas mitoloģija. Prosemināri: grieķu mākslas vēsture.

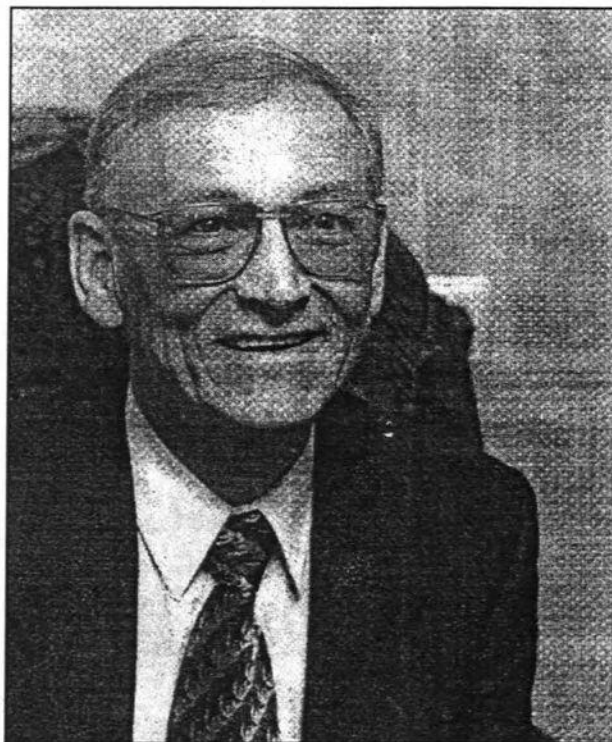
Praktiskie darbi: mākslas vēsture. Autori: Ksenofonta Hellenikas, Horācija odas, Aristoteļa Atēniešu satversme, *Tukydids, Plinija Naturalis historia XXXIV - XXXVI*.

Prof. E. Felsbergs darbojās kā mācītājs arī Latvijas Mākslas akadēmijā Rīgā, lasīdams lekcijas par grieķu un romiešu mākslu un Grieķijas vēsturi. 1928. gadā viņš saņēma Kultūras fonda godalgu par savu darbu - Grieķu vāzu gleznes. 1925. gadā, būdams Atēnās, ieguva LU kabineta kolekcijai divus franču mākslinieka Žiljona pagatavotus Vafio zelta kausus un divas Mikēnu dunču galvanoplastiskas kopijas. 1927. gada septembrī piedalījās kā LU delegāts Filologu kongresā Getingenā. Pēc profesora Dr. J. Endzelīna ierosmes, nodibinoties Latviešu filologu biedrībai, Endzelīnu ievēl par priekšnieku, bet prof. E. Felsbergu - par priekšnieka biedru. Bez tam, viņš bija Pieminekļu valdes priekšnieks un no 1924. gada 19. decembra līdz 1925. gada martam - izglītības ministrs.

Prof. Dr. Ernests Felsbergs bija korporācijas "Lettonia" filistrs no Tērbatas laikiem.

Sīkākas biogrāfiskas ziņas par viņu atrodamas *Album Lettonorum*.

Iespējamā Latvijas prezidenta kandidatūra no zinātnieku aprindām

Jānis Priedkalns

stāv Latvijas Republikā pasaulē, atklāj diplomātiem latviešu tautas vēsturi, iepazīstina ar mūsu garīgo kultūru, veido pozitīvu priekšstatu par Latviju.

Līdztekus daudzveidīgajam politiskajam darbam viņš lasīja lekcijas Medicīnas akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas un Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes

nātņu fakultātes dekāns, tagad - emeritēts profesors, kurš specializējies neuroendokrinoloģijā). Kā viesprofessors Dr. J. Priedkalns darbojies arī Buenosairesas (Argentīna), Johannesburgas (Dienvidāfrika), Nūdeli (Indija), Tokijas (Japāna), Taivānas universitātēs un Karolinska institūtā (Zviedrija).

Viņš ir strādājis par Nobela prēmiju komisijas konsultantu medicīnas un fizioloģijas jautājumos, publicējis ap 70 zinātnisku darbu, galvenokārt neuroendokrinoloģijas nozarē un arī izglītības jautājumos. Šie darbi ir tulcoti: angļu, spāņu, itāļu, portugāļu, japāņu, indonēziešu valodās.

Sekmīgu zinātniskās un praktiskās darbības spektru, autoritāti kolēģu un studentu vidū nodrošina viņa sabiedriskums, pašpalāvēība, plašās enciklopēdiskās zināšanas un arī tas, ka Dr. J. Priedkalns pilnīgi brīvi runā latviešu, angļu, vācu un franču valodā, bet publikācijas lasa arī krievu, latīņu u. c. valodās. Viņš ir optimists, komunikabls, korekts, mūsdienīgi demokrātisks cilvēks ar ļoti plašu interešu loku. Studijās un ceļojumos dziļi un daudzpusīgi iepazīstis Eiropas un pasaules tautu vēsturi, bagāto kultūru un mākslu, kā arī nacionālās īpatnības. Tas viņam palīdz saprasties ar jebkuras valsts un ikviena sociālā slāņa pārstāvjiem. Ziņas par latviešu profesoru Dr. J. Priedkalna dzīvi un darbību ir publicētas ievērojamākajās pasaules biogrāfiju vārdnīcās "Kas ir kurš?" ("Who is Who in the world") - internacionālajā biogrāfiju vārdnīcā "Dictionary of International Biography", pasaules izglītības darbinieku vārdnīcā "International Who's Who in Education", kā arī "Who is Who in the Commonwealth" un "Who is Who in Australia".

Kopš jaunības gadiem Dr. Jānis Priedkalns pasaules latviešu sabiedrībā zināms kā cilvēks ar stingru mugurkaulu, - spējīgs organizators, mērķtiecīgs politisks darbinieks. Viņš vadījis pasaules Latviešu studentu centrālo savienību (LSCS) un Jaunatnes nacionālā darba grupas, kas padomju periodā aizstāvē Latvi-

jas brīvību, demokrātiskos ideālus, uz padomju soda noņemēm deportēto latviešu tiesības. Bijis organizācijas *Americans for Congressional Action to Free the Baltic States* Minesotas nodaļas dibinātājs un vadītājs, Austrālijas latviešu Kultūras fonda priekšsēdētājs, Pasaules Brīvo Latviešu apvienības (PBLA) valdes loceklis, *Association for the Advancement of Baltic Studies* Austrālijas nodaļas prezidents. Atvaļinājums Dr. Jānis Priedkalns ir autorsportists, vingrs un drošs alpīnists Himalajos, izturīgs maratonists Njuorkā (pat 1998. gadā) un arī sportista J. Daliņa balvas laureāts.

Vienmēr dzīvodams līdz Latvijas un latviešu likteņiem, Dr. J. Priedkalns pēc 90. gadu vēsturiskajiem Atmosdas notikumiem Baltijā un pēc Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas nešaubīdams atgriezās uz dzīvi dzimtenē, atsakās no Austrālijas dubultpilsonības, lai kopā ar citiem Latvijas pilsoņiem strādātu savas valsts tālāka uzplaukuma un tautas labklājības labā.

Jāņa Priedkalna politiskās darbības galvenie mērķi šodien ir:

- Latvijas Republika - tiesiska un demokrātiska valsts Eiropā, ES locekle;

- Latvija - drošas starptautiskās aizsardzības sistēmas dalībniece, NATO locekle;

- starptautisko cilvēktiesību principu izpildes garantija Latvijā;

- Latvija - saskaņotas daudz kultūru izpausmes valsts;

- latviešu valoda - vienīgā valsts valoda Latvijā, jo latviešu valodai Latvija ir vienīgā mājvieta pasaulē;

- līvu valodas un etniskās kultūras aizstāvība.

Austrālijas-Latvijas biedrības valde ieteikusi apvienībai "Tēvzemei un Brīvībai" izvēlēties Dr. Jāni Priedkalnu par kandidātu Latvijas prezidenta amatam.

ILGVARS CĪRULIS,
Austrālijas-Latvijas biedrības priekšsēdētājs

Sorosa fonds - Latvija piedāvā

Sorosa fonda - Latvija informācijas centrs (IIC) sniedz ziņas par studiju iespējām ārzemēs. Kopš 1992. gada ar Latvijas Universitātes atbalstu IIC darbojas Raiņa bulvārī 19, 234. telpā. IIC informātie materiāli ik gadu tiek atjaunoti un papildināti. Uzziņu krājumu un CD datu bāzu iegādi finansē ASV informācijas dienests un Sorosa fonds - Latvija.

Centrā ir pieejama informācija par izglītības sistēmu un augstskolām Eiropā un Austrālijā. IIC administrē arī vairākas Sorosa fonda - Latvija stipendiju programmas.

IIC piedāvā izmantot:

◆ **Katalogus** par ASV koledžiem un universitātēm, par augstskolām Eiropā un Austrālijā, par stipendiju fondiem studijām maģistra un doktora grāda iegūšanai ASV un citur.

◆ **Izdales materiālus** par pieteikšanas studijām ASV augstskolās, dokumentu sagatavošanu, eseju un CV rakstīšanu.

◆ **Testu registrācijas brošūras** un mācību grāmatas.

◆ **Datu bāzes** - CD-ROM un INTERNET datu bāzes informācijas iegūšanai par studiju iespējām ārzemēs.

◆ **Preses izdevumus**, kas sniedz ziņas par konferencēm, stipendijām, jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem un grāmatām.

◆ **Videolentes** ar informāciju par studiju iespējām ASV.

◆ **Seminārus** par studiju iespējām ārzemēs.

◆ **Individuālas konsultācijas** par pieteikšanās procesu un dokumentu sagatavošanu studijām ārzemju augstskolās. Uz konsultācijām jāpiesakās iepriekš, piezvanot pa tālruni: 7228656.

Jūs varat pieteikties, piemēram, ārzemju studiju atbalsta programmā, kuras mērķis - atbalstīt ārzemju augstskolās uzņemtos Latvijas studentus. Vieta: augstskola ārzemēs. Studiju joma: prioritāte humanitārajām un sociālajām zinātnēm. Akadēmiskais līmenis: bakalaura grāds, magistrantūra, doktorantūra. Studiju ilgums - ne mazāks par vienu semestri. Pieteikumu iesniegšanas termiņi: 3. jūlijs un 30. oktobris. Piešķiruma kopsumma: līdz USD 3000.

Savukārt Amerikas Kongresa bibliotēkas un Sorosa fonda programmas mērķis ir atbalstīt **pēcdiploma profesionālo izglītību**. Vieta - ASV. Studiju joma: bibliotēkzinātne un informātika. Akadēmiskais līmenis: studijas profesionāļiem. Studiju ilgums: 3 mēneši. Pieteikumu iesniegšanas termiņš: augusts. Piešķiruma kopsumma - pilnas programmas izmaksas.

Par citām programmām laipni tiek aicināti interesēties Raiņa bulvārī 19, 243. telpā, katru dienu no plkst. 14.00 līdz 17.00.

Sagatavojuši
ZANĒ STRĪDE

Uzziņai:

* Dzimis 1934. gadā Bauskas apriņķī, Bārbelē.

* No 1944. līdz 1991. gadam dzīvojis emigrācijā Vācijā, Francijā, Anglijā, Austrālijā un ASV.

* Medicīnas zinātņu doktors. Kā mācītājs darbojies prestižākajās pasaules augstskolās, tostarp Hārvarda, Kembridžas un Adelaides universitātēs.

* Kopš 1997. gada Latvijas valsts vēstnieks un pastāvīgais pārstāvis Apvienoto Nāciju Organizācijā.

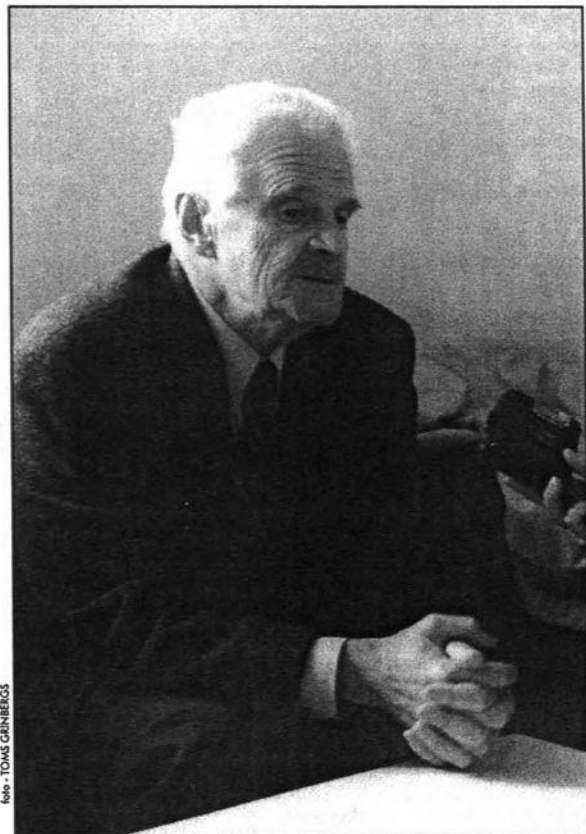
* Prezidenta amata kandidāts no TB/LNNK.

* Sešu bērnu tēvs.

Kandidāts Valsts prezidenta vēlēšanās 1999. gadā profesors Jānis Priedkalns ir starptautiskajā jomā ļoti cienīts, plaši pazīstams un respektējams Latvijas valsts pilnvarotais vēstnieks Apvienoto Nāciju Organizācijā (Njujorkā). Viņš prasmīgi pār-

VIŅI PIE MUMS

Vēlu LU būt latviskai un vispārcilvēciskai!

Joels Veinbergs

Uz mūsu augstskolu vieslekcijas brauc lasīt dažādu zemju un universitāšu profesori. Teoloģijas fakultātē no 26. aprīļa līdz 4. maijam viesojās profesors JOELS VEINBERGS no Izraēlas, Ben-Guriona universitātes. Viņa lekciju tēma bija "Senās Mezopotāmas vēsture".

Interesanti, ka profesoru ar LU saista daudz kopīgu lietu, sākot jau ar 1941. gadu, kad viņš kļuva par tās studentu. Profesors Joels Veinbergs ir arī daudzu grāmatu autors, piemēram, "Kristiānisma izcelšanās", "Seno ebreju sabiedrība un kultūra", "Vecā Derība mūsdienas zinātnes skatījumā" u. c. Vispirms "UA" lūdza profesoru pastāstīt savu dzīvesstāstu.

- Kāda bija jūsu jaunība?
- Esmu dzimis 1922. gadā Rīgā, lielāko daļu sava mūža dzīvojis šajā pilsētā. Izņemot četras kara gadus, kad biju koncentrācijas nometnēs gan Latvijā, gan Vācijā, kā arī laiku no 1963. gada līdz 90. gadiem, kad strādāju galvenokārt Daugavpilī. Par LU studentu kļuva 1941. gadā, sākot studijas vēsturniekos. Nomačījos gandrīz gadu, tad sākās karš. Rīgā atgriezās 1945. gada augusta beigās un par studijām vairs nedomāju. Mani uz pārrunām izsauca toreizējais Vēstures un filoloģijas fakultātes dekāns, docents Blūzmanis un jautāja, vai es turpināšu mācības vai arī mani no Universitātes atskaitīs. Mācīšanās bija saistīta ar pierakstu Rīgā un es atsāku studijas. Tās bija diezgan neparastas, jo no oktobra

man jau pazina, kā jokodamies iestūma mani auditorijā pie docenta Ozola. Viņš jautāja, kādu politiskonomijas daļu es vēlos kārtot. Nezinādams, kādas daļas vispār ir, atbildēju, ka visu. Viņš pārsteigts paskatījās uz mani un jautāja, ko esmu lasījis. Pirms kara biju izlasījis "Kapitāla" 1. sējumu, un docents sāka mani izjautāt par šo darbu. Es to lieliski atcerējos. No pārbaudījuma iznāca ar atzīmi "teicami" par visām trim daļām, bez mazākā priekšstata par to, kas ir politiskā ekonomija.

- Vai vēlējāties turpināt savu izglītību?

- Pēc tam iestājos aspirantūrā profesora Zuša vadībā, bet, tā kā vēlējos darboties antīkajā vēsturē, praktiskie vadītāji man bijuši Maskavā un Sanktpēterburgā.

Sākās represijas, un mani kopā ar citiem kolēģiem - ebrejiem - toreizējais rektors Jānis Jurgens izslēdza no Universitātes. Tā bija "smaga" saruna, pēc kuras pārgāju strādāt Valsts bibliotēkā. Man piedāvāja darbu Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, kur sāku strādāt 1963. gadā. Tas bija ļoti prātīgs lēmums. Lai gan slodze bija ārkārtīgi liela - pirmajā gadā (ik dienas) 14 stundas lekcijas un praktiskās nodarbības, arī gandarījums bija liels.

Partijas biedrs nebiju, taču biju pēc koncentrācijas nometnes un pie tam vēl ebrejs. Vienam cilvēkam tas ir par daudz. Tāpēc Rīgā uz mani radzījās ļoti aizdomīgi. Nokļūstot Daugavpilī, atbrīvojos no šīs tiešās kontroles un varēju nodarboties ar to, ko

sākuma līdz gribeļu. Pievērsos senbreju vēsturei un Bībeles izpētei.

Zinātņu kandidāta grādu saņēmu par darbu Romas vēsturē. Uzskatīju un uzskatu, ka, ja tu gribeļi padomju apstākļos nopietni nodarboties ar vēstures izpēti, jānodarbojas ar priekšmetu, kas atbilst tavām interesēm un arī toreizējais institūta direktors saprata, ka ir noticis kaut kas pat padomju apstākļos nepieļaujams. Viņi pāradresēja aizstāvēšanu uz Tbilisi, kur mani jau labi pazina, un viss beidzās laimīgi.

- Kā mainījās jūsu dzīve, Latvijai atgūstot neatkarību?
- Kad dzīve sāka mainīties, sāku strādāt arī LU Teoloģijas fakultātē un Ebreju Atvērtajā universitātē, kļūstot par tās sabiedrisko lektoru. Tā dzīvoju līdz 1993. gadam, kad ar ģimeni repatriējās uz Izraēlu. Pirms tam jau divas reizes biju tur viesojies ar lekcijām. Man tur bija draugi un paziņas, bet Izraēlas vēsturnieku vidū kolēģi, ar kuriem biju gan sarakstījis, gan ticis starptautiskajās konferencēs.

Izraēlas apstākļi man bija ļoti zināmi, un nebija ne mazāko ilūziju. Zināju, ka tur nestrādāšu. Ne tādēļ, ka kvalifikācija neatbilst, bet tādēļ, ka man jau bija 71 gads, bet tur augstskolās mācībspēki strādā tikai līdz 65-68 gadiem. Domāju, ka, ierodoties Izraēlā, būšu pensionārs.

Labi ir mainīt dzīvi ar minimālām cerībām, tad viss, kas parādīsies virs tām, šķitīs kā brīnums. Arī man tā bija: piedāvāja profesora amatu Ben-Guriona universitātē. Bija izveidots akadēmiskais valsts fonds, kas piešķīra universitātem budžetu zinātnieku repatriantu nodarbināšanai. Starp simtiem tūkstošiem mēs bijām tikai trīs "laimīgie". Tā Ben-Guriona universitātei tika piešķirts fonds, lai mani nodarbinātu un atalgotu piecus gadus ar 70 procentiem no slodzes. Izraēlā strādāju kopš 1995. gada.

- Tātad, šogad jūsu līgums beidzas. Kas notiks tālāk?

- Esmu saņēmis piedāvājumu līgumu pagarināt vēl uz trim gadiem. Tā, protams, ir atzinība. Ilgi šaubījos, iekams pieņemu šo piedāvājumu. Baidos tikai no vienas lietas, kas draud ļoti daudziem cilvēkiem, kuri

nodarbojas ar intelektuālo darbu. Proti, nepamanīt robežu, kad tu vairs nespēj. Nepalaid garām brīdi, kad zaudē spēju kritiski novērtēt savu darbu. Esmu redzējis tik daudz kolēģu, kuri, šo mirkli palaiduši garām, turpina strādāt automātiski un ir pārvērtušies par sevis noliegumu. No tā

Jānodarbojas ar priekšmetu, kas atbilst tavām interesēm un iekšējām prasībām, nerēķinoties ne ar kādu konjunktūru

baidos, bet ceru, ka šo robežu vēl nesmu pārkāpis. Piemēram, vienu dienu man bija šāda pārbaude: bija grūti lasīt lekciju. Es to izjutu un no lekcijas izgāju neapmierināts ar sevi. Tik ilgi, kamēr tā notiks, kamēr vēl būšu spējīgs kaut ko rakstīt, varēšu strādāt. Brīdī, kad zaudēšu spēju raudzīties uz sevi kritiski, pārtraukšu šo darbu.

- Iespaidis, ko guvāt šajās dienās LU?

- Viegļprātīgi būtu pēc septiņām lekcijām spriest par jauno Universitāti, par izmaiņām pēdējos sešos gados. Varu izteikt tikai savas domas par Teoloģijas fakultātes studentiem, ar kuriem tikos šajās dienās. Iespaidis ir visai pozitīvs. Liela daļa ir ļoti interesanti studenti. Piemēram, kāda meitene mani pārsteidza ar savu erudīciju, grieķu valodas zināšanām, analītisko prātu un zinātkāri. Pūsis - nākamais teologs - ar spēju atrast paralēlas parādības pagātnē un tagadnē, ar savu kā pilsoņa un kā teologa atbildības sajūtu pret Latviju un tās nākotni.

- Par ko bija jūsu lekcijas?

- Es to nosaucu par ebreju tautas "zvaigžņu stundu". Apskatījām vēsturisko posmu no IV līdz VI gadsimtam pirms Kristus dzimšanas - tā saucamo persiešu laikmetu, kad, var teikt, bija nacionālā katastrofa - senie ebreji zaudēja savu valstiskumu, tika izraidīti trimdā. Pēc 70 gadiem viņi atgriezās un atjaunoja savu pusneatkarīgo valstisko eksistenci. Šis laikmets bija izšķirošs tautas liktenī divējādā ziņā. No vienas puses, tas bija laiks, kad tapa Vecās Derības lielākā daļa un kad noformējās jūdaisma reliģija. No otras puses, ebreju tauta ieguva pieredzi izdzīvot sarežģītos apstākļos un atjaunoties. Izvēlējos šo tēmu tādēļ, ka, manuprāt, tā ir saskare (ne tieša līdzība) ar to, ko ebreju tauta pārdzīvoja XX gadsimtā - mūsu pašreizējā valstiskā atjaunošanās. Tas ir materiāls pārdomām arī attiecībā uz Latviju. Nacionālā katastrofa 1940. gadā, trimda, valstiskā atjaunošanās un nebūt ne vienkāršas un vieglās problēmas, kas ar to saistītas.

Otra daļa, kas ir šajā jēdzienā - "zvaigžņu stunda" - mēģinājām salīdzināt šo zvaigžņu stundu ar citu zvaigžņu stundu. Proti, ar klasiskajām Atēnām. Mūsdienas Rietumi "iz-

riet" no diviem avotiem. Viens ir Tuvie Austrumi ar Jeruzālemi, jūdaisms. Otrs ir klasiskā pasaule ar Atēnām. Kristietība iesakņota abos. Jautājums ir, kādi mēs gribam būt Izraēlā? Vai būsim Jeruzāleme vai - Jeruzāleme kopā ar Atēnām? Es gribētu redzēt otro variantu. Manuprāt, arī Latvijai jādoma, kādu viņa gribētu sevi redzēt. Vai tikai Atēnas (pie tā pieder Rietumu pasaule) vai arī kādus elementus no Jeruzālemes. Kaut kas līdzīgs tam sapņim, ko sapņoja Rainis.

- Kādas jums pašam ir tuvākās tēmas?

- Esmu vienmēr vadījies pēc principa, ka studentus var ieinteresēt tikai tas, kas interesē pašu mācībspēku. Ja kaut ko rakstu, domāju vispirms par sevi - vai man tas liekas interesanti? Ja tā, interesēs arī citus. Ja man tas ir vienaldzīgi, būs vienaldzīgi arī pārējiem.

Izraēlas Ben-Guriona universitātē lasu trīs kursus. Viens ir tas, ko jau minēju. Proti, Jūdeja no IV līdz VI gadsimtam pirms Kristus. Otrs kurss ir Jeruzāleme un Atēnas. Trešais - vēsturiskā domāšana Bībelē un Tuvas Austrumos. Tagad gatavoju jaunu kursu. Rakstu ievadu Vecajai Derībai krievu valodā ar tiešu adresāciju postkomunistiskajiem lasītājiem, kuriem Bībele ir nezināma lieta. Otrā daļā būs veltīta piecām Mozus grāmatām - kā vēstījumam par cilvēku, cilvēci, tautu.

- Vai LU teologi jūs nākamgad atkal varēs sagaidīt ar vieslekcijām?

- Lasīju kādu gudru Izraēlas rakstnieka grāmatu. Tajā teikts, ka cilvēki gados ir vienīgi, kas dzīvo tagadnē. Pagātne ir tālu prom un aizmirsta, bet nākotnes vēl nav. Vadoties pēc šī gudrā sprieduma, es neņemos kaut ko plānot uz nākamo gadu. Cerēsim, redzēsīm!

- Ko vēlat Latvijas Universitātei 80 gados?

- Es vēlētos LU redzēt ne jau tādu, kāda tā bijusi 30. un 40. gados. Vēlos, lai augstskola būtu pārņēmusi labāko no šiem gadiem, meklējama savu ceļu un vietu. Vispirms, Latvijas nacionālās kultūras atdzimšanā, Latvijas intelektuālās dzīves atjaunošanā.

Es vienmēr esmu jūsmojis par Zentu Mauriņu, par viņas spēju apvienot nacionālo orientāciju ar vispārcilvēcisko. Ja esejiste spēj rakstīt par Dostojevski, par ziemeļnieku rakstniekiem un tā tālāk, tas liecina par pievērsanos vispārcilvēciskajai kultūrai.

To novēlētu arī LU. Tieši Jūdaiskas centrs un citi līdzīgi centri ir viens no līdzekļiem šādai sintēzei - nacionālā un vispārcilvēciskā organiskai apvienošanai.

MĀRA SADOVSKA

JŪSU ZINĀŠANAI

Schedule of CRC Sessions

3 September 1999
(It's the application deadline for the following sessions)
Legal Studies: 18 - 24 October 1999
Session will focus on International Business Law, Comparative Constitutional Law, and Human Rights
Gender and Culture: 18 - 24 October 1999
Session will focus on The History of Gender
Nationalism: 25 - 31 October 1999
Session will focus on Debates on Minority Protection and Roma Issues
17 September 1999
(It's the application deadline for the following sessions)

History: 1 - 7 November 1999
Session will focus on Oral History Economics: 8 - 14 November 1999
Session will focus on Macroeconomic Stabilization and Growth in Central and Eastern European Countries
International Management Center: 15 - 21 November 1999
Session will focus on International Human Resource Management and Organizational Culture
8 October 1999
(It's the application deadline for the following sessions)
Media Studies: 22 - 28 November 1999

Session will focus on Information Society and the Internet
Medieval Studies: 29 November - 5 December 1999
Session will focus on Visual Sources in Medieval Research
Environmental Sciences and Policy: 29 November - 5 December 1999
Session will focus on Environmental Issues of the Countryside

The Soros foundation Latvija
CEU/HESP Budapest
Workshop for Business Faculty
The Central European University

(CEU) and the Higher Education Support Programm (HESP) are organising a workshop for business school faculty.
The workshop will take place at the CEU during the first week of August.
For more information and application form please visit our web site <http://www.syslab.ceu.hu/~workshop/>
If you have difficulty downloading the application form from the website, or simply do not have web access, please contact Tatyana Godlevskaya (Tan-ya@SysLab.CEU.hu).

Call For CEE/ISU Applications
CEU-HESP Fourth Regional Seminar on Gender & Culture

Women in Literature and the Arts: Ten Years After the Changes
Applications must be received by June 15, 1999.
Participant selection will be announced around June 25.
For further information please contact:
Christina Crowder, Program Coordinator
Tel: (36-1)-327-3034/Fax:(36-1)-327-3001
Email:gender@ceu.hu
Sīkāka informācija "UA" redakcijā Raiņa bulvārī 19, 136. telpā.

ZIEDI TEV

Izvēles iespēja

Cilvēku likteņi reizēm ir nepa-
rasti. Lielu lomu spēlē sagadi-
šanās, nejaušības. Ikvienam
tiek dota izvēles iespēja, un tad ne ma-
zāk svarīga ir paša spēja izlemt.

Daudzu interesantu cilvēku dzīves
ceļi ir saistīti ar Latvijas Universitāti.
Ieskatoties pašos pirmsākumos - 1919.
gada 9. un 10. oktobrī tikko noformē-
tais Studentu bataljons novērsa Ber-
monta uzbrukumu Rīgai. Pirmās stu-
dentu rotas komandieris Fridrihs Zom-
mers noorganizēja Rīgas aizstāvēšanu.
Viņš, neklausot toreizējā frontes kom-
andiera pulkveža Zemitāna pavēlei
- atstāt Rīgu Bermontam un nostipri-
nāties pozīcijās pie Juglas, vai nu pa-
riotisku jūtu vadīts vai būdams tālre-
dzīgs, un ticot sev un savai rotai, pil-
sētu nosargāja.

Arī Latvijas liktenis ir sarežģīts, tā-
dēļ pēc 1940. gada Fridrihs saprot, ka
jāmaina uzvārds, un kļūst par Vasarieti.
Stāstu par varonīgu cilvēku publi-
cēsim "UA" septembra numurā.

Šobrīd vairumam LU jaušu domas
saistās ar sesiju, bakalaura, maģistra
vai doktora grādu aizstāvēšanu, un tad
gaidāmi izlaidumi. Augstskolas dip-
loma saņemšana ir svinīgs brīdis. At-
ceros savas mammas fotogrāfiju, kad
viņa tika iesvētīta baznīcā. Skaista jau-
na sieviete baltā kleitā, un rokās lili-
jas. Šogad LU izlaidumi noritēs mūsu
Baltajā namā - Nacionālajā Operā.
Šķiet, arī tur pietāvētu dāvināt lilijas.
Nejaušība vai likumsakarība, bet Frid-
riha Vasarieta dēls JĀNIS VASARIETIS
šobrīd ir viens no populārākajiem
liliju selekcionāriem Latvijā. Jautāju,
kā viņš iemīlējās lilijās. Atbilde bija
reizē gan humora pilna, gan apstipri-
nāja domu par nejaušībām un uzdrīk-
stēšanu.

- 1955. gadā apciemoju Latvijā pa-
zīstamu selekcionāru Viktoru Oreho-
vu. Viņš man deva vaļsirdīgu padomu:
"Sāc nodarboties ar lilijām, jo lilijām
ir nākotne!" Sākumā "klapēju ar au-
sīm". Ir tāds ļoti labs teiciens: "Divas

lietas pasaulē, kuras ir bezgalīgas un
mūžīgas: nodokļi un cilvēku mulķība."
1968. gadā lūdzu brālēnam un viņš no
Kanādas vēstulē man atsūtīja trompet-
liliju sēkliņas. Vispirms gan sāku ar
gladiolām, kad atkal konspirācijas no-
lūkos brālēns kafijas pupiņās atsūtīja
šo ziedu sīpoliņus. Audzēju un nesu
uz tirgu pārdot. Kā man tās tirgus sie-
vas skrēja pakaļ! Tās taču bija pirmās
amerikāņu šķirnes Latvijā. No manis
tās pat iegādājās jau tolaik pazīstamais
gladiolu selekcionārs Aldonis Vēriņš.

Un tā, aiz savas kārtējās mulķības
sāku no sēkliņām audzēt, krustot, pa-
vairojot lilijas un ... sūtīt uz
Krieviju. Tolaik mēs
būvējām māju
Mārupē un nau-
da bija vajadzīga
kā ēst. Tikai tagad
saprotu, kādus
sēdēvurus es-
mu aizsūtī-
jis prom -
b e z g a l a
s k a i s t a s
t r o m p e t l i l i j u
šķirnes. Toties kā-
das pateicības vēstules es-
mu saņēmis!

- Liliju šķirnes ir dažādas. Kādas
tad īsti pašam ir tuvākas?

- Iesākumā bija trompetlilijas, bet
tās kopt vienam kļuva par grūtu, jo uz
ziemu šīs puķes ir jāsedz ar kūdru un
plēvi. Ja ir lielākas salnas - galotnīte
apsalst un tālāk neaug, var sākties in-
fekcija, un beigās saslīgst arī sīpols.

Turpināju ar Āzijas lilijām. V. Ore-
hova no nekā uztaisīja kaut ko - ar gla-
diolām un lilijām veica tādu darbu, ko
neviens līdz šim nav varējis izdarīt.

Manu darbu atviegloja tas, ka pro-
tu vairākas valodas. Ģimenē runājām
vāciski, bērniem bija guvernante fran-
cūziete, angļu valodā bija ļoti labs sko-
lotājs, runāju arī lietuviski. Sāku sa-
rakstīt ar ārzemēm.

- Ar kādām val-
stīm jums ir izveido-
jušies kontakti?

- Sēklas dabūju no
Ziemeļamerikas liliju
audzētāju biedrības, ļoti la-
ba sadarbība ir ar Austrāliju,
Jaunzēlandi, Franciju, Vāciju,
Angliju, Dāniju, Zviedriju, Norvē-
ģiju, Poliju, Čehiju.

- Parasti ir priekšstats, ka dār-
nieki, puķkopji ir ierakušies savā
dārziņā un neko apkārt neredz, bet
jums ir domubiedri gandrīz visā pa-
saulē.

- Bez ārzemju sarakstes un
kontaktiem es neko nebūtu iz-
darījis. Izvēlējos Āzijas
lilijas, jo tās ir salciētī-
gas. Trompetlilijām ir arī
ļoti nedaudz krāsu: bal-
ta, dzeltena, oranža un
"šķidri lillā", bet Āzijas
krāsu paletē ir no snie-
ga baltas līdz melni
sarkanai, izņemot zilu.
Ziedu formas ir dažādas. Pir-
mās zied jau ap 15. līdz 20. jūnijū.

- Kā tās sauc?

- "Sauls meita". Tā ir ideālākā un
populārākā šķirne visos aspektos: ļoti
labi pavairojas, skaisti zied, neslimo
ar pelēko puvi.

Pirms desmit gadiem pārdevu sīpo-
lu vienam Samāras krievam. Viņš ta-
gad esot miljonārs. "Sauls meitu" var
uzziedināt 65 dienās, kur parasti agrā-
kais ir 80 līdz 90 dienas. Vēlākās zied
jūlija beigās.

- Kura lilija pašam ir mīļāka?

- Mīļāka ir tā, kura vēl nav ziedēju-
si. Selekcionāra hibrīdista gaišākie dzī-
ves mirkli ir tie, kad skrīen ārā agrā
rītā, kad pie debesīm vēl zvaigznes, un
skaties, kas pa nakti ir uzplaucis!

Pirmajā gadā originalitāti var kon-
statēt pēc zieda, bet tikai pēc trim ga-
diem var uzzināt, vai stāds neslimo, kā-

da ir ziedkopa.
Galvenokārt kļu-
das ir ziedkopās
- ziedi ļoti sa-
spiesti vai par tā-
lu viens no otra,
pārāk gari kāti.

- Man radās iespēja būt klāt
liliju audzētāju svētkos, kad or-
ganizācija "Lilium Balticum" svi-
nēja 10 gadu jubileju. Vai tādas
organizācijas dibināšana bija lai-
ka diktēta nepieciešamība vai
tam pamatā citi mērķi?

- 1989. gadā Jūrmalā notika se-
minārs, kurā piedalījās liliju audzē-
tāji no Polijas, Holandes un Krie-
vijas.

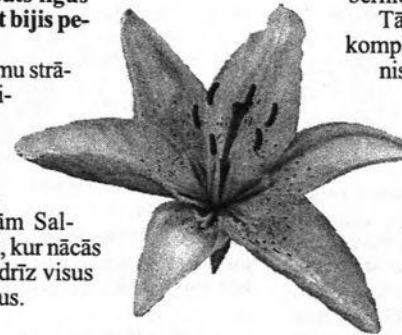
Krievijas pārstāvju vēlme bija,
lai baltieši apvienojas, bet filiāle no-
teikti būtu Maskavā. Kopā ar igauņiem
un lietuviešiem nolēmām, ka šādu ide-
ju nepieņemsim. Pēc kāda laika nodi-
binājām "Lilium Balticum" ar mērķi -
katru gadu kādā no mūsu galvaspilsē-
tām rīkot izstādi. Šajā notikumā klāt
bija tādi populāri liliju audzētāji kā
Imants Zobovs, Aina Zobova, Viktors
Veinbergs, Harijs Mangelis, Jānis
Kreicbergs un daudzi citi.

Visgudrākā un diplomētākā no
mums ir Antra Balode, kura savulaik
strādāja LU Botāniskajā dārzā.

Trīs gadus kopīgie pasākumi izde-
vās, bet problēmas ar satiksmi šo tra-
dīciju neļauj turpināt.

- Jūs pats ilgus
gadus esat bijis pe-
dagogs?

- Jā, esmu strā-
dājis 50. vi-
dusskolā,
bet visil-
gāk abi
ar sievu
nostrādājām Sal-
dus rajonā, kur nācās
mācīt gandrīz visus
priekšmetus.

Jānis Vasarietis ar mazmeitu

- Lilijām ir sena vēsture. Latvijā
šīs puķes pirmo reizi minētas 1805.
gadā vācieša J. Cigras izveidotajā
dārzniecības katalogā. Pirmajā lat-
viešu puķkopības grāmatā "Baltijas
Dārzdraugs", kas izdota Jelgavā
1890. gadā, S. Klēvers min 19 liliju
sugas.

Kā tomēr jums radās interese par
ziediem?

- Kā jau teicu - sākās ar no Kanā-
das atsūtītajiem sīpoliņiem kafijas pu-
piņās. Skaistums jau nevienu nevar at-
stāt vienaldzīgu, bet bija arī praktiskā
puse. Par puķu naudu esmu sagādājis
pūra naudu visiem saviem četriem
bērniem.

Tā, šķelmīgi smaidot un sakot
komplimentus žurnālistei, no ma-
nis atvadās darbīgs un galan-
tais kungs.

Gaidīsim uzziedam
cēlās lilijas!

Sarunājusies
ILZE BRINKMANE

Botāniskais dārzs aicina

Maija Kārklīņa aicina dārzā

Kādā saulainā, vējinātā pavasa-
ra dienā redakcijas darbinieki
viesojās LU Botāniskajā dār-
zā. Maijs ir tieši tas brīdis, kad saule ir
vispožākā, debesis viszilākās un za-
ļums viskošākais - īstais laiks, lai do-
tos uz oāzi tepat Pārdaugavā.

Ekskursiju vadītāja MAIJA KĀR-
KLĪŅA pastāstīja:

"Uz dārzu bieži nāk arī skolēni, se-
zonas laikā ir pat līdz četrām ekskursi-
jām dienā, bet apmeklētāji ierodas arī
ziemā. Studenti no Pedagoģijas, Biolo-
ģijas fakultātēm nāk iepazīties ar augu
kolekcijām, augu pielietojumu, telpu
noformēšanu, aplūkot tropiskos augus.
Finansiāli Botānisko dārzu atbalsta Lat-
vijas Universitāte. Izdodam sēklu katalo-
gu, kurā augu sēklas piedāvājam ap-
mēram 400 citām pasaules valstīm. No-
tiek arī katalogu apmaiņa ar ārzemēm.
Ik gadus pārdomam rododendrus, dā-
lijas, persikus, aprikozes, ziemcietes,
telpaugus. Botāniskā dārza speciālisti
sniedz konsultācijas puķkopības un
daiļdārzniecības jautājumos."

Latvijas Universitātes Botāniskais
dārzs dibināts 1922. gadā. No 1926. ga-
da tas atrodas Kandavas ielā 2, kādreiz-

zējās Vold-
šmidta muiži-
ņas vietā. Bo-
tāniskā dārza
darbības pam-
atvirzieni -
augu introduk-
cija, kolekcionē-
šana, selek-
cija un izpēte,
kā arī kulturāli
izglītojošais un
mācību darbs.
Dārza platība
ir 16 ha. Tajā
izveidotas kole-
kcijas ar

8300 augu sugām, varietātēm un šķir-
nēm.

Vestibilā izvietotas koka skulptūras,
gleznas. Tēlnieku darbu ekspozīcijas
te bijušas ne reizi vien, tāpat arī glez-
nas. Skulptūras atrodas arī ārā, tās lie-
liski sasauca ar kopto, plašo vidi.

Pie sienām uzskatāmi izlikta infor-
mācija par dārzu.

Mirkli vēlāk devāmies uz Augu mā-
ju. Tajā kopumā apskatāmas apmēram
2000 tropiskās un subtropiskās augu
sugas. Šeit augi gan nesasniedz tos iz-
mērus, ko dzimtenē, tomēr, lai saska-
tītu gumijkoku visā garumā, jāatgāž
galva. Ziemā apkurināšana prasa diez-
gan lielu enerģijas patēriņu, svarīgs ir
arī noteikts gaisa mitrums. Īpatnēja li-
kās skujkoku grupa: dažiem augiem
skujas vairāk līdzinās lapām. Viens
no garākajiem augiem ir Portugāles
ciprese. Šeit redzējām arī pamiša au-
gu - avokado. Daži telpaugi bija jau
pazīstami, piemēram, monstera, vē-
dēkļveida palma, protams, lielākas, nekā
esam parādūši redzēt. Viena no va-
renākajām ir Kanārijusalu datelpalma -
zvīņām klāt stumbrā apkārtmērs
apakšējā daļā sasniedz 2 m. Banān-
koks, izrādās, no ziediem nogatavina

augļus, bet stumbrs pēc tam iet bojā.
Milzīga ir kokveida paparde, dzimte-
nē Meksikā tā var būt 6 m augsta.
Araukārijas ir ļoti skaisti, dekoratīvi
koki, kas sasniedz 60 m augstumu,
stumbra apkārtmērs - 9 m. Araukāriju
dzimtene ir Austrālija un Dienvidame-
rika. Brīžiem Augu mājā var justies kā
mazā, īpatnējā skujkoku mežā. Šeit var
aplūkot arī palmu hoveju, ko 1939. ga-
dā dārzam dāvinājis komponists Jāzeps
Vītols. Te ir arī redzams, kāda tad īsti
izskatās vīģes lapa. Vīģes koks dod arī
garšīgus, saldus augļus. Visi augi labi
sadzīvo šajā mazajā džungļu modelī.
Dienvidamerikas liāna apvijusi stum-
brus, gaisa saknes ietiecas zemē kā gari
pirksti. Koku dobumos aug orhidejas
un bromēlija. Tropiskajiem mežiem
raksturīgi, ka visi līmeņi ir aizņemti.

Ieejot pie orhidejām, uzreiz apņem
salds smarža. Tā ir rožainā orhideja
Vanda, kas tā smarža. Dažas orhide-
jas zied jau no februāra, aplūkojami arī
cūkausi. Pasaulē lielākajai ūdensrozei,
Viktoriai no Dienvidamerikas, lapas
ir kā liels šķīvīšs, zieds gan vēl nebija
izplaucis. Viktoria ir viengadīgs augs,
to parasti sēj janvārī. Šādā mitrumā aug
arī papirusi. Botāniskajam dārzam ir
pašam sava zelta zivs. Zivtiņai paveic-
ies - viņas baseins ir garš un līkumots.
Uz koku stumbriem var redzēt augus,
kuru saknēm nepieciešams pēc iespē-
jas vairāk gaisa.

Viens otrs kaktuss jau bija sācis zie-
dēt. Dažām ziedi veido tādu kā vaina-
dziņu, bet ehinokaktuss atgādina pie-
pūstu bumbu ar asām adatām. Tas ir tik
draudīgs, ka iesauks par sievasmātes
krēslu. Pudeļkoka stumbrs ir kā garš,
slaidis pudeles kakls. Vērša mēles tik tie-
šām atgādina biezas, zaļas mēles. Nez,
kurš tās būtu šeit atstājis... Naudas koks
jeb istabas ozols ir varenāks, nekā pie-
rasts redzēt mūsu mājās. To vajag au-
dzēt, lai nekad netrūktu naudas.

Tiem cilvēkiem, kuri visu šo bagā-
tību laista, mēslo un tīra, ir gan kopē-
ja, gan pētnieka darbs. Žēl, ka studen-
tu labā tradīcija doties talkās uz Botā-
nisko dārzu ir iznikusi.

Dārzā ir arī ārstniecības augu gru-
pas, dekoratīvi ekoloģiskajās ekspozī-
cijās tiek rādīta krāšņumaugu daudz-
veidība un to pielietošanas iespējas ap-
stādījumos. Rododendru dārzā izvie-
tota viena no lielākajām kolekcijām
Ziemeļeiropā. Dārzā selekcionētās li-
liju un dāliju šķirnes izstādītas liliju
dārzā un dāliju dārzā. Ziemciestu
daudzveidība vērojama akmensdārzā
un flokšu dārzā. Rozes ir rožu dārzā,
bet ar dažādām skuju koku formām un
viršaugiem var iepazīties viršu dārzā.

Labāk ir vienu reizi redzēt nekā
dzirdēt. Maija beigās, ja laiks būs lab-
vēlīgs, dārzā vajadzētu uzliesmot ro-
dodendru košajām krāsām. Neesiet
kūtri, eksotika ir tepat mums blakus!

ANDA LASE

MODE TEV

Kolāžas tērpi: lietišķi romantisks stils, meitenes, kas grib būt izskatīgas un maigas. Vienkrāsaini tērpi mijas ar plandošu šifonu, ir arī romantiski ziedu motīvi

Izlaidums '99

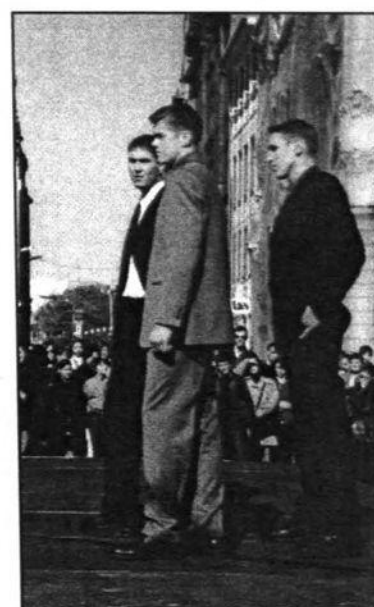
Modes skate notika Filharmonijas skvērā, tas bija veltījums visiem tiem, kam tuvojas svinīgais un satraucošais izlaiduma brīdis. Idejas, fantāzijas realizētas tērpos un frizūrās.

Bik Bok - mode tām, kas uzdrīkstas

Baltā kleita - 50. gadu noskaņa, sievišķība - mežģīnes, rozas, atlases...

Puīšiem vajadzētu prast atšķirt ikdienu no svētkiem un novērtēt uzvalka nepieciešamību svinīgos brīžos

Vēl viena versija par modi

Beizot pienācis laiks, kad vieglāk noskaidrot, kas ir nemoderns, nevis moderns. Šovasar modē noteikti nebūs:

- pieguloši īsi svārki,
- piegulošas trikotāžas bikses,
- elastīgas minikleitas,
- žilbinošas krāsas apģērbs,
- melnā krāsa ikdienā,
- pogu pārbaģātība (sevišķi zeltīto),
- lieli auskari.

Jūsu garderobē noderētu:

Gara kleita.

Modē ir neoromantisms. Tomēr tas nav romantisms, kad sievietē atgādina lelli kruzulos un lentās. Tagad meitene ir kā elfa, mēs vairāk uztveram nevis konkrētu apģērbu, bet sajūtam tā gaisīgumu un vieglumu. Kleita cieši nepieguļ augumam,

bet brīvi krīt, tikai iezīmējot ķermeņa kontūras.

Apģērbs kārtās.

Tā var būt kleita, blūze, svārki, arī bikses. Uz plāna, necaurspīdīga pamata velk otru - šifona kārtu (tādas kārtas var būt pat vairākas). Viss ir kā ir noseģts, bet caurspīdīgums pievelk kā magnēts! Interesantus optiskus efektus var iegūt, kombinējot dažādu krāsu audumus.

Platas garās bikses.

Šajā sezonā viss ir pagarināts. Vasaras garderobē vajadzētu būt "pīdžamas biksēm" - plānām, krītošām, paplatinātām, sākot no gurniem. Tās var nēsāt gan ar topiem un caurspīdīgām blūzēm, gan arī zem gariem bluzioniem vai kleitām.

Čigānietes svārki.

Protams, arī tie ir gari. Svārki var būt ļoti kupli, ar apakšsvārkiem. Aktuāli ir godē un gofrē - pēdējie tikai garajām un slaidajām. Nepieciešams elements ir bārkstains lakats, sasiets uz gurniem. Tomēr nevajag aizrauties ar etnogrāfiju un burtiski atkārtot čigānietes tērpu. Pie šādiem svārkiem varat vilkt vienkāršu trikotāžas topu vai baltu, izšūtu kokvilnas blūzīti.

Atkailināta mugura.

Tā ir sievietes ķermeņa viserotiskākā daļa. Kails viduklis paliek otrajā vietā. Lai ko jūs vilktu, mugurai jābūt atsegtākai nekā krūšu daļai. Vakarētos izgriezums mugurpusē varētu sasniegt to robežu, kuru jums atļauj personiskā drosme.

Asimetrija.

Modē ir gan asimetriska svārku aizdare, gan arī grieķu kakla izgriezums (atseģts viens plecs).

Baltā krāsa.

Šovasar baltais triumfē. Vasarai pilsētā būtu jāraisa asociācijas ar slimnīcu. Pārējās modernās paletes krāsas ir pelēks, rozā, zils un visi pasteltoņi. Spilgtākas krāsas vairāk piemērotas vakaram. Atsakieties no melnās krāsas, to aizvietojoj ar tumši zilo.

Minimāli rotājumi.

Bižutērija lēni, bet noteikti atkāpjas. Modē tievas, mezglā sasetas ķēdītes vai nelieli rotājumi no stikla pērlītēm, tik cieši pieguļoši pie auguma kā tetovējums.

"Iešļūcenes" un baletčibiņas.

Jo bērnišķīgāki būs jūsu apavi, jo labāk. Aktuāls arī pretējais variants - augstpapēžu kurpes ar smailiem purngaliem. "Iešļūcenes" šosezon var vilkt pat uz balli.

ANDA LASES
zīmējums

Skaistuma salāti franču gaumē

Grāmatā "Skaistums, jaunība un veselība - ikviena cilvēka sapnis" apkopotas gan zinātnieku, gan tautas dziednieku atziņas, ieteikumi un konkrētas receptes no visnenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Jūs uzziņāsiet, kā attīrīt un atveseļot savu ķermeni, iegūsit informāciju par Tibetas medicīnu, jogas vingrinājumiem. Domāju, ka ļoti noderīgas ir nodaļas par stresu un veselīgu un enerģētisku uzturu, kā arī kosmetoloģiski padomi - par ādas kopšanu, pareizu stāju, figūras uzlabošanu un citiem skaistuma noslēpumiem.

Grāmatas ievadā tās sastādītāja S. Priedīte saka: "Ikvienam ir visas iespējas palikt jaunam, veselam un skaistam. Centieties grāmatā dotos ieteikumus ne tikai saprast un ievērot, bet arī pieņemt mūsdienu Rietumu pasaulei svešo medicīnas filozofiju, jauno pasaulē izpratni.

Lai ķerties pie jaunības un veselības atgūšanas un saglabāšanas, nav nekādu ierobežojumu, arī vecuma noteiktu ne. Jābūt vienīgi zināšanām, gribai un darbam, pašdisciplīnai un zināmām laika rezervēm."

Nobeigumā daži padomi un atziņas no grāmatas "Skaistums, jaunība un veselība - ikviena cilvēka sapnis":

Lai atbrīvotos no stresa, pirmkārt, ir vajadzīga kustības, vēlams svaiģā gaisā, kā arī ūdens procedūras, masāža un citi līdzekļi, kas palīdz at-

slābināties.

"Skaistums nevar rasties bez ziepēm, sukas un ūdens," saka poļu kosmetologi. Jāpiebilst, ka arī bez saules, gaisa, zemes, bez kustībām, krē-

Cilvēka ķermeņa šūnas dzīvo deviņus mēnešus. Plānveidīgi attīrot organismu, var panākt, ka katra nākamā šūna būs vesela

Tibetieši uzskata, ka ķiploki attīra zarnu traktu no visiem "tārpiem un indēm", savukārt sviests un milti to baro

ma, ledus, bez īpašām rūpēm, laba rakstura un daudz kā cita.

Pirmais simptoms, kas liecina par organisma piesārņošanu, ir aizcietējumi; bet degeneratīvas izmaiņas audos, arī ādā, ir hroniskas intoksācijas rezultāts. Tāpēc nepieciešama organisma kompleksa attīrīšana un, pirmām kārtām, zarnu trakta attīrīšana.

Mūsdienās gandrīz katra cilvēka bioenerģētiskā sistēma ir nesabalansēta. To rada nesabalansēta ekoloģija, cilvēka ķermeņa būtības neizpratne, nepareizs uzturs un garīgā netīrība.

Tibetieši uzskata, ka ķiploki attīra zarnu traktu no visiem "tārpiem un indēm", savukārt sviests un milti to baro.

Cilvēka ķermeņa šūnas dzīvo deviņus mēnešus. Plānveidīgi attīrot organismu, var panākt, ka katra nākamā šūna būs vesela. Tad pēc deviņiem mēnešiem var sākt vingrot, nodarboties ar sportu, norūdīties.

Dažādi tautas medicīnas ieteikti līdzekļi un metodes:

- katru dienu izdzert glāzi ūdens, kam pievienotas 2 tējkarotes ābolu etiķa;
- katru dienu tukšā dūšā apēst ceptu ābolu, bet 2 reizes nedēļā lietot pākšaugus;
- pastāvīgi lietot augļu, ogu un dārzeņu sulas, kā arī vārītus rīsus, zāļu uzlējumus;

2 reizes vannoties: vienreiz sāls vannā (1 kg sāls uz vannu), otrreiz - ābolu etiķa vannā (2 glāzes uz vannu).

Skaistuma salāti franču gaumē īpaši labi iespaido sejas ādu un matus. Sastāvs: 2 ēdamkarotes auzu pārslu, 6 ēdamkarotes vārīta atdzesēta ūdens, 3 ēdamkarotes vārīta piena (auksta), ēdamkarote cukura, liels ābols un viena citrona sula. Sagatavo šādi: auzu pārslas pārlej ar aukstu ūdeni, pēc stundas pievieno sarīvētu ābolu, pienu, cukuru un izspiež citrona sulu.

Esiet veseli un laimīgi!

Tavu matu ienaidnieki

* **Ķemmējoties** mati vienmēr tiek izrauti, tomēr dabisku zaru ķemmes ir labākas nekā plastmasas.

* **Matu krāsa.** Pārāk bieža matu krāsošana var mainīt matu struktūru, un tie var sākt līdzināties salmiem.

* **Nepārspilē** ar kondicionieri! Arī želejas un masku atliekas, ja netiek rūpīgi izmazgātas, liek matiem ātrāk taucoties. Varat divreiz mēne-

sī skalot matus ar atšķaidītu etiķi.

* **Pārāk bieža ķemmēšana.** Vidēji gadā mēs ķemmējam matus 730 reizes. Protams, ķemmēšana ir galvas ādas masāža, tomēr nevajadzētu to darīt biežāk kā trīs reizes dienā, pretējā gadījumā riskējam ar matu pārliecīgu izkrišanu.

* **Fēns.** Dabiski izžāvēti mati saglabā vairāk mitruma, tie nekļūst smalki un lūstoši.

Šis un tas

Rokasspiediens -

radies, kad cilvēki vēl dzīvoja alās. Mūsdienās roku paspiešana raksturīga vairumai valstu - gan satiekoties, gan atvadoties. Ja rokasspiedienā jūsu plauksta vērstā uz leju, jūs vēstāt par savu varu pār otru cilvēku. Un otrādi - plauksta, kas vērstā augšup, nozīmē, ka esat gatavs pakļauties otra pavēlēm.

Balss.

Cilvēkam, kas ātri runā, akcentējot atsevišķus vārdus, piemīt liels nervu sistēmas plastiskums, spēja pārslēgties no vienas darbības uz otru. Tāds runas stils liecina par lielu emocionalitāti,

spēju mobilizēt savus fiziskos un psihiskos spēkus atbilstoši situācijai. Ja balss ir vienmērīgāka, arī pats cilvēks jūtas iekšēji līdzsvarotāks.

Skaļa balss būs ekstravertam cilvēkam. Viņš ir ļoti komunikabls, vairāk dzīvo "ārējo" dzīvi, mazāk iedziļinās un analizē sevi. Cilvēks ar smalku, augstu balsi ir aprēķinātājs, kas pado mā, pirms kaut ko dara. Cilvēki ar zemāku balsi tembru ir daudz praktiskāki. Tie, kas daudz runā par saviem nākotnes plāniem, uzsvēr to, ka pašlaik jūtas nedroši.

Lappusi sagatavojusi ANDA LASE un LINDA KALNIŅA

BEIDZU, LAI SĀKTU

Evita Stanga

rakstīt referātu par nacionālajiem parkiem, varbūt tā tas arī sāksies. Arī kursa darbu rakstīju par līdzīgām tēmām; atklāju vides izglītību kā tādu pamatu laucīju. **Mana bakalaura darba tēma ir "Vides izglītība nacionālajos parkos"**. Vispirms es izanalizēju, kas īsti ir nacionālais parks, kāda ir tā funkcija, struktūra, tad rakstīju par vides izglītības jautājumu. Pievērsos arī dažādu nacionālo parku analīzei gan Amerikā, gan Eiropā. Rakstīju par Ķemeru parka nākotnes iespējām; ir arī ļoti perspektīva teritorija. Gaujas nacionālais parks un Ķemeru nacionālais parks Latvijā šobrīd ir vienīgie, kas ieguvuši nacionālā parka statusu.

- Kāds patlaban ir stāvoklis nacionālajos parkos?
- Gaujas nacionālā parka stāvoklis ir diezgan labs. Tomēr cilvēkiem vajadzīga vides mācība, kas sevi ietver ekoloģisko domāšanu. Ķemeru nacionālā parka attīstība vēl ir sākuma stadijā. Parks savu statusu ieguva tikai 1997. gadā, tas apstiprināts ar likumu. Pirms tam bija dažādas si-

kas aizsargājamas teritorijas, tagad parku cenšas izveidot kā vienotu kopumu. Protams, ir arī problēmas, piemēram, ar īpašniekiem - vasa teritorija pieder Valsts Mežu dienestam, ar to ir jārēķinās.

- Kas sniedz atbalstu parkiem?
- Ķemeru parks izveidots, vairāk pateicoties biologu entuziasmam. Viņiem palīdzēja tas, ka par šo teritoriju ieinteresējās Pasaules Dabas fonds, diezgan liela palīdzība tika saņemta no Vācijas. Gaujas nacionālais parks ir diezgan saskaldīts, galvenokārt naudu izmanto aktīvajām teritorijām. Lai uzturētu pārējās teritorijas, tiek veiklēti finansējums no ārpus, jo valsts palīdzība ir niecīga. GNP vairāk saņem atbalstu no Ziemeļeiropas. Ārzemnieki ir ieinteresēti Eiropā saglabāt tādu apgabalu, kur ir tik milzīga dabas daudzveidība, arī lai būtu, kur aizvest savus tūristus. Viņiem pašiem tādu vietu nemaz nav tik daudz.

Ārzemniekiem šejienes daba liekas kaut kas unikāls. Ja viņi šurp atbrauc, noteikti vēlas vēl kādreiz atgriezties. Viņiem liekas neapņemams, ka tāda dzīvnieku un augu daudzveidība var būt tik nelielā teritorijā.

Geogrāfijas fakultātes studente EVITA STANGA nesen aizstāvējusi bakalaura darbu par interesantu tēmu. Evita stāsta, ko viņai nozīmē daba un par tās aizsardzības perspektīvām Latvijā.

- Kāds bija tavs ceļš līdz konkrētajai bakalaura darba tēmas izvēlei?
- Pirmajā kursā nejausi izvēlējos

SLENGS – īpašs valodas paveids, ko savā starpā lieto kādas sociālas grupas pārstāvji; arī žargons - tā mums vēsta Latviešu literārās valodas vārdnīca. Tomēr lielāku skaidrību par to, kas ir slengs, kā to varētu definēt un kāds tas ir latviešu valodā, varam iegūt, iepazīstoties ar nu jau filoloģijas doktores (APSVEICAM!) VINETAS ERNSTONES disertāciju "LATVIEŠU VALODAS SLENGA LEKSIKA". Jāatzīmē, ka tas ir pirmais šāda veida plašs pētījums latviešu valodā, kurā pirmoreiz viss latviešu nedialektālās neliterārās leksikas kopums sistemātiski aplūkots sastājumā arī ar citautu valodnieku teorētiskajiem uzskatiem slenga izpētē.

Vineta Ernstone

Kā atzīst V. Ernstone, ceļš līdz šim esot bijis visai gludens, - pabeigta Jelgavas 1. vidusskola, tad Filoloģijas fakultāte, tad kāds laiciņš vēlētis dēlam. Saņēmusi piedāvājumu strādāt LU Latviešu valodas institūtā, Sociolingvistikas daļā, vēlāk iestājusies doktorantūrā.

V. Ernstones disertācija ir veltīta latviešu slenga leksikas teorētiskajai izpētei, pievērsot galveno vērību slengismu lietojuma un cilmes analīzei. Formulējot darba aktualitāti, autore atzīst, ka literārajai valodai visbiežāk tiek pretstāfītas izloksnes,

Aicinot V. Ernstone uz sarunu, protams, pirmās jautājums bija:

- Kāpēc izvēlējāties pētīt un analizēt latviešu valodas slenga leksiku? Tā tomēr ir zināma uzdrošināšanās!

- Tā nav pārāk liela uzdrošināšanās! Tiesa, tas nebija līdz šim pētīts jautājums. Cilvēki man nepievērsās, domājot, ka nav prestiži pētīt šādu leksiku. Faktiski, tas sanāca diezgan likumsakarīgi un pakāpeniski, jo mani interesēja mūsdienu procesi. Agrāk, studiju laikā, nodarbojos vairāk ar literatūras kritiku. Tolaik darbojos arī studentu zinātniskajā biedrībā. Un jau tajā laikā jaunāka jau literatūrai pārnēma, nevis slengs. Slenga leksikas elementu sistēmas specifika nav apzināta, jo ikdienas runas leksiskās īpatnības uzlikotas tikai par atkāpēm no literārās normas, respektīvi, par valodas kļūdām, nevis par patstāvīgas leksiskās sistēmas elementiem.

- Kur klausījāties sarunvalodu? Draugu vidū, vai varbūt apzināti meklējāt ko neparastu?

Kādam tas

dusskolu. Rudenī būšu skolotājs, bet jau jūlijā sāksu veidot kabinetu. Zinu prasības un vēlos to iekārtot tā, lai tas būtu viens no Rīgas rajona skolu vadošajiem kabinetiem.

- Kā panākt, lai skolēniem stundas būtu interesantas, lai viņi tajās negarlaikotos?
- Daudz piedomāju pie tā, kādus uzdevumus viņiem dot. Vēlos mainīt ierastos standartus, ka paliek laiks tikai teorētiskajai zināšanu apguvei, bet praktiskajiem darbiem ļoti maz. Teorētiskās zināšanas vajadzētu apgūt ātrāk, komplicētāk, pilnvērtīgāk, lai tās pēc iespējas vairāk varētu lietot praksē. Manuprāt, normālam pusim ir jāprot iedzīt nagla, ieskrūvēt skrūvi. Domāju, ka

- Vai jums patīk strādāt skolā?
- Patīk un arī savu dzīvi es saistu ar skolu. Konkrētāk, ar Mārupes vi-

Dzīve ir atkarīga no vides

- Kas ir vides izglītība?
- Vides izglītība izskaidro, kas cilvēkam ir apkārte, mācīt to ieraudzīt, saprast, pareizi izmantot un darboties tā, lai vide tiktu ne tikai saglabāta, bet arī pareizi uzlabota. Cilvēku dzīve ir ļoti atkarīga no apkārtnes vides.

- Vai koku izciršana Latvijā nodara lielu postu?
- Ķemeru nacionālajā parkā tā šobrīd ir vislielākā problēma. Parkam pēc iespējas ātrāk bija vajadzīgs ārēju finansējums, lai varētu veikt atbilstošu biotopa noteikšanu. Atslēgas loloģijai ir veici, daudzveidīgi mežu areāli. Latvijā ir pievienojusies Atslēgas biotopa konvencijai, tā ir starptautiska aizsardzība. Lai šo aizsardzību varētu piešķirt, biotopi vispirms ir jānosaka. Diemžēl Ķemerus ir paguvuši izcirst vērtīgas mežu teritorijas. Pēdējā laikā cilvēki tomēr sāk attāpties, ka jebkura izciršana ir ierobežota.

- Kas vēl posta dabu?
- Galvenie postītāji aizsargājāmās teritorijās ir malumēdnieki, malucēji, biotopi ir darbojušies vides aizsardzības jomā un turpina to darīt arī vēlāk. Bioloģijas fakultāte savukārt virza studentus uz to, kā pēīt, atrast jaunus, interesantas teritorijas un rūpēties par to aizsardzību.

- Vai arī studenti piedalās dabas aizsardzībā?
- Jā, un īpaši pēdējos gados. Geogrāfijas fakultātē ir Vides zinātņu nodaļa; šie studenti ir ļoti aktīvi. Jau pirms iestāšanās fakultātē viņi ir darbojušies vides aizsardzības jomā un turpina to darīt arī vēlāk. Bioloģijas fakultāte savukārt virza studentus uz to, kā pēīt, atrast jaunus, interesantas teritorijas un rūpēties par to aizsardzību.

ti daudz cilvēku staigā pa gravām, tā nodarot ļaunumu dabai. Šajā rezervātā ir aktīvas gravas, tajās notiek aktīva augsnes no-skalošana, tādēļ ļoti svarīgi saglabāt veģetāciju. Cilvēkam staigājot, augi tiek bojāti, un tas pastiprina šos procesus. Ķemerus, jūras piekrastē jūra virzās uz krastu, ir svarīgi saglabāt augus. Ķemerus ir arī melno stārķu ligzdas, ja cilvēki tur bieži uzturēšies, putni var tikt iztraucēti.

- Vai esi iesaistījies Zājo kustībā?
- Vairāk esmu sadarbojusies ar Bērnu Vides skolu, kurā ir iespēja iegūt vides izglītību. Pārsvār Vides skola orientējas uz bērnu izglītību un skolotāju sagatavošanu, lai katrā skolā būtu kāds skolotājs, kas varētu pasniegt vides mācību. Šķiet, tiem organizētāji dažādi pasākumi gan Rīgā, gan ārpus tās.

- Vai jaunieši pietiekoši uzmanīgi izturas pret dabu?
- Jaunākajai paaudzei attieksme pret dabu ir saudzīgāka. Vecākajiem jūku lielos daudz kas gājis garām. Dažiem liekas pieņemami, ka atmāks sēnītiņš un visu nometo savāks.

- Kāda ir tava attieksme pret Zālajiem?
- Viņu idejas un centieni ir ļoti pozitīvi, bet ne vienmēr metodes ir tās labākās. Cilvēki tomēr šeit ir diezgan agresīvi, salīdzinot ar ārzemēm - esmu par to pārliecinājusies. Dusmas izgāž uz pirmo, kurš pagādās ceļā.

ir jādara!

- Biju viens no tiem, kas savā fakultātē šo lietu uzsāka. Studentu padome 1996. gada vasarā rīkoja kādu pasākumu, lai piesaistītu jaunus biedrus un veidotu pašpārvaldi. Mēs, domabiedri, sākām šo lietu "bīdīt" arī savā fakultātē, un tā tas aizgāja. Arī pats tajā aktīvi darbojos.

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

Ļoti labi, ka ir organizācija, kas seko līdzi notiekošajam. Varbūt vienīgi vajadzētu padomāt par meto- diem. Ļoti daudz var panākt ar sarunām. Cilvēki arī daudz ko nezina, reir- reiz viņi pat neizdomājas līdz tam, ka ar savu darbību varētu kaitēt videi un līdz ar to arī paši sev. Vajadzētu viņiem paskaidrot. Reizēm tiek pateikts, ka nedrīkst, bet būtu jāpasa- saka arī - kāpēc. Tādēļ vajadzētu iz- glītēt arī vidējās paaudzes cilvēkus.

- Vai tiek organizētas arī talkas?
- Tagad tas viss notiek, piemēram, jūras piekrastes sakopšana, arī dažā- das talkas Ķemeru nacionālajā par- kā. Daudz kas atkarīgs no pašvaldi- bām. Talsu rajonā, kur es dzīvoju, pa- rasti tiek organizētas talkas. Kad pats esi tīrījis un kopis, attieksme pret ap- kārti tomēr mainās, ar vieglu roku negribēties to sajaukt.

- Vai strādāsi savā specialitātē?
- Man tika izteikts piedāvājums, ka es varētu strādāt Ķemeru nacio- nālajā parkā vides izglītības jomā, veidot mācību taks.

- Vai nākotnē skaties optimisti- ki?
- Man ir optimiskāks skatījums uz pasauli, domāju, ka būs arvien labāk

un labāk, un arī šinī jomā - cilvēkiem vairs nevajadzēs tik ļoti rūpēties par materiālo pusi, būs iespējas pievērsties arī citām lietām. Man ir pārlie- cība, ka tagad sāksim domāt arī par to, kas ir ap mums. Svarīgi ir arī, lai cilvēks iepazītu apkārtni dabu. Īpaši pilsētās bērni pārsvarā redz tikai pa- galumu.

- Vai Latvijā vēl būs citi nacio- nālie parki?
- Jau ļoti daudz gados notiek diskusija par Ziemeļkurzemes nacio- nālā parka ierīkošanu lībiešu krastā, Slīteres rezervātā. Pēdējos gados pa- rādījies ideja par Abavas ielejas iz- veidošanu par nacionālo parku. Pie- augoša apmeklētāju plūsma jau sāk radīt problēmas. Nacionālie parki ir veids, kā ierobežot apmeklētāju dau- du tālāku vietu.

- Kas tev personīgi ir daba?
- Man tā ir gandrīz galvenais dzī- vē. Es jau no agras bērnības esmu dzīvojis vienlīdz mājā, mežā vidū. Man daba ir viss - enerģiju avots, mieraunājums grūtā brīdī. Nenoliedz, ka Rīga ir ļoti skaista, zaļa pilsēta, tomēr tā var būt arī nomācoša, tajā ir daudz nevisai patīkamas enerģi- jas. Mežā viss ir tik tīrs, pozitīvs. Cil- vēkam mežs vajadzīgs arī prāta at- fīstīšanai, organisma atīrīšanai. Kur- zemē ir kaut kas īpašs. Tā ir aura,

kas ļoti pievelk.

jautājums par naudas devējiem. Pa- gaidām šo funkciju pilda mežsargi.

- Tu varētu dzīvot tikai pilsētā?
- Bez laukiem es nevarētu dzīvot. Ja nu nākotnē gadās, ka lielākā daļa mūsu jādžīvo pilsētā, lauki tomēr būs neatņemama manas dzīves daļa.

- Tu mācīsies tālāk?
- Turpināšu studijas Geogrāfijas fakultātē. Tur ir forša atmosfera, sav- starpējais atbalsts, draudzība. Tieši pateicoties tam, esmu nonākusi līdz sava darba tēmai. Tālāk pievērsīšos vides plānošanas studijām. Šovasar mazliet praktizēšos vides plānošanā. Esmu piedalījies bērnu vides sko- las projekts Spānijā. Ir nācies vadīt angļu grupas (viņi izvēlējās nacio- nālo parku apskati). Tas bija ļoti no- derīgi ar man. Bijām viņu gidi un uzraugi. Tie bija Pīlmutas universi- tātes studenti, viņi šeit ierodas uz lau- ku praksi.

- Vai kontrolē ir iespējama?
- Šobrīd kontrolē ir minimāla. To- mēr pēdējos gados ir pārņemta ideja par inspektoriem. Katram inspekto- ram ir sava teritorija. GNP tas pa- mazām tiek ieviests. Tiek apspriests

ANDA LASE

Teici, teici, valodiņa ...

- Vai ir iecerēta vārdnīca?
- Jā! Tas viss tiek darīts, lai varētu izdot vārdnīcu! Teorijā tie kopā ar praktisko dar- bību, varbūt tas ir mazliet īpatnēji, salīdzinot ar ārzemēm - esmu par to pārliecinājusies. Dusmas izgāž uz pirmo, kurš pagādās ceļā.

- Tādā jārūnā par slengismu cilmi. Šo aspe- ktu es izvērsu arī savā disertācijā, aplūkojot, no kurām valodām aizgūti šie vārdi, caur kuru valoda vārds ienācis. Bieži vien no krievu va- lodas ienāk vārdi, kas krievu valodā ir aizgūti no angļu vai franču valodas. Daudzi vārdi ir aizgūti arī no vācu valodas. Interesanti, ka daud- zi neapzinās, ka vārds ir aizgūts un domā, ka tas ir latviešu valodas sarunvalodas vai vispār latviešu valodas vārds. Bet daļa aizguvumu ir neliterāri, un tos apzīmē kā barbarismus. Ir arī tādi latviskas cilmes vārdi, kuriem literārā va- lodā ir viena nozīme, bet sarunvalodā cita.

- Vai "slengs" - vārds ņemts no angļu valodas?
- Jā! Angļu valodas vārds, bet tiek izmants arī citās valodās, gan somu, gan igauņu, gan vācu valodā tiek lietots termins slengs.

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

Dzintars Melngailis

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

- Vai jums ir vēlēšanās startēt arī magistrantūrā?
- Jā, mans bakalaura darbs ir rakstīts ar tādu vēlmi, lai ar to iekļūtu

ir jādara!

- Droši vien ne pārāk daudzi Pe- dagoģijas fakultātes absolventi aiziet strādāt uz skolām?
- Labi, ka cilvēks iegūst bakalaura grādu, studē magistrantūrā, taču arī skolās mūs gaida. Ko tas dos, ja cilvēkam būs pedagoģijas bakalaura vai maģistra grāds, bet savā specialitātē viņš neko nedarīs? Nereti man ir teikts: "Ko tu lien tajā sko- lā? Kādas skolotājiem algas?!" Ta- ču šobrīd spars man ir un ceru, ka tas nepasīks. Ja kārtīgi cinās, katrs var atrast sev dzīvē vietu. Es ļoti vē- los pieredzes pedagoģijai un jūtu, ka tiešām to varu. Tas ir mans dzī- ves ceļš.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Droši vien ne pārāk daudzi Pe- dagoģijas fakultātes absolventi aiziet strādāt uz skolām?
- Labi, ka cilvēks iegūst bakalaura grādu, studē magistrantūrā, taču arī skolās mūs gaida. Ko tas dos, ja cilvēkam būs pedagoģijas bakalaura vai maģistra grāds, bet savā specialitātē viņš neko nedarīs? Nereti man ir teikts: "Ko tu lien tajā sko- lā? Kādas skolotājiem algas?!" Ta- ču šobrīd spars man ir un ceru, ka tas nepasīks. Ja kārtīgi cinās, katrs var atrast sev dzīvē vietu. Es ļoti vē- los pieredzes pedagoģijai un jūtu, ka tiešām to varu. Tas ir mans dzī- ves ceļš.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

menes seriālos. *Kriša veikalā, kurā es strādāju, pārdod coināks lepa- denes visā Eiropā. Ar to čali vairs tikpat kā nerunāju. Izskatās forši. Baigais besis (Beverihilza). Es tevi brīdīmu, labāk aizveries. Tu taču man vienmēr teici, ka tas Geibls ir baigais ķēms. Bet tie čali kur kur staigā (Melrouspleisa). Paklausies, Dāždo, tu pati esi diezgan liela dzelzs vecene (E iela).*

Bieži mutvārdu runā vērojams slengismu lietojums, lai piešķirtu iz- teikuma ironisku niansi: Mūsu dzīvošie bieži apzīmē ar neliterāru va- lodu. Neformālas situācijās daudzi latviešu valodas prāteji diezgan re- gulāri lieto aizgūto slengismu sorti- mentu. Šāda veida slengismu (bi- ški, cemme 'dusmas', čūt - čūt, trek- teris, truba, šaup(šle, šāncēt, skro- bē, šēpelsis, švaks) noturīgumu lat- viešu valodā daļēji var izskaidrot ar inerci: tādu vārdu ir diezgan daudz, tie tiek lietoti salīdzinoši bieži, tādēļ ciniņas pret tiem nav viegli.

"Modes vārdu" ir slengismi, kas atšķiras ar īpašu "īpatnību". Tos lieto masveidā gandrīz visu paaudžu runātāji (biezas, čālis, džeks, fāte- ris, feini, fikss, foršs, kaifs, krutka, senči, strunts).

Slengismu pārplūdi ir jauniešiem domātie seriāli, jauniešu valodā iz- plattis slengisms izmanto arī gi-

Daļa autore atzīst, ka pētījumā apkopotās iestrādes paver iespēju dzi- lāki slenga teorētisko problēmu un pirmām kārtām leksisko slengismu analīzei visos aspektos: funkcionā- jā, stilistikajā, leksikogrāfiskajā, nor- matīvajā, sociolingvistikajā utt.

- Novēlam veiksmi turpmākajā dar- bā un ceram, ka esam ieinteresējuši vēl kādu vākt un pēīt latviešu valo- das slengu!

ZANE STRODE

- Droši vien ne pārāk daudzi Pe- dagoģijas fakultātes absolventi aiziet strādāt uz skolām?
- Labi, ka cilvēks iegūst bakalaura grādu, studē magistrantūrā, taču arī skolās mūs gaida. Ko tas dos, ja cilvēkam būs pedagoģijas bakalaura vai maģistra grāds, bet savā specialitātē viņš neko nedarīs? Nereti man ir teikts: "Ko tu lien tajā sko- lā? Kādas skolotājiem algas?!" Ta- ču šobrīd spars man ir un ceru, ka tas nepasīks. Ja kārtīgi cinās, katrs var atrast sev dzīvē vietu. Es ļoti vē- los pieredzes pedagoģijai un jūtu, ka tiešām to varu. Tas ir mans dzī- ves ceļš.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

- Vai Universitātē esat ticis arī pie kādas iesaukas?
- Pašpārvaldē rīkojām dažādus pa- sākusumus. Reiz saņēmu iesauku "dak- terītis". Pirms pāris gadiem vēstnie- kos bija atklātas iesvētības jaunajiem fukšiem. Izdomājām, ka mums būs medicīniskā komisija, kura noteiks - cilvēks derīgs studijām vai ne. Es bi- ju galvenais ārsts, un tā man "pieli- pa" iesauka "dakterītis". Taču dzīvē gan esmu daudzkārt nopietnāks.

MĀRA SADOVSKA

VĒTRĒ PAŠMĀJU ACS

Filozofijas zinātņu doktors VLADIMIRS KINCĀNS studentiem pasniedz ētiku, estētiku, etiķeti, strādā arī ar biznesa cilvēkiem. Sarunā pasniedzējs atklāj šo jaunajiem nozīmību ikdienā, izsaka viedokli par studentiem un stāsta par normu izmaiņām sociālajā un vēsturiskajā kontekstā.

- Kas ir etiķete? - Etiķete ir tas, bez kā ikdienas sakarsmē nevaram iztikt, tā dod iespēju normāli, civilizēti veidot attiecības. Etiķete ir uzvedības normu kopums.

- Jūsu viedoklis par studentu uzvedību, kultūras līmeni? - Ir gan kultūri cilvēki, gan tādi, kas neievēro elementārās normas. Etiķete ir kultūras ārējais izpausmes. Reizēm studenti pārspīlē demokrātijas, brīvības jēdzienus: viņi domā, ka var darīt visu. Sākot strādāt iestādēs, firmās, jāsaprot, ka ir prasības, kuras neizbēgami jāievēro. Attiecsmi pret savu uzvedību vajadzētu būt kritiskākai. Dažreiz no ārzemēm pārņemtā pieredze nebūt nav labāka.

- Vai mēdzat aizrādīt, pamanot etiķetes pārkāpumus? - Nevienam profesionālim nav tiesību to darīt. Es taču neesmu policists, lai aizrādītu tiem, kas pārkāpj satiksmes noteikumus. Ja cilvēks vēlas mainīties, viņš mācīsies pats. Kultūralā indivīda pazīme ir tā, ka viņš savu nostāju un zināšanas citiem neuzspiež, bet visu ievēro un izdara secinājums. Ja students dzīvē kaut ko grib sasniegt, viņam jāpazīnās, ka viņu vērtēs ne tikai pēc profesionālajiem sasniegumiem, bet arī pēc spējas kontaktēties ar apkārtni.

jaunietis to neprot, tad velti cerēt uz sadarbiību.

- Tuvojas Universitātes jubileja. Kā šādās svinīgās reizēs vajadzētu uzvesties?

- Ja pasākums ir svinīgs, viss notiek organizēti, saskaņā ar pieklājības, protokola prasībām. Programma un ielūgumi ir attiecīgi noformēti - cilvēki zina, kas viņus sagaida, kā uzvesties. Lai pasākums noritētu atbilstošā līmenī, nav nepieciešams izgudrot velosipēdu.

- Atsevišķiem sociāliem slāņiem ir savi ētikas likumi.

- Tam varētu piekrist. Kultūras minoritātes veido savu profesionālo ētiku, pastāv kooperatīvā morāle; katram cilvēku kopumam ir savas prasības. Sabiedrībā eksistē normas, ir svarīgi tās ievērot.

- Vai latviešu etiķetes likumi ir tuvi kādas citas tautas likumiem?

- Etiķetes īpaši neatšķiras. Daži saka, ka mums nav jāiet uz Eiropu, ka mēs jau tur esam. Ļoti daudzas gatīšanas latviešu uzvedība būtiski neatšķiras no daudzu Rietumeiropas tautu uzvedības.

- Dodoties uz ārzemēm, droši vien būtu lietderīgi pastudēt tur valdošās parāzes.

- Tā ir aksioma. Jebkuram cilvēkam, kurš vēlas braukt uz svešu zemi, ieteicams noskaidrot ne tikai tur gaidāmo gaisa temperatūru, bet arī uzvedības normas. Tas palīdzēs veidot saskarsmi. Ir taču patīkami, ja no Mozambikas atbraucis students jau pirmajā tikšanās reizē pasaka dažus vārdus latviešu valodā. Uz šādu cilveku lūkojas ar cieņu.

Etiketete dzīvi padara smalkāku un elegantāku

- Kāds ir jūsu viedoklis par valdības kultūras līmeni?

- Ieslēdzot televizoru, ir skaidri redzams, vai mūsu deputātiem jāmaina savs imidžs, uzvedība vai ne. Katrā tauta saņem tādā valdnieku, kādu tā pelnījusi. Patiesībā, deputātu uzvedība atspoguļo visas mūsu sabiedrības kultūras stāvokli. Neatbalstu, ja cilvēks Saemā ierodas sortos. Lai tā nenotiktu, ir valsts protokols un cilvēki, kas ir atbildīgi par vizīžu organizēšanu, delegāciju sagaidīšanu. Tas ir nozīmīgi, lai nebūtu pārpratumu, lai neaizvainotu citas valsts pilsoņus. Tiem, kam jābrauc uz ārzemēm, tiek izsniegtas programmas: katru atsevišķi nevar kontrolēt protokola darbinieks. Ikdienas kultūras līmenis parādīsies jebkurā gadījumā. Reizēm arī augstākajā līmenī sastopamas situācijas, kad runātājā neklaušās, pat pārtrauc to. Vienkāršie cilvēki biežāk saprot, ka uzvedībā kaut ko vajadzētu mainīt, un ir gatavi mācīties.

- Vai uzvedību vairāk nosaka viedība, audzināšana vai arī talants būt kultūralam?

- Viss kopā. Var būt ideāla ģimene, bet, ja cilvēks mēdz uzturēties negatīvā vidē, viņš savas priekšrocības var zaudēt.

- Vai laiks stipri maina uzvedības principus?

- Tas nenotiek ātri, tomēr laika gaitā normas mainās. Tās ir diezgan konservatīvas, un tas ir pat labi, jo mums ir iespēja tās pārņemt. Būtu pārāk sarežģīti, ja katrai paaudzei vajadzētu izgudrot savas pieklājības normas. Dzīve ietekmē uzvedību, gads ļoti labi redzams ārējā izskatā, tas palīdz mainīt. Nav jau tā, ka, salīdzinot ar 30. gadiem, cilvēki ēd kultūralāk.

turālāk. Galdā etiķete ir kļuvusi demokrātiskāka, vienkāršāka. Pamatēzes, protams, saglabājas.

- Vai reizēm uzvedības normas nav mākslīgi radītas?

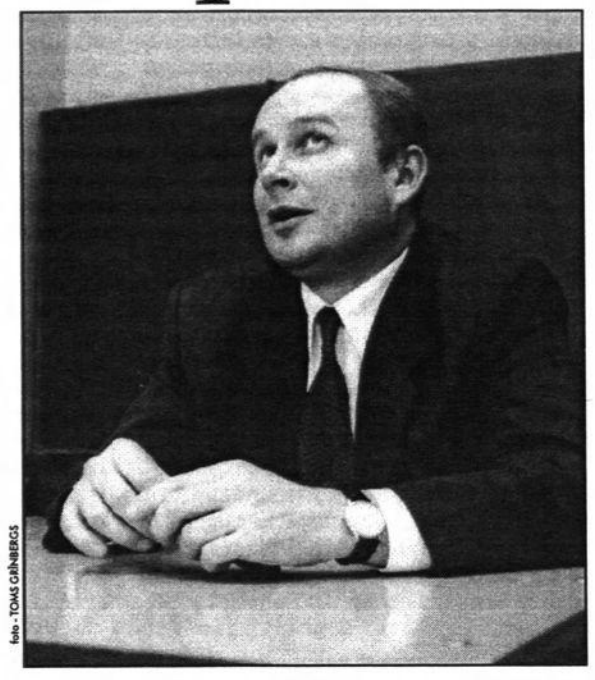
- Domāju, ka ne. Tās veidojas vēsturiski, tāpēc nav samākslotas. Katrai prasībai ir atrodams savs avots. Piemēram, sasveicināšanās, iepazīšanās procedūrā nav nekā sagudrota - vienkārši tā ir pieņemts darīt. Ir arī citi mehānismi, kas regulē mūsu attiecību juridiskās, tikumiskās, administratīvās normas. Tās padara dzīvi skaidrāku.

- Kas vienam liekas pievilcīgs, otram - nepatīkams...

- Dogmatiska pieeja arī nav pareiza. Diplomāta, valdības locekļa uzvedību bezjēdzīgi gaidīt no trīsgadīga bērna. Pastāv arī kultūrvēsturiski ģeogrāfiskās nianšes. Dzīvojot sabiedrībā, jāievēro vispārpieņemtie uzvedības principi, citādi sāktos haoss. Rīkojoties tikai iegribu vadīt, mēs kļūtu nepatīkami apkārtnē. Iespējams arī "paslēpties" aiz normām, lai citi nezīnātu, ko patiesībā domājam.

- Kāda ir jūsu attieksme pret ekscentrisku uzvedību?

- Esot auditorijā, man reizēm pietrūkst šī ekscentrisma, personības izpausmes. Tā laukumā ir latviešu mentalitāte, varbūt vainīgs esmu es pats. Mēģinu panākt, lai stu-

MAN: TONI GONZALEZ

VĒRTĒ PAŠMĀJU ACS

dents izteiktu savas domas, uzstātos. Mēs mācāmies, ne tikai saņemot informāciju lekcijās, bet arī sadarbojoties ar citiem. Studentiem vairāk vajadzētu izrādīt aktivitāti, izteikt savus priekšlikumus. Ja cilvēks dzīvi reaģē, arī man ir vieglāk strādāt, zinu, uz ko jāliek akcents. Bet, ja students sēž un klusē, rodas neizpratne, vai vispār vērts kaut ko stāstīt. Es varētu dot krietni vairāk, ja justu aktīvu attieksmi, bez tās zūd iedvesma. Mācību process ir abpusējs, radošs, tāpat kā aktiera un skatītāja mijiedarbība.

Dažreiz man studenti lūdz padomu, kā rīkoties, ja lekcijas laikā pasniedzēja mobilais telefons zvina trīs, četras reizes. Vai drīkst viņam aizrādīt, ka privātos vai lietiskos jaunajumus jākārtro ārpus darba? Protams, vajag mācīt gan studentus, gan pasniedzējus. Studenti mēdz gērties atšķirīgi, bet viņiem jāsaprot, ka vēlāk, strādājot ministrijā, gērbšanās stilu vajadzēs mainīt. Studenti ir smalkas būtnes. Ja pasniedzējs viņus nemil un neciena, viņš pats zaudē respektu studentu acīs. Saglabājot pašcieņu un zinā-

mas nostādnes, ir iespējams veidot un saglabāt cilvēciskas attiecības.

- Vai uzvedību ietekmē arī sociālā situācija?

- Protams. Piemēram, karš Dienvidslāvijā - tur šobrīd neievēro ne tikumiskās, ne starptautiskās normas. Tikumība, etiķete normālos apstākļos ir svarīga, tās padara dzīvi smalkāku, elegantāku. Kad sākas ekonomiskās problēmas, cilvēks domā par izdzīvošanu. Tā viņam ir pirmajā vietā.

Tagad ir iespējas, var atļauties tādās smalkās lietās kā Operas apmeklēšana. Salīdzinot varu teikt, ka Krievijā interese par to ir mazāka, jo atšķiras pati dzīve. Cilvēkus saista pragmatiskā puse - viņi grib uzziņāt, kā uzvesties, lai dzīvotu patīkamāk. Lai parādītu uzvedības evolūciju, protams, jāskata šodienas uzvedības vēstures kontekstā.

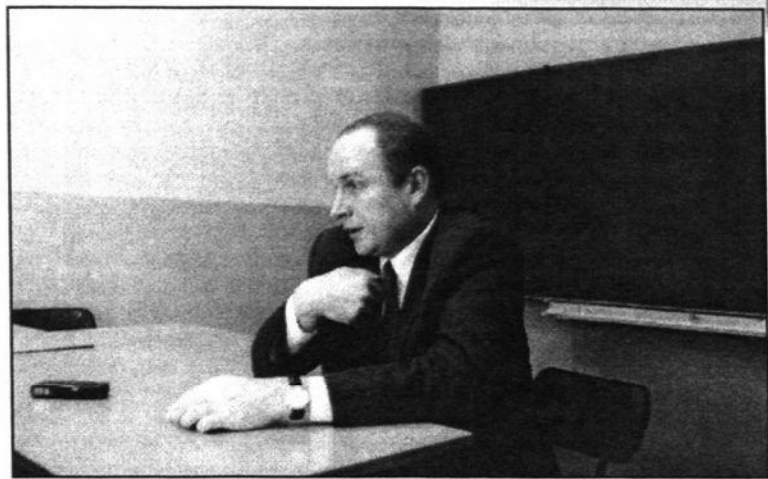
- Ja nu tomēr kāds ļoti vēlas apmeklēt Operu, bet viņam nav piemērota tērpa?

- Ja cilvēkam nav vakartērpa, viņš nevar doties uz Operu. Bet ir izrādies par 50 santimetriem. Tad īpaši greznas apģērbs nav obligāts. Ja cilvēks koncertu apmeklē džinsos, treniņbiksēs vai sporta korpēs, tad labāk neierasties nemaz. Tādas vietas prasa atbilstošu apģērbu. Uz pludmalī taču neiesim uzvalkā...

Patiesībā, cilvēks var darīt visu, ko grib. Jautājums ir, kā to vērtēs citi. Mūsu rīcība ir atkarīga no tā, kā mūs uzvers. Tas ir vērtējamais moments.

- Vai par uzvedību var spriest tikai saskarsmē?

- Pieklājības etiķete ir svarīga saskarsmē, un tur tā arī parādās. Esot vienatnē, cilvēks taču arī kaut kā uz-

vedas, bet tam nav seku. Divu cilvēku sabiedrībā uzvedība jau ir zināma informācija par personu.

- Vai likumus var intrepretēt radoši?

- To noteikti vajag darīt, jo bez radošas attieksmes tiem nemaz nebūtu nozīmes. Ne jau akla sekošana iemācītajām normām parādās cilvēka kultūra. Kā tā izpaudīsies katrā konkrētā gadījumā, neviens nezina. Izpausmes var būt dažādas. Pat satiksmes noteikumus, jurisprudenci var radoši interpretēt.

- Kādas grāmatas jūs varētu ieteikt studentiem, kuri nemācās pie jums?

- Ir pieejama bagāta literatūra. Var lasīt Sirkas Lasilas "Zelta uzvedības grāmatu", Maijas Odiņas "Protokolu". Sastapsimies ar grāmatām par uzvedību ir svarīga. Ja pirmo gadās izlasīt garlaicīgu darbu, interese var pazust.

- Ko jūs novēlētu studentiem?

- Novēlu spēju mācīties, labi atpūsties un to visu apvienot. Dzīve ir gara, nekur nevajag steigties. Jāpriecājas par iespējām, kas tiek dotas. Students pieder pats sev - var iet uz nodarbībām, var arī neiet, bet, sākot strādāt, viņš vairs nebūs tik brīvs. Novēlu veiksmi gan studijās, gan mīlestībā.

Studenti reizēm daudz zina, bet īsti labi neprot iemācīto praktiski pielietot. Daudz zināšanu vēl nepadara cilvēku kultūralu, svarīga ir spēja tās radoši apkopot. Dzīve nemitīgi piedāvā jaunu informāciju. Cilvēkam tikai jābūt atsaucīgam.

Ētikas un estētikas jautājumi nav grāmatveidībā. Ar šīm lietām saskarsimies ik dienas, lai gan varbūt to neizjūtam. Ja sapratīsim pamatus, veiksies daudz labāk.

Intervējusi ANDA LĀSE

Attēls no V. Kincāna grāmatas "Lietišķā etiķete un protokols"

Ko gan visu nākas dzirdēt...

Kad, sēžot lekcijās, uznāk paties dzīves apnikums, možuma dzirksti uzšķļņ dažādie pasniedzēju izteicieni.

(Autorus neminēšu - daudzas sesijas vēl priekšā).

Ar determinantiem ir tāpat kā ar trigonometriskajiem vienādojumiem - nekas nenotiek, ja uz viņiem skatās.

Pasniedzējiem daži vārdi ir īpaši tuvi. Piemēram, "..."tātad kurš, tātad caur punktiem, tātad esmu gājis... tātad nodrukājam, tātad šo labirintu."

Uz tāfeles tiek rakstīts "x!". Pasniedzējs jautā, vai mēs zinām, kas tas ir. Lai gan apkārt ir tikai fizmatu tauta, tomēr atskan vienaslīga atbilde - "nē". Tad pasniedzējs dziļi ievelk elpu un izkleidē "x".

Seko paskaidrojums: "x ar izsaukuma zīmi. Ir jau arī x ar divām izsaukuma zīmēm, tas jākleidē vēl skaļāk."

Studenti ir stulbi. Es stāstu viņiem vienu reizi, otru, trešo, pats sāku saprast, bet viņi vēl joprojām nesaprot.

Polinomi apaug ar pakāpēm. Es atkal grēkoju ar iekavām. Pēda - cik labi sakan! Nemt no lekcijas pēdu...

Gadās dzirdēt arī kādu domu graudu: "Vārdnīca ir slikti uzrakstīts kriminālromāns. Mazliet haotisks, bet visi vārdi tur ir."

Ja tu man 100 reizes nosauksi par cūku, tad ar 101 reizi es sāksu ruckšķēt.

Gadās runāt arī par infimākiem jautājumiem.

MŪZIKAS STŪRIS

Vai dzims "Interneta" grupas?

Pirms nedēļām četrām pasauli aplidoja kāda pirmajā brīdī ne visai ievērota ziņa: jauna, līdz šim nezināma meitenņu grupa "Angels" savu mūziku visiem gribētājiem piedāvā ar Vispasaulas tīmekļa starpniecību. Potenciālajiem piercejiem atliek tikai pārskatīt zināmu naudas summu, lai iegūtu kārtot "Password"! Te birst tehniska revolūcija: "Šodien katrai grupai vai jaunizceptam māksliniekam tehniski ir iespējams savu mūziku piedāvāt tieši ar Vispasaulas kompjuertīkla starpniecību. Atkrit šādi tādi "nieki", piemēram, šos skaņdarbus ierakstīt kasetēs, tās saražot un ar dārgu transportu izplatīt visā pasaulē. Līdz ar to nav jāmaksā muiža, atkrit materiālo izdevumi, par savu naudu nav jāuztur mūzikas veikali utt. Jaunas, citas metodes būs spiesti apgūt arī mūzikas "pirātu" apkārtāji. XXI gadsimta tehnoloģija jau klauvē pie durvīm. Diezgan droši var apgalvot, ka tagadējie bērniņi, kuri šobrīd pasaulē nodzīvojuši 5-7 gadus, tuvā nākotnē lietos tieši šādu skaņas tehnoloģiju. Varbūt tad jau būs noticis XIII Starptautiskais mūzikas forums "Fort Rīga"?

RAITIS SAMETIS

Pazīstamā "Grunge-Guitarrock" mūzikas grupa "Pienvedēja piedzīvojumi" "Iaidūsi tautas" jaunā radiosinglu "Tu un es", bet uz vasaras ierakstīja grupām ir iespējams pieteikties. Anketas un nolikums saņemami lielākajos Rīgas mūzikas veikalos, kā arī festivāla Interneta mānijas lapā: www.madonna.lv/. Par to "LRAA" informēja festivāla galvenais organizators Imants Pulkstenis.

Festivāls notiks divu dienu garumā, tā ietvaros Madonā būs arī bērnu rīti, jautrības, dažādas sporta spēles utt.

Pazīstamā "pagrīdes" mūzikas grupa "Sirke" dosies koncertturnejā uz Somiju. Tas notiks laika posmā no 11. līdz 18. jūnijam, un tūrē apceļos Tampere, Oulu, Porvo, Helsinki, Pori pilsētās.

Grupa dibināta 1996. gadā. "Sirke" sagatavojusi vairākus ierakstus: "Sniega veča laiks" (singsls, 1996. gads, "Tornis Rec."), "Sirke 603"

Pirmās 1000 biļetes uz 15. jūlijā Mežaparkā gaidāmo Braiena Adamsa koncertu ir izpārdotas.

Īsi pirms gaidāmajam "Imantdienam" - 3. un 4. jūlijā - Cēsis nāks klajā jaunais Imanta Kalniņa albums.

Igo septembrī laidīs klajā jaunu albumu.

Albums, 1997), kompilācijas albums ("7"), kopā ar Lielbritānijas grupu "Bowling Boy" (1998, "Ten Tin Production"). Pašlaik tiek gatavots jaunais albums, kam būtu jānāk klajā vasarā. Grupai bijušas arī vairākas ārzemju tūres: 1997. gadā kopā ar divām Lielbritānijas grupu "Bowling Boy" un "Speedway and the Devils of Pace" - uz Latviju un Lietuvu (kopā apmēram 16 uzstāšanās), 1998. gadā kopā ar "Sarkano Oktobri" un Lielbritānijas grupu "Ray Speedway" bija vasaras koncertizbraucienā pa Latviju, Lietuvu, Šveici, Beļģiju. Bija iecerēti vairāki koncerti arī Lielbritānijā, bet sakarā ar līdz galam nenokārtotiem dokumentiem notika tikai viens koncerts.

Grupa "Blink" drīzumā mainīs savu nosaukumu, jo grupas administratorus Ruslans Antropovs uzziņājis, ka kaut kur Skandināvijā eksistē cita grupa ar tādu pašu nosaukumu, savukārt citur darbojas apvienība "Blink 182", ir arī filma ar nosaukumu "Blink", multiplikācijas seriāls "Blinky Blink". Tādēļ pieņemts lēmums mainīt nosaukumu, pašiem nemanoties.

Pirmās 1000 biļetes uz 15. jūlijā Mežaparkā gaidāmo Braiena Adamsa koncertu ir izpārdotas.

Īsi pirms gaidāmajam "Imantdienam" - 3. un 4. jūlijā - Cēsis nāks klajā jaunais Imanta Kalniņa albums.

Igo septembrī laidīs klajā jaunu albumu.

Latvijas rokziņu aģentūra

ES RAKSTU

RAIVIS DEMPSONS, Filoloģijas fakultātes students

Variācijas par tēmu... Ziedaini Lapaiņi Pumpurīša Pavasarīši Zeltaini Līgāni Pelēki Pumpurīši Zobakmeņaini Larīngītaiņi Pavasarīša Pumpurīši

SARMĪTE INBERGA, Bioloģijas fakultāte

Ģimene Miers Saticība Mūžīga laime un mīlestība Divi kad nolemj pārvērsties vienā Jaunam sākumam dzīvību dot

LINDA KALNIŅA, Filoloģijas fakultātes studente

Piena smarža iezogas mājās Un mātes pilnīgās krūtīs Baro to Kā dēļ tā vien dzīvo Kam sevi ir gatava atdot

Ģimene Miers Saticība Mūžīga laime un mīlestība To sašķel' asas pudeļu lauskas Iet laime un sagriež kājas

Cigarešu asie dūmi jauca kopā ar lētu skrūvi Blaīj nāves stingumā bērns Kad "samīļot" grib viņu tēvs

Un diena no dienas neatšķiras Un nav vairs it nekas svēts Tēvs pārāk savus bērnus mīlēja Piedzima vēl viens ASINSGRĒKS

UNA DŽEVEČKA, Vēstures un filozofijas fakultātes studente

es apsēdos ābeļu sniegā mīksta tās ziemas miegs iebāzt ķepu medus podā un nolaižt tās viņas smaržas pēc lietus tvīko kā aizlauzts zars uz akas un šogad lakstīgai aizsmakusi balss

neizsmeļama apziņas jūra uz Dieva kāpnēm es dziļumā nirstu pēc pamatiem meklēt

novalkātu ķermeņu dziedinātavai Budas smaidis uz lūpām - visapkārt dārs ar priedem ja vēlies par Budas koku

debesu variācijas vilcieni uz pjeđestāliem neveikli darinājumi aizver skrejošo mākoņu logus pat pēdas neatstāj

DANA KALNA, Vēstures un filozofijas fakultātes studente

Ir tādi zvēri - Kompleksi. Un viens no tiem - Napoleona. To mēdz arī saukt par Mazvērtības. Kāpēc tam pseidonīms Napoleons Šķiet, var atbildēt vienīgi Bonaparts pats. Bet man tas piemīt, To saku es droši, Tas traucē man reizēm Pat dzīvot. Visos kolēģos redzu Es varoņus, ģenijus, Zinātņu doktorus, Bet sevi pie skaidru Lāciņa blakām lieku. Nemat nav slikt, Ja jau tas varenam Valdniekam bijis.

es mācos mācos neskuņt, neraudāt, neciest. Dreb svečites liesmiņa un radio Kaupers dzied Tavas mājas manā azotē... oktobrī cilvēku jau būšot seši miljārdi bet kāpēc es jūtos tik viena? Un atkal no mācīšanās čīks ironija sakrītība likumsakarība vientuļa asara pār vaigu rit vai vientuļa? Vajag saņemties, vajag un tāpēc es mācos mācos nemīlēt, nevīlies, nedzīvot - eksistēt.

debesu variācijas vilcieni uz pjeđestāliem neveikli darinājumi aizver skrejošo mākoņu logus pat pēdas neatstāj

LU FAKULTĀTĒS

Suņi, bomži un Filoloģijas fakultāte

Nē, šis nebūs stāsts par suņiem, arī ne par bomžiem, kaut gan viņu loma šeit būs pietiekami nozīmīga. Stāsts būs par ēku, kas atrodas Visvalža ielā 4a - LU Filoloģijas un Svešvalodu fakultāti. Bet kāds sakars fakultātei ar suņiem un bomžiem? To lūdzu pastāstīt Filoloģijas fakultātes dekānei DACEI LŪSEI. Viņa atzīst, ka fakultātes apkārtnē ir "fantastiska". Ēka atrodas Latgales priekšpilsētas kriminogēnajā rajonā. Pa fakultātes zaļo zonu skraida suņi bez uzpurņiem un izdara visas savas vajadzības. Parādes durvju priekšā pie puķu dobēm bieži sēž dzērāji un bomži. Pāri ielai atrodas zemes gabals, uz kura kādreiz stāvēja pamesta māja. Tā tika dedzināta četras reizes, līdz beidzot nodega. Pēc tam, kad mājas paliekas novāca, tās vietā ierīkoja nelegālu izgāztuvi.

Visvalža ielas ēkas apkārtnē ir pagalam nesimpātiska. Ēka nav pasargāta no ārpuses "iespaida" arī iekšpusē: bieži notiek zādzības; piektdienas vakaros te iekļūst cilvēki, kas noskrūvē krānus un spuldzes un nes tos projām. Ir apzagti gan pasniedzēji, gan studenti. Studentiem var rasties iespaids, ka fakultātes vadība par kārtību neliekas ne zinis.

Vairāku gadu laikā ir sakrājušies dokumentu mape - sarakste ar Rīgas Doma un Latgales priekšpilsētu par fakultātes apkārtni jau no 1993. gada, bet nekas uz priekšu nevirzās. Kopš sākusi veidoties izgāztuve ielas otrā pusē, jau pagājuši trīs mēneši. Šajā laikā dekāne intensīvi sarakstījusi ar Latgales priekšpilsētas pārstāvjiem, lūgusi palīdzību pašvaldību policijai, divas vēstules nosūtītas Rīgas Domes priekšsēdētājam An-

drim Bērziņam. Ir aicināta TV, kā arī "Rīgas Balss" pārstāvji, kas apsolījuši materiālu kuru katru brīdi publicēt. Fakultātē viesojusies Universitātes vadība, bet nevienu nekas neinteresē, atbildes nav saņemtas.

Dekāne turpina: "Rektors savulaik piekrita, ka mūsu fakultāte varētu atgriezties tai ēkā, kura faktiski šim, humanitārās izglītības nolūkam, ir celta, t. i. - Krišjāņa Valdemāra 48, kur tagad atrodas Ķīmijas fakultāte ar daudz mazāku studentu skaitu. Turpretim mums šeit divos stāvos ir izvietojusies vairāk nekā 1000 studentu. Kopā ar neklātniekiem tas ir ārkārtīgi liels skaits. Uz vienu cilvēku mūsu fakultātē ir apmēram 1,4 m² liela platība. Mironis zārkā jūtas daudz ērtāk nekā dzīvs cilvēks šeit. Protams, katra pārkārtošanās prasa jaunus līdzekļus, bet tie ir jāatrod, lai beigtos Visvalža ielas pārapdzīvotība. Vēlos atsaukties uz mācību prorektoru Juri Krūmiņu, kurš allaž respektējis vēsturisko patiesību - kā LU vēsturiski attīstījies, kādas studiju programmas bijušas brīvvalsts laikā utt. Aicinu prorektorus atcerēties arī to vēsturisko faktu, ka pirmās brīvvalsts laikā filoloģiju, tai skaitā baltu filoloģiju, apguva LU galvenajā ēkā - Raiņa bulvārī 19 un gaiteni pirmajā stāvā tālab dēvēja par "rožu gaiteni". Es domāju, ka LU galvenajā ēkā ir dažādas institūcijas, kas varētu pārcelties uz Visvalža ielu, tādējādi atbrīvojot telpas filoloģijas, tai skaitā nacionālās filoloģijas, studentiem. Tā tas ir arī citur pasaulē. Negribu nevienam neko pārnest, bet tik daudz, cik es esmu Eiropu apzināju-

si un kaut ko tur arī redzējusi, nav tā, ka nacionālajai filoloģijai būtu piešķirtas kaut kādas pažobeles."

Ko darīt, ja neviens nepalīdz un neliekas ne zinis? Varbūt varētu uzcelt žogu, kas vismaz fakultātes apkārtni pasargātu no suņiem? Bet ko iesākt ar izgāztuvi? Varbūt vēl cerēt un ticēt, ka kāds tomēr ieinteresēsies un situācija mainīsies?

Bet, domājot par labāku Filoloģijas fakultātes dzīvi, apkārtnes uzlabojumiem, dekāne rūgti smeļ: "Protams, es tam neticu. Ka kaut kas varētu mainīties, tie ir tikai mani sapņi. Man cerību vairs nav nekādu. Neskatoties pat uz manu vislielāko optimismu, humora un asprātību mīlēšanu, jebkuras cerības ir pilnīgi zudušas. Absolūti un galīgi."

Ko te lai sakām mēs, Filoloģijas fakultātes studenti? Ja nekas nemainīsies, varēsim turpināt lekciju laikā fiksmināties par garspalvainajiem un bezspalvainajiem dažādu sugu suņiem, kuri slaiestās gar fakultāti, bet, šurp nākot un prom ejot, kā vienmēr piesargāsimies no četrkājainajiem radījumiem, nekādā veidā nezinot, kad tie gribēs savus zobus iecirst mūsu miesā. Bet, ja pēc aizrautīgas mācīšanās no fakultātes uz mājām dosimies tikai vēl vakara stundā, - kur ir garantija, ka kāds dzērājs vai cits "krimināls tips" mums, fakultātes lielākajai daļai - sieviešu dzimuma pārstāvēm, jaunām un daļām būtnēm, nenodarīs ko ļaunu? Kurš spēš mums atbildēt un palīdzēt? Atsaucieties!!!

ZANDA REINFELDE,
Filoloģijas fakultātes studente

Kad materiāls jau bija sagatavots, tika saņemta vēstule no Rīgas Domes Rīgas pilsētas izpildedirektora A. Grīnberga kunga.

Dacei Lūses kundzei
Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātes dekānei
Visvalža ielā 4a
Rīgā, LV-1011

Rīgas Latgales priekšpilsētas izpildedirekcijā izskatīts Jūsu iesniegums jautājumā par nesakoņotajām teritorijām LU Filoloģijas fakultātes tuvākajā apkārtnē, Visvalža ielā 4a. Rīgas Latgales priekšpilsētas izpildedirekcijas Administratīvās inspekcijas un Komunālās saimniecības nodaļas pārstāvji apskatīja iesniegumā minētās platības.

Jūsu pretenzijas ir pamatotas.

Rīgas Latgales priekšpilsētas izpildedirekcijas dienesti apzinājuši nesakoņoto teritoriju pašreizējos juridiskos īpašniekus, veikuši administratīvus pasākumus, lai šīs vietas tiktu sakoptas spodrības mēnēša ietvaros un turpmāk - pastāvīgi.

Rīgas Latgales priekšpilsētas izpildedirekcija atvainojas par līdzšinējām nekārtībām fakultātes tuvākajā apkārtnē un būs pateicīga par savlaicīgu līdzīga rakstura informāciju.

Arcieņu, izpildedirektors
A. Grīnbergs

14.05.1999.

Simtgades konferences noslēgums

Profesora Kristapa Rudzīša simtgadei veltītā LU Medicīnas fakultātes pirmā studentu, rezidentu un doktorantu zinātniskā konference, kas notika 1999. gada 20. aprīlī un par ko lasītājus jau informēja "UA", beidzās ar spraigu diskusiju, pēc kuras profesora meita Mirdza Strautiņa pasniedza balvas labāko pētījumu autoriem. **Pirmo prēmiju studentu grupā ieguva G. Eivazova (1. kurss)** - "Ar hroniskām obstruktīvām plaušu slimībām slimojošo cilvēku bronhu sienas inervācija", **I. Poikāne un I. Spridzāne (5. kurss)** - "Ateroskleroze vēsturiskā un šodienas skatījumā", **rezidentu grupā - L. Nikitina** - "Cilvēka papillomas vīruss - galvenais dzemdes kakliņa neoplāziju izraisītājs", **maģistrantu grupā - M. Dzintare** - "Slāpekļa oksīda produkcija žurku smadzenēs anestēzijas laikā", **doktorantu grupā - A. Štauvere** - "MIC-A mikrosatelīta 5. allēle palie-

lina risku saslimst ar insulīna atkarīgo cukura diabētu". Pie konferences veiksmēm pieskaitāma arī referātu tēžu krājuma publicēšana.

Tācu galvenais bija jauno medicīnas pētnieku sekmīga ienākšana jeb atgriešanās Latvijas Universitātes sienās. To sekmēja pat Mazās aulās vēsturiskā elpa. Jo tieši šeit no laika gaitu izturējušās katedras K. Rudzītis 1932. gada 16. novembrī aizstāvēja savu doktora disertāciju "Klīniski un koloidķīmiski pētījumi par paradoksām reakcijām", ko atgādināja Medicīnas fakultātes dekāns profesors Uldis Vikmanis. Vēl zināms, ka K. Rudzīša promocijas diena bijusi apmākusies, bet brīdī, kad sākusies procedūra - uzspīdējusi saule.

Arī simtgades konferences dienā spīdēja saule. Lai tas simboliski iezīmē jauno cenoņu turpmāko gaitu!

ARNIS VĪKSNA

PVO sanāksme par seksuālās transmisijas slimībām

Pasaules veselības organizācijas (PVO) Eiropas reģiona valstis no 12. līdz 14. maijam Sanktpēterburgā apsprieda problēmas, kas saistītas ar sifilisa un citu seksuālās transmisijas slimību (STS) izplatības ierobežošanu. Iepriekšējā PVO reģionālā konferencē noritēja 1997. gadā Rīgā.

Latvijā STS valsts kontroles procesā ir iesaistījusies pētnieku grupa, kas darbojas LU LZP programmas ietvaros (vadītāja - profesore A. Žilēviča). Šajā pasākumā piedalās dermatoloģijas un veneroloģijas profesora A. Miltiņa grupas docētāji, kā arī praktiskās medicīnas iestādes. Pēdējos gados pānākta sifilisa saslimstības samazināšanās Latvijā, paplašināts STS diagnostikas spektrs, izdota mācību grāmata "Klīniskā dermatoveneroloģija".

INĀRA ANČUPĀNE,
LU privātdocente, Dr. med.,
LZP programmas pētniece

LU Goda doktors

Profesori Teodors Helbruge un Juris Zaķis ar dāvanu Medicīnas fakultātei

LU Goda doktors, profesors Teodors Helbruge (*Pheodor Hellbrügge*) LU Medicīnas fakultātes Sociālās pediatrijas centram ir uzdāvinājis aparātu *Echo-Screen* dzirdes problēmu diagnostikai.

Savukārt LU Senāts profesoram piešķīra LU Goda doktora nosaukumu.

Sesijas dienas un nedienas

◀ 1. lpp.

- Droši vien, tā bija rasēšana. Es nezinu, man kaut kā tā pedagoģija... - viss automātiski aizgāja! Tiesām! Tagad, pēdējā gadā, tikko beidzās sesija. To, ka tā bija sesija, sapratu tikai, kad viss bija cauri... Izrādās, ka sesija jau beigusies.

- **Vai špikerus esi rakstījis augstskolas laikā?**

- Vispār esmu, jā!

- **Kāds ir vislabākais špikošanas veids?**

- Vislabāk ir, kad var nošpikot no pierakstiem! Bet, ja raksta špikerus, es liku uz ceļgala, mazu lapiņu. Pasniedzēja skatījās man acīs, bet es uz savām kājām... Pedagoģijā, jā,

tur es rakstīju špikerus, citur, nē, nesmu rakstījis. Tagad jāgatavojas Valsts eksāmenam...

JĀNIS; EDGARS (darbmāči)

- **Kuros priekšmetos špikojāt?**

J. - Kur? Tad jau vieglāk pateikt, kuros nē!!

- **Kādas tad ir labākās špikošanas metodes?**

E. - Nem datorā pašu mazāko šriftu un tad raksta! Var jau, protams, arī rakstīt ar roku! (Edgars patiešām parāda špikeri, kas rakstīts ar datoru. Tajā var atrast dažādus mākslas vēstures terminu skaidrojumus, pie tam - alfabēta kārtībā. Apbrīnojama centība!) Tādu špikeri var ielikt, kur

vajag un kā vajag! Var jau, protams, špikot arī no grāmatām.

- **Kuriozi eksāmenu laikā?**

J. - Kādā eksāmenā uz pieciem studentiem bija viena grāmata, un visi nolika...

- **Kāda bija pirmā sesija?**

J. - Sesija jau vispār ir labākais laiks. Visas naktis gulētas. Pirms sesijas negul vienu nedēļu, lai tiktu pie eksāmeniem!

- **Vai bija eksāmeni, uz kuriem gatavojāties visu nakti?**

E. - Bija dažādi priekšmeti. Bail bija.

- **Jums ir tik brīnišķīgi špikeri, ka tos noteikti iekāro citi studenti! Cik maksā špikeris?**

- (Smejas.) Gan atradīs paši. Studenti, kuriem vajag, vienmēr paši atnāk.

GUNTA (1. kurss, latv. un lit.)

- **Vai pirmo sesiju bija grūti nokārtot?**

- Jā, bija grūti, negulētas naktis, gatavojos katram eksāmenam.

- **Visus nokārtoji ar pirmo reizi?**

- Jā, izņemot antīko literatūru. Tur nevar arī nošpikot. Ir bijuši mēģinājumi, bet neveiksmīgi. Pasniedzējs neizrāda ārā, bet palīdz visu lieko novākt.

- **Kāda sajūta ir tagad, jaunu eksāmenu gaidās?**

- Pašlaik vēl nekādas īpašas sajūtas nav, par to vēl nedomāju.

- **Ko gribētu pateikt citiem, nākamajiem pirmā kursa studentiem, kādi būtu ieteikumi labai sesijai?**

- Galvenais ir nokārtot visus pārādus līdz sesijas laikam un, protams, mācīties.

ANDA (1. kurss, latv. un lit.)

- **Kāda bija tava pirmā sesija?**

- Es to biju iedomājusies daudz drausmīgāku, bija daudz dzirdēts no vecākajiem kursiem. Bet, ja vērtē kopumā, viss bija laicīgi darīts. Ja visu savlaicīgi sāk konspektēt un da-

LU FAKULTĀTĒS

Bioloģijas fakultātes studenti eksaminē jaunos profesorus

Fakultātes labākie pasniedzēji uzklausa sev veltītos komplimentus. No kreisās - Voldemārs Sprunģis, Valdis Balodis, Uldis Kondratovičs, Indriķis Muižnieks

Aprīļa pēdējā nedēļā LU Bioloģijas fakultātē bija izsludināta par tīrības nedēļu. Taču tā ieies vēsturē ne tik daudz ar fakultātes tīršanu un beršanu, kā ar šīs nedēļas noslēguma pasākumu, kas notika 29. aprīlī. Pasākuma pirmajā daļā nepielūdzamās studentu žūrijas priekšā stājās pieci jaunievēlētie asociētie profesori, lai pierādītu, ka ir jauniegūtā amata cienīgi arī studentu acīs. Pasākuma vadītājs Oskars vispirms visus klātesošos iepazīstināja ar katra pasniedzēja biogrāfijas mazāk zināmajām pusēm: kurš jaunībā daudz dejojis, dziedājis korī vai spēlējis beisbolu, kurš bijis mīms operā un dzelzceļnieks.

Pirmkārt, profesoriem bija jārādā sava pasniedzēja prasme, t. i., spēja jebkurā laikā un vietā runāt par jebkuru uzdoto tēmu. Vislielāko žūrijas un publikas atzinību izpelnījās lekcija par ēvelēšanas procesa bioķīmiskajiem aspektiem profesora VIESTURA BAUMANĀ sniegumā. Tā kā tēma ir plaša un vienā lekcijā to ietvert nebija iespējams, tika īsumā raksturots lekciju kursa saturs un apmācības metodes. Lekcijas gaitā žūrijas dalībnieki saņēma katrs pa baltai aploksnī "ar kursa saturu īsu aprakstu". Profesora GUNTA BRŪMEĻA lekcijā par hotdogu vietu ekosistēmā uzzinājām, ka hotdogs ir pamatā sintētisks produkts un tādēļ tā vieta barības ķēdēs nav visai liela. Jautāts par hotdoga nosaukuma rašanos, viņš darīja mums zināmu, ka reiz Amerikā kādas rūpnīcas izgāztuvei, kurā nonāca neapēstas ēdamlietas, garām skrējās garš un slaidis suns...

Profesora ULDA KONDRATOVIČA lekcijā par rododendru miega skaņām uzzinājām, kāds izskatās vācu profesora un ka no šī profesora sievas un istabas rododendriem var iznākt diezgan erotiski hibrīds, kura fotogrāfijas pārpublicēšanas tiesības mums diemžēl neizdevās iegūt, bet pašas rododendru miega skaņas ir tveramas tikai ļoti smalkām un muzikālām ausīm.

Profesors JĀNIS PRIEDNIEKS savā lekcijā par labākajām putnu herbarizēšanas (ilgstoša uzglabāšana sausā un ļoti plakanā veidā) metodēm, vairāk uzmanības veltīja bioloģiskās daudzveidības problēmām un sievieti lomai tajā, tomēr atzina, ka putnu herbarizēšanā ļoti noderīgs varētu būt kārtīgs ceļa rullis.

Profesors IŽAKS RAŠALS bija ļoti optimistiski noskaņots attiecībā uz ģenētiskā tūrisma iespējām Latvijā un īpaši ieteica pievērsties lauku rajoniem un dažādiem klusiem, romantiskiem un ne pārāk bieži apmeklētiem nostūriem. Lekcijas otrā daļu, kā jau izbijis operas mīms, viņš veltīja daudznozīmīgai un piesātinātai klusēšanai.

Nākošais uzdevums profesoriem bija saistīts ar darbu pie tāfeles - 1/2 minūtes laikā par savu pasniedzamo priekšmetu uz tāfeles visvairāk paguva uzrakstīt Jānis Priednieks (spriežot pēc atlikušā kritā svāra), bet savu uzrakstīto visātrāk nodzēsa Ižaks Rašals.

Tālāk tika pārbaudīts, cik labi pasniedzēji atceras sava studiju laika izdarības. Augu fiziologs, profesors Uldis Kondratovičs, kas, kā izrādās, studiju gados bijis liels dejtājs, apbūra auditoriju ar savu plaukstošā rododendra ziedīna deju. Putnu pētnieks, profesors Jānis Priednieks rādīja dzērves rieta deju, kam nespētu noturēties preti pati klīrīgākā dzērve. Bioķīmijas pasniedzējs, profesors Viesturs Baumanis, kas jaunībā esot dziedājis korī, nodziedāja dziesmiņu (diemžēl tikai piedziedājumu) angļu valodā par Krebsa ciklu (ļoti sarežģītas ķīmiskas reakcijas), ko savās lekcijās parasti liek dziedāt studentiem. Ekoloģijas profesors Guntis Brūmelis, kas savos studiju gados Kanādā aktīvi spēlējis beisbolu, veiksmīgi atvairīja Oskara mestās pingponga bumbiņas, izkliepjot tās pa visu auditoriju. Vairākas no tām gandrīz trāpīja mērķī - Kanādas karoga kļavas lapā izgriestajā caurumā.

Ģenētiķis, profesors Ižaks Rašals veica izsmelošus aprēķinus par mie-

žu graudiem dzelzceļa vagonā, pelēm un alu, savu aprēķinu precizitāti pamatojot ar to, ka $2+2=4+x$.

Šīs iesvētīšanas rezultātā visi profesori tika atzīti par piemērotiem jauniegūtajiem amatiem un svinīgā gaisotnē žūrija viņiem izsniedza atbilstošus sertifikātus.

Pēc neilga sagatavošanās brīža sekoja pasākuma otrā daļa, kas cēla no aizmirstības ar septiņu gadu putekļiem klāto gada pasniedzējiskā pasniedzēja un gada studenta apbalvošanas tradīciju. Nedēļu pirms pasākuma tika veikta fakultātes studentu aptauja par gada labāko pasniedzēju un studentu.

Lai saglabātu intrigu līdz pēdējam brīdim, apbalvošanas ceremonijā piedalījās pieci pasniedzēji un studenti, kuri aptaujā bija ieguvuši visvairāk balsu. Jautāti, kāpēc viņi, viņuprāt, ir vislabākie, pasniedzēji atbildēja dažādi. "Tāpēc, ka es esmu visskaistākais," teica zooloģijas pasniedzējs Voldemārs Sprunģis, bet fakultātes dekāns, kas arī bija ierindojies nominēto skaitā, to skaidroja ar ģenētikas terminu "pozīcijas efekts", kautrīgi piebilstot, ka, protams, viņš esot vislabākais. Botānikas un ekoloģijas katedras vadītājs Valdis Balodis apgalvoja, ka notikusi kļūda, kaut arī nenolieda domu, ka ir pārāk par citiem. Viņa viedoklim pievienojās arī jaunais Uldis Kondratovičs, piebilstot, ka noteikti tie ir kārtējie pirmā kursa nedarbi (nezinātajiem jāpaskaidro, ka pirmais kurss fakultātē ir visdaudzskaitlīgākais un atrodas pilnīgā Ulda aizgādniecībā). Taču vēlāk, nolasot studentu rakstītās anketas, nāca gaismā, ka studenti pasniedzējos visaugstāk vērtē labas attiecības ar studentiem, gudrību un humora izjūtu.

Valdis Balodis bija raksturots kā labs, mīļš vecukiņš, bet Indriķis Muižnieks - kā pasniedzējs, pie kura studenti nezin kāpēc mēcas uz eksāmenu. Voldemārs Sprunģis izrādījās tāds pasniedzējs, kas visu laiku kaut ko mēģina mainīt pastāvošajā iekārtā par labu studentiem, bet Uldis Kondratovičs labi zinot savu priekšmetu (??).

Pieci labākie studenti savu popularitāti izskaidroja galvenokārt ar skaļo uzvedību, kuras dēļ visi viņus ievēro. Guntars (4. kurss) to skaidroja tā, ka jau ilgi atrodoties fakultātē un viņu bieži varot redzēt uz fakultātes kāpnēm. Agnese savukārt savu ievērojamību pamatoja ar garo augumu, kura dēļ visi viņu pamanot. Nolasot anketas, izrādījās, ka viņi nav bijuši tālu no patiesības. Uzminiet, kurš no studentiem aptaujas anketā bija ierakstījis sevi un pamatojumu "tāpēc, ka es esmu "krutais"". Protams, Kaspars Vībāns, par kuru studenti raksta, ka viņš jau otro gadu nekādi nespējot atrast kopīgu valodu ar pasniedzējiem. Agnesi kāds labvēlis, aizpildot anketu, bija iecēlis par Pelēko kardinālu, kas dara visus darbus, bet nezin kāpēc paliek neievērots. Ināra bija raksturota kā pirmā kursa uzlecošā zvaigzne - skaļa un

LU Bioloģijas fakultātes pieci populārākie studenti. Kurš no viņiem būs vislabākais? No kreisās - Ināra, Agnese, Māra, Guntars, Vibāns

Dzērves rieta deja Jāņa Priednieka izpildījumā izpelnījās vispārēju sašūsmu

viegli pamanāma. Savukārt par Māru bija teikts: sabiedriska, draudzīga, pretimnākoša un vispār foršs meitaks. Bet fakultātes pašpārvaldes vadītājs Guntars šo godu bija izpelnījies tāpēc, ka daudz dara fakultātes labā un vienkārši ir labs cilvēks.

Pēc šādas eļļas liešanas patmīlības ugunī sekoja viktorīna, kurā atklājās, cik daudz (maz) pasniedzēji zina par studentiem un studenti par pasniedzējiem. Kurš no šiem pieciem studentiem, pirmo reizi ieejot skolas tualetē, brīnījās, kāpēc vajadzīgas tik daudzas mazas un zemas izlietnītes? Kurš no šiem pieciem pasniedzējiem reiz tā aizrāvēs ar rakstu darba lasīšanu, ka, ejot ārā no auditorijas, klauvējis pie durvīm? Kuram no pasniedzējiem armijā ļoti patīcis brukt ar tanku, attīstot tādu ātrumu, ka no tanka nokritis instruktors? Kurš students reiz agrā bērnībā pazudis Majoru universālveikalā un, lai atrastu mammu, pakāpies uz kāpnēm un sācis skaļi raudāt?

Reti kurš no šādiem jautājumiem tika pareizi atbildēts jau pirmajā reizē. Jautājumu krustugunīs arī auditorijā sēdošajiem studentiem bija iespēja nopelnīt pa kādai balvai - sākot ar

čupa-čups, sīpoliem, šprotēm un beidzot ar pasākuma vadītāja Oskara nesen mazgāto un rūpīgi izgludināto kabalakatiņu.

Kad jautājumu un atbilžu kaislības bija nedaudz rimušas, beidzot tika atklāti studentu aptaujas rezultāti. **Par gada pasniedzējiskāko pasniedzēju tika sumināts un melno stūraino cepuri saņēma jaunais un neatvairāmais Uldis Kondratovičs.** Viņš savā pateicības runā teica, ka nejutās pārāk pelnījis šo godu, un lūdza viņu pieņemt tādu, kāds viņš ir. **Savukārt par Bioloģijas fakultātes gada studentu tika kronēta Māra,** kas par saņemto atzinību un kiveri bija tik pārsteigta un samulsusi, ka spēja vien teikt mīļu paldis visiem, kas viņu atbalstījuši.

Vētrinie aplausi un satraukta murmināšana auditorijā jau pamazām sāka pieklust, kad Oskars paziņoja, ka profesori uzsauc studentiem alu par 50 latiem. Šī ziņa tika uzņemta ar vētrinām ovācijām, un pacīlātā publika sāka pamazām izklist pa pasauli, lai sagaidītu pasākuma neoficiālo daļu ar mūziku, alu un dejām līdz rītam.

VITA CAUNE

Sesijas dienas un nedienas

rīt, tad nav tik traki. Vienīgi antīkajā literatūrā bija ļoti daudz jāpaspēj iemācīties. Bet špikerus nerakstīju. Nebija vajadzības tos izmantot. Ja nu vienīgi kaut ko pavaicāju blakus-sēdētājiem.

- Kāda ir sajūta pirms nākamās sesijas?

- Vai! (Smaga nopūta.) Ziemā vēl ir laiks un vēlme mācīties, bet vasarā tik skaists laiks, negribas mācīties. Es visu laiku arī dzīvoju ar pārliecību, ka sesija vēl tālu, bet vēl taču tikai divas nedēļas.

- Ko gribētu teikt citiem studentiem?

- Lai nebīstas, lai neklausās, ko runā vecākie kursi par pasniedzējiem!

Zināmā mērā tā ir taisnība, bet viss tiek mazliet pārspīlēts. Galvenais jau ir mācīties, iet uz lekcijām, vākt plusiņus. Tad jau viss būs kārtībā.

GITA (2.kurss, darbmācīs)

- Kādas ir bijušas tavas sesijas?

- Visgrūtāk bija pirms skatēm, darbi parasti tika veikti pēdējā naktī. Par teorētiskajiem priekšmetiem, - kārtīgi visu samācos, jo špikot baidos. Špikerus sarakstu, bet nevienā eksāmenā neesmu izmantojusi.

- Kāda bija tava pirmā sesija?

- Sākumā bija bail. Sakarā ar skati bija trīs naktis iepriekš negulētas, darbi jāgatavo, bet teorētiskos priekšmetus bija viegli kārtot, da-

žos pat atvērām grāmatas un visu norakstījām.

- Ko pasniedzēji darīja tajā laikā?

- Neko, sēdēja, lasīja savas grāmatas, žurnālus, avīzes, ko nu kurš. Bija tādi priekšmeti, kuros tiešām varēja visu norakstīt no grāmatām.

- Ko gribētu teikt citiem studentiem?

- Galvenais - nenobīties, jo pēc tam par to visu, godīgi sakot, nāk smieklis.

E. (Sportists, neatklāj vārdu, "baidīdamies no represijām".)

- Vai esi špikojis eksāmenus?

- Špikoju Valsts eksāmenā.

-?! Kādā veidā?

- Bija iešūti špikeriši žaketes piedurknēs.

- Cik ilgi tos rakstīji?

- Rakstīju ar roku, nedēļu apmēram.

- Visu nošpikoji?

- Visu nē, tas jau atkarīgs arī no veiksmes. Ja apsēdina bezmaz vai pasniedzējam klēpī, tad jau nevar.

- Vai visos eksāmenos špikoji, vai tomēr uz kādu arī mācījies?

- Nē, visur jau nevar špikot. Jāmācās arī bija, bet špikeri jau katram gadījumam var paņemt līdzi, ja nu...

- Pirmajā sesijā taču nešpikoji!?

- Špikoju. Ja jau vidusskolā špikoju, kāpēc lai pirmajā sesijā nešpikotu?

Gājis ir dažādi, jautri un ne tik labi, bet ko atcerēties būs visam mūžam. Gribu novēlēt visiem studentiem - veiksmīgu sesiju, bet galvenais, patiešām, neuztraucieties un nepārdzīvojiet neveiksmes! Dzīvojam taču tikai vienu reizi, un, lai gan dzīve ir gara, mūžs ir īss. Padomājiet, pēc desmit gadiem sesijas jūsu dzīvē liksies kā maznozīmīgi sīkumi, par ko pasmieties. Tādēļ galvu augšā! Vairāk domājiet par sevi, savu veselību un patiešām noderīgām zināšanām - visai dzīvei, ne tikai vienai sesijai vai kādai pasniedzējai(-am). Uz priekšu! VEIKSMĪGI!

ZANE STRODE

LIELAIS SPORTS

Veselības stāvoklis nemainīgs jau 35 gadus

14. maijā LU studenti un pasniedzēji ar vilcienu vai citiem braucamrīkiem devās uz Ķegumu, kur notika masu komunikācijas līdzekļu izziņotā, kluba "US" un Sporta katedras rīkotā Veselības diena. Kārtējā, tradicionālā un jubilejas - trīsdesmit piektā. Laika apstākļi bija labvēlīgi, un vi-

siem bija iespēja gan sportot, gan atpūsties. Pasākuma programma neatstāja vienaldzīgus pat nesportiskos - volejbols, minifutbols, tautas bumba, virves vilkšana, šautriņmešana, hanbola un basketbola soda metieni, stafetes, šķēršļu josla ar orientēšanās un tūrisma elementiem, svaru bumbas celšana, dažādas atrakcijas, individuālās un pāru sacensības - iespējas neizmējam. Jāmin, ka populārākās Veselības dienas disciplīnas bija volejbols (8 komandas) un minifutbols (7 komandas.)

Pasākums neiztika arī bez kurioziem, piemēram, minifutbola spēlētājiem obligāta prasība bija peldētmaķa, jo laukums izvietots vistuvāk Daugavai. Ja bumba "pamet" laukumu Daugavas ūdeņu pusē, sitējam ir jādodas tai pakal līdz pat ceļiem aukstajā ūdenī. Kā kuriozo varētu minēt arī to, ka vienai komandai ir vienlaicīgi jāveic divas disciplīnas.

Par veselīgu dzīvesveidu bija parūpējušies arī apbalvotāji, pirmo triju vietu ieguvējiem dāvinot augļus, atspirdzinošus dzērienus un mazāk veselīgos saldumus. Neskatoties uz sacensību oficiālās daļas noteikto noslēguma laiku, sacensības turpinājās vēl krietni ilgāk.

Vakarpusē Ķeguma vēji kļuva vēsāki un visi varēja vienoties kopīgās dejās ap ugunskuru.

Atliek ticēt - nākamgad sportot un atpūsties gribētāju būs vairāk un šogad mājās palikušie mums pievienosies, jo Ķegumā laiks tika pavadīts lieliski.

Saglabāt šo sportisko dzirksti līdz pat 2000. gada Veselības dienai un jaunajā gadsimtā ieiēt ar saukli: "Veselīga Eiropā - veselas miesas!", tādš būtu visu, īpaši LU, studentu uzdevums.

Bet nu Veselības dienas galvenā statistika.

Kopumā uz Veselības dienu bija ieradusies un reģistrējušies tikai 107 cilvēki, kas, salīdzinot ar citiem gadiem, bija vismazākais skaits. Kā jau citās ar Universitāti saistītajās sacensībās, visaktīvākie bija ģeogrāfi, fizimati un VSI.

Veselības dienas visspēcīgākā vīra godā tika ģeogrāfs Voldemārs Šļaukstiņš (svara bumbas celšanā). Par visprecīzāko atzīts Pēteris Ērmansons (VFF) - šautriņmešanā, volejbolā uzvarēja komanda ar atbilstošu nosaukumu - "Tīģeri" (VSI), minifutbolā - "Skaistie". Bez

foto - JANS BLUMBERGS

uzvaras nepalika arī "Pasniedzēji" (VSI katedras pasniedzēji) - hanbola soda metienos.

DACE BĀLIŅA,
Filoloģijas fakultātes studente,
kluba "US" biedre

foto - HARIS BRUČIS

SELL spēlēs Kauņā

No 12. līdz 16. maijam Kauņā notika 16. SELL sporta spēles (piedalās četras spēļu dibinātājvalstis: Latvija, Igaunija, Lietuva un Somija, kā arī uzaicinātās valstis - šogad Polija un Vācija.) SELL ir studentu sporta spēles, bet atšķiras ar to, ka sacensības nevis valsts studentu izlašu komandas, bet šo valstu universitātes. Latviju pārstāvēja sešas augstskolas: LU, Sporta akadēmija, RTU, Vidzemes augstskola, Lauksaimniecības akadēmija un Daugavpils pedagoģiskā universitāte.

Pavisam šogad no Latvijas pieteicās 78 dalībnieki, galvenokārt pārstāvētas bija sporta spēļu komandas basketbolā un bīčvolejbolā. LU piedalījās arī orientēšanās sportā, mākslas vingrošanā, vieglatlētikā un džudo cīņā.

Var teikt, ka pirmā diena bija atvēlētā festivālam, jo aerobikas konkurss notika brīvdabas estrādē, lai to varētu noskatīties vairāk cilvēku. Šajā festivālā piedalījās vairāk nekā 60 komandu dažādās vecuma grupās. Mūsu Universitātes meitenes Eleonora Lisenko, Iveta Priedīte, Ina Kuple, Natālija Veselova, Jūlija Ševčenko, Natālija Prensakova, Tatjana Venediktova (trenere Diāna Urbāne) studentu grupā izcīnīja pirmo vietu.

Nākamā diena saistījās ar sporta spēlēm, kurās piedalījās arī mūsu sievietes un vīriešu izlases basketbolā un bīčvolejbolā. Vislabāk veicās bīčvolejbolā, kur no mūsējiem startēja trīs komandas (divas vīriešu, viena sievietes). Lieliskus panākumus demonstrēja brāļi Austris un Ringolds Štāli, kas 28 komandu konkurencē uzvarēja dramatiskā cīņā. Atrazdamies zaudētāju lomā, viņi spēja saņemties un finālā uzvarēt spēcīgos Eiropas junioru čempionus no Tartu universitātes. Otrais pāris - Edgars Sebežs un Klāvs Zaļkalns izcīnīja 5. vietu. Inga Pūliņa un Ingūna Minusa ieguva pirmo vietu sievietes konkurencē.

Nepaveicās mūsu meitenēm basketbolā, jo, "ielozētas" spēcīgākajā apakšgrupā, divos mačos uzvarot un vienā zaudējot, viņas nekvālifīcējās finālam.

Orientēšanās sportā, pirmajā dienā, pavēles distancē visas sešas mūsu sportistes ierindojās pirmajā divdesmitniekā, labi gāja arī izvēles distancē, bet stafetē neveicās - tikai piektā vietā. Distancē pēc orientēšanās bija ļoti viegla, bet visu izšķīra tieši skrējienš: kas ātrāk skrēja, tas arī uzvarēja. Individuāli labākā no mūsu meitenēm bija Inga Dambe, izcīnot 3. vietu.

Pa sudraba medaļai ieguva: vieglatlētikā Mārtiņš Alksnis 5000 m skrējienā un Zanda Rūtenberga džudo cīņā.

Kā pietrūka? Varēja startēt vairāk vieglatlētu, bet traucēja sacensību dublēšanās. Daži bija Čehijā, daži Francijā, bet citi vienkārši neatbrauca, jo jāmācās - ir eksāmenu laiks utt.

Nepaveicās? Ne tik daudz nepaveicās, vienkārši jābūt uzņēmīgākiem, taču katram sava lieta ir svarīgāka - vienam mācības, citam sacensības citur. Kopumā visi nostartēja labi - normas robežās, un var uzskatīt, ka starts bija veiksmīgs.

Kādi pasākumi vēl notika bez sacensībām? Katru vakaru bija studentu sanāksšanas jeb tuziņi. Varēja padejot, remdēt slāpes, diskutēt. Tā rakstīts arī

Mākslas vingrotājas no LU iesildoties pirms aerobikas konkursa

Bīčvolejbola uzvarētāji brāļi Austris un Ringolds Štāli

oficiālajā reglamentā, jo šīs sacensības nav tikai fiziskas, bet arī garīgo spēku pārbaude. Studenti savā starpā varēja pārrunāt jebko - gan mācības, gan sadzīvi. Daļēji to pat varētu nosaukt par pieredzes apmaiņu.

Par piemiņu no sacensībām katram tika pa kreklīnam un piemiņas veltei ar šo SELL spēļu emblēmu.

Nākamgad SELL spēles organizēt uzticēts Latvijai. Tās notiks Jelgavā 2000. gadā no 18. līdz 21. maijam.

Vieglatlētika

1500 metru distancē Mārtiņš Alksnis sāncensiem neatstāja nekādas cerības uzvarēt

Latvijas IX Universiādē atzīstamus panākumus vieglatlētikā guva LU sportisti. Stipri vējnāmajās divu dienu sacensībās labāk veicās Universitātes meitenēm - kopvērtējumā izcīnīta pirmā vieta. Puiši, lai gan uzvarēja vairākās disciplīnās, kopvērtējumā palika otrie. Teicami kārtējo reizi startēja Ieva Zunda, uzvarot 800 metru skrējienā ar jaunu personisko rekordu. Savu uzdevumu augstumos bija arī Mārtiņš Alksnis, neatstājot konkurentiem nekādas cerības gan 1500 m, gan arī 5000 m. Uzvaras izcīnīja arī K. Rīgava - 100 m, A. Novikova - 200 m, N. Čakova - augstlēkšanā, K. Suharevska - lodes grūšanā, A. Čerepanova - šķēpa mešanā, E. Rezgale - 1500 m, I. Pence - trīssoļlēkšanā, R. Piziks - diska mešanā. 4x100 m pārliecinoši uzvarēja mūsu meiteņu kvartets: K. Rīgava, I. Zunda, I. Pence, A. Novikova, bet vīriešu kvartetam - M. Rullim, I. Zaporozecam, A. Baturevičam, M. Ligutam uzvaru nācās izcīnīt sīvā cīņā, gandrīz vai bija nepieciešams fotofinišs.

Varam apsveikt mūsu LU sportistus ar šo veiksmīgo startu.

Lode lido no 3. vietas ieguvējas Aigas Liepkalnes rokas, lai piezemētos pēc 11,02 metriem

No kreisās: sacensību galvenais tiesnesis A. Priedītis, S. Vasiljevs, G. Rūsis, J. Zicāns, J. Apse, treneris G. Kartuzovs

Beigušās Latvijas komandu meistar-sacīkstes galda tenisā Elites līgā.

Vienpadsmito reizi vīriešu un sesto reizi sievietes konkurencē par uzvarētāju kļuva "Universitātes Sporta" komanda, kurai tagad jauns nosaukums: US-VAD. Šie rezultāti sasniegti kopš 1989. gada.

Sacensības notika divos posmos. Pirmajā posmā iegūto pārsvaru uzvarētāji spēja saglabāt, tas sakāms tieši par

Plus" ar 3 : 4. Tiesa, šie rezultāti vairs neiespajdoja vietu sadalījumu.

Zelta medaļas izcīnīja US-VAD I komanda: S. Vasiljevs, G. Rūsis, I. Zicāns un J. Apse.

Slavējami spēlēja arī US-VAD-II komanda (V. Tolkačevs, V. Glazunovs un J. Isajevs), kuri ieguva bronzas medaļas. Tāpat uzslavu izpelnījusies arī "Universitātes Sporta" tīrā komanda (S. Krūmiņš, I. Bite, G. Jundzis un U. Dzir-

Divi čempiona tituli US-VAD!

mūsu US-VAD komandām.

Tomēr pārsteigumi neizpalika, US-VAD-II komanda revanšējās sporta kluba "L.K.M.-Plus" vienībai ar 4 : 2. Toties pieredzējušākā US-VAD-I ar S. Vasiljevu priekšgalā zaudēja jaunajiem sportistiem no s/k "L.K.M.-

kalis), kuri izcīnīja 4. vietu.

Izdevusies sadarbība starp s/k "Universitātes Sports" un Valsts apsardzes dienestu. Daļa studentu komandas pārstāvju strādā šajā dienestā. Tā jau tagad populāri - gan mācīties, gan arī strādāt, par treniņiem pat nerunājot, jo viss ir jāspēj. Turklāt, šogad Gdanskā notiks Eiropas policistu čempionāts, kurā iecerēts arī mūsu sportistu starts.

Sieviešu konkurencē galvenajā spēlē US-VAD (O. Kartuzova, viesspēlētāja no Sanktpēterburgas L. Farina, J. Čaļenko un I. Ilķena) ar 4 : 0 pārspēja galvenās konkurentes no s/k "Ezerkala" Liepājā - Rietumu banka. Te gan jāpiebilst, ka otrajā posmā zaudētājkomandā nestartēja tās līdere, divkārtējā Latvijas čempione N. Kļimanova.

Uzslavu izpelnījusies arī mūsu sportistes - L. Krūmiņa, O. Zolotarjova un bijusī s/k "US" spēlētāja O. Ročāne, kuras, startējot zem Rīgas HES karoga,

spēja izcīnīt 4. vietu šāda ranga sacensībās. Šo posmu bez zaudējumiem aizvadīja tikai mūsējie - O. Kartuzova un S. Vasiljevs.

Interesanti, ka Pasaules čempionāts Belgradā tika atcelts. Un tikai daļa sacensību programmas norisināsies no 2. līdz 8. augustam Eindhovenā - individuālās sacensības un dubultspēles. Latvijai iedalītas divas vīriešu un divas sievietes vietas.

Viens ir skaids: tiesības pārstāvēt mūsu valsti tādā forumā izcīnīja S. Vasiljevs un O. Kartuzova, kura startēja Latvijas čempionātā un bija labākā aiz Krievijas pārstāves N. Kļimanovas. Kas būs vēl divi laimīgie? To noteiks

No kreisās: I. Ilķena, J. Čaļenko, O. Kartuzova un L. Farina

Latvijas galda tenisa federācija. Lielas iespējas tikt ir G. Rūsim, bet to rādīs laiks.

GENADIJS KARTUZOVS,
"US" galda tenisa sekcijas treneris

Sporta lappusi
veidojis
Mareks Lauva

ES LASU

Jaunās grāmatas "Latvijas valsts un tās vīri (1918 - 1940)."

Iznākusi profesora Riharda Treija grāmata "Latvijas valsts un tās vīri (1918 - 1940)."

Tas ir darbs par Latvijas ministriem, viņu darbību.

Grāmatas ievadā autors raksta: "Neatkarīgās Latvijas pirmās valdības ministrs Dr. Miķelis Valters (1874 - 1968) savās atmiņās raksta: "Un kad pienāca 18. novembris (1918. gadā - R. T.), dienu iepriekš, 17. novembrī, Kārlis Ulmanis, kuru liku priekšā kā valdības galvu, pēkšņi jautāja man: "Kas tad mēs īsti būsim?" Paplētu acis. Protams, nu taču vajadzēja zināt, kas noticis. Latvija proklamēja par suverēnu valsti, bet manis priekšā liktais šis suverēnās valsts valdības galva jautā, kā nu valdība un tās locekļi sauksies. Kas šīs valdības galva būs, kādi būs valdības locekļi? Es atbildēju: "Ministri, taču ministri...""

Latvijas Republikas dibinātāji sekoja M. Valtera ieteikumam, un pirmsparlaments - Tautas padome - 19. novembrī apstiprināja pirmo valdību, kuras locekļus sauca par ministriem un kuru vadīja K. Ulmanis.

No 19 Latvijas valdībām, kas darbojās no 1918. līdz 1940. gadam, viņš sastādīja astoņas. Divreiz Ministru kabineta priekšgalā atradās Zigfrīds Meierovics, Hugo Celmiņš un Margers Skujenieks. 13 Latvijas valdības sastādīja Latviešu zemnieku savienība, divas - bezpartejiski politiķi, tikpat daudz - sociāldemokrāti maziņieki, vienu - Demokrātiskā centra partija un vienu - Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partija.

Pirmā Saeima 1925. gada 1. aprīlī pieņēma likumu par Ministru kabineta iekārtu. Likums noteica, ka kabinets sastāv no Ministru prezidenta un 9 ministriem: ārlietu, finanšu, iekšlietu, izglītības, kara, zemkopības, satiksmes, tautas labklājības un tieslietu. Neilgu laiku (1918 - 1921, 1939 - 1940) pastāvēja arī Tirdzniecības un rūpniecības ministrija, Apgādes ministrija (1918 - 1921) un Sabiedrisko lietu ministrija (1937 - 1940). Tautas labklājības ministrija sākumā (1918 - 1925) tika saukta par Darba ministriju, bet Kara ministrija - par Apsardzības ministriju (1918 - 1923).

Latvijas ministri varēja lepoties ar tiem laikiem pietiekami solidu vispārējo un speciālo izglītību. Zināšanas bija iegūtas ne tikai pagastskolās un draudzes skolās, ģimnāzijos un komercskolās, bet arī ne vienā vien prestižā augstskolā. Vispirms, protams, tepat esošajā Rīgas Politehniskajā institūtā, kā arī Tērbatas, Pēterpils un Maskavas universitātēs. Bet ne tikai. Nākamie latviešu ministri bija studējuši un ieguvuši akadēmiski izglītotu speciālistu grādu arī Vācijā, Francijā, Šveicē, Norvēģijā un citās zemēs. Viņu svešvalodu prasmi varēja tikai apskaut. Savukārt Latvijas valsts valodu teicami zināja ministri cittautesi (Edvīns Magnuss, Pauls Mincs, Vilhelms Munters un citi).

Grāmata "Latvijas valsts un tās vīri" sakopoti raksti iepriekš - 1997. un 1998. gadā - ir publicēti "Latvijas Vēstnesī". Pirms izdošanas atsevišķā krājumā tie precizēti un vajadzības gadījumā papildināti, ievērojot arī lasītāju piezīmes.

"Latviešu karavīri zem svešiem karogiem (1940 - 1945)"

LU žurnāla "Latvijas Vēsture" fonds izdevis grāmatu "Latviešu karavīri zem svešiem karogiem 1940 - 1945." Tās autors Indulis Kažociņš grāmatas ceļavārdos raksta:

"Latvija atrodas ļoti stipru valstu interešu sadursmes punktā. Gadu simtos latviešu vīri ir bijuši spiesti ņemt rokās ieročus, lai aizstāvētu savu sen-tēvu zemi pret iebrucējiem, karojot zem citu tautu ķēniņu karogiem. Kad 1918. gada 18. novembrī latviešiem izdevās pasludināt savas valsts neatkarību, latviešu tauta to varēja baudīt tikai nedaudz vairāk par divdesmit gadiem. Kad valstij radās jauni draudi, karavīriem, Latvijas sargiem, netika dota iespēja aizstāvēt savu zemi zem

saviem karogiem(..)

Vairums materiāla ir ņemts no dokumentu un atmiņu krājuma "Latviešu karavīri Otrā pasaules kara laikā", Artura Silgaiļa grāmatas "Latviešu leģions", Vernerā Haupta grāmatas "Die Heeresgruppe Nord" un Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Vēstures institūta grāmatas "Latviešu tautas cīņa Lielajā Tēvijas karā". Citus avotus rāda izmantotās literatūras saraksts."

J. Kažociņš raksta arī, ka pats ir atbildīgs par izteiktajām domām un spriedumiem. Lasītājiem ir dota iespēja uzzināt vēl vienu versiju par mūsu vēsturi.

Labākā dāvana draugiem izlaidumā - grāmatas

Kā labu joku izlaidumā jūsu draugi uztvers dāvanu - grāmatu "SĀC DZĪVOT!" Bet ne jau joki vien, arī brīnišķīgi padomi, manuprāt, ir atrodami visiem pazīstamā amerikāņu psihologa DEILA KĀRNEGĒ grāmatā.

Te jūs varat atrast padomus, kā neraizēties, bet sākt dzīvot! Piemēram, vai zināt, kā šajā stresainajā sesijas laikā izvairīties no noguruma un raizēm un būt enerģijas pilnam? D. Kārnegē mūs pamāca:

1. noteikums. Atpūties, kamēr neesat noguris!
2. noteikums. Iemācieties atslābināties darbā.
3. noteikums. Iemācieties atslābināties mājās.
4. noteikums. Darbā izmantojiet četrus derīgus padomus:
 - novāciet no galda visus dokumentus, atstājiet vienīgi tos, kas attiecas uz tobrīd risināmo jautājumu;
 - dariet visus darbus to svarīguma secībā;
 - saskaroties ar problēmu, atrisiniet to uzreiz, ja vien jūsu rīcībā ir lēmuma pieņemšanai nepieciešamie fakti;
 - iemācieties organizēt, dalīt atbildību un pārraudzīt.
5. noteikums. Lai izsargātos no raizēm un noguruma, strādājiet ar aizrautību!
6. noteikums. Atcerieties, neviens nav nomiris miega trūkuma dēļ. Kaitējumu veselībai rada uztraukums par bezmiegu, nevis pats bezmiegs!

Šajā grāmatā atradīsiet arī psihologa padomus, kā pārvarēt nedrošību, būt pārliecinātam biznesa darījumos, izmantot kritiku savā labā, kā nezaudēt spēkus un saglabāt "mūžīgo jaunību"! Izlasot grāmatu, daudzi no jums teiks - JĀSAK DZĪVOT!

Protams, skeptiķi teiks, kas gan ir dzīve bez naudas un cik gan ilgi tā var dzīvot? Varam smelties ierosmes "Jumavas" izdotajā RĪČARDA KARLSONA grāmatā "NERAIZĒJIES, PELNI NAUDU!" Tie ir padomi, kā organizēt savu dzīvi un attiekties no mazsvarīgām lietām, lai gūtu panākumus. Jāatzīst, ka grāmatai ir interesants un asprātīgs noformējums, proti, teksti ir papildināti ar ilustrācijām, kurās jūs notiekti pazīst Latvijā populārus politikus un biznesmeņus.

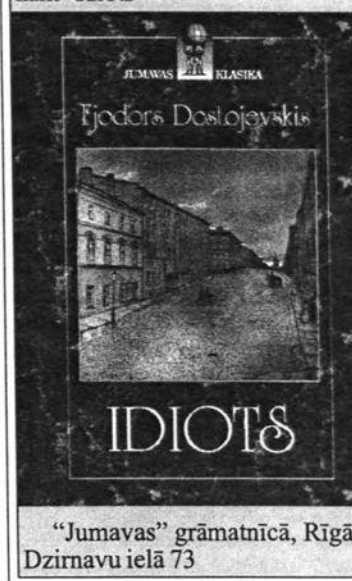
Ieklausieties autora sacītajā, ka gudrība var būt pat svarīgāka par saprāta koeficientu! Ja cilvēks vienlīdz apveltīts ar saprātu un gudrību, var uzskatīt, ka saprāts ir brīnišķīga īpašība. Tomēr, ja jums būtu jāizvēlas starp abām šīm īpašībām, autors iesaka, ka, tiecoties pēc priekša un bagātības, gudrība ir pat svarīgāka nekā saprāts. Daudziem ļoti saprātīgiem cilvēkiem neizdodoties pilnīgi izmantot savas gara spējas, daudzi no viņiem esot nelaimīgi. Kāpēc? Par to lasiet grāmatā! Ieskatam vēl daži nodaļu virsraksti, ko var uzskatīt par aforismiem: Atcerieties, ka tūkstošiem jūdžu garš ceļojums sākas ar vienu soli! Samierinieties ar to, ka varat atrast sev aizbildinājumus un varat pelnīt naudu, bet nevarat darīt kā vienu, tā otru vienlaikus! Mainiet to, ko varat mainīt, samierinieties ar to, ko mainīt nav jūsu spēkos!

Un, kad visi padomi iegaumēti un ņemti vērā, atpūšoties, klausoties putnu treļļos siltajos vasaras vakaros, varat krēslā atslēgt ar patiesi interesantu literatūru - PAULS BANKOVSKIS (1973.) "PLĀNS LEDUS". Autors nāk no Cēsu puses, ir mācījies Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolā, bijis līdzautors filmai "Baigā vasara". Nepaliek nepamanīts grāmatas noformējums, pirmkārt jau spilgti oranžais vāks ar mākslinieka J. Tenisona zīmējumiem, savukārt nodaļas aizsāk kāds klaviatūras taustiņš, vai nu burts vai "page up", "page down" u.c.

Šķiet, izmantotais piedāvājums "VAI VĒLATIES BEIGT? ATBILDIET AR JĀ VAI NĒ" arī nav svešs

Īpašs piedāvājums studentiem!

Ievērojama atlaide krievu kļasiķa Fjodora Dostojevska romānam "Idiots"

"Jumavas" grāmatnīcā, Rīgā, Dzirnava ielā 73

datora lietotājiem. Tas ir interesants, mūsdienu jaunatnei domāts lasāmgabals, kurā ne viens vien atradīs sev ko tuvu.

"Tas nav pasaules gals. Tas nenotiks nedz rit, nedz parit, nedz nākamgad. Neticiet man. Tā ir pāsaka, ko man pēc elektronisko paustu atsūtīja kāds svešinieks. Viņa adrese ir mikijis@yahoo.com." (P. Bankovskis)

Nupat "Jumava" ir izdevusi arī "MAZĀ BIZNESĀ KURSUS". Grāmata var atrast ekonomikas, uzņēmējdarbības, mārketinga, uzņēmumu vadības, nodokļu, grāmatvedības un lietvedības pamatjautājumus, kas skaidroti saskaņā ar LR likumdošanu. Teorētiskais materiāls ir papildināts ar mācību līdzekļiem piemērotu plašu praktisko uzdevumu klāstu.

Daudziem no jums jau ir vai arī būs jāraksta dažādas darījuma vēstules. Šajā grāmatā var atrast visu par šo dokumentu. Piemēram, parasti darījumu vēstules raksta uz iestādes vēstulju veidlapas, formātu A4 (210x297) vai A5 (210x148) izvēlas atkarībā no teksta garuma. Darījuma vēstulēs rekvizīti ir: adresāts - iestādes, organizācijas, personas, kurai vēstule adresēta, amats, iniciālis un uzvārds (datīvā); datums, nosūtāmā dokumenta reģistrācijas numurs un datums, uz kuru atbilde sniegta; satura atklāsts, kurā ietverta īsa norāde par vēstules galveno saturu; vēstules teksts, ko var rakstīt trešās personas formā vai daudzskaitļa pirmās personas formā; pielikums, ja kopā ar vēstuli ir kādi dokumenti; paraksts; zīmoga nospiedums (ne vienmēr).

"MAZĀ BIZNESĀ KURSĀ" varat atrast CV, iesniegumam, izziņai, aktam, nolikumam, statūtiem, lēmumiem, rīkojumiem un citiem dokumentiem izvirzītās noformēšanas prasības. Doti līgumu un dokumentu paraugi. Varat iepazīties ar uzņēmējdarbības pamatnoteikumiem, ar to, kas ir vadīšana, kāda ir tās būtība un kādas ir organizācijas un vadītāja attiecības, kas ir komunikācija.

Iepriecina grāmatas noformējums, uzskatāms teksta izklāsts. Tā domāta ne tikai biznesa cilvēkiem, bet visiem, jo katram dzīvē vairāk vai mazāk jā-saskaras ar lietvedību, ar dokumentu kārtošanu.

Meklējiet "JUMAVAS" izdotās grāmatas, dāviniet tās sev un draugiem, jo kas gan var būt skaistāka dāvana par labu grāmatu? Novēlam visiem veiksmīgi nokārtot sesiju, bet augstskolas "beidzējiem" - lai viss izdodas kā iecerēts un lai skaista izlaiduma balle!!!

Sagatavojuši
ZANĒ STRŪDE

KONKURSS

Jaunā konkursa jautājumi:

1. "Ja tu nevari dot man laimi, Kaut vai nelaimi dod!
Es eju bojā kā zeme,
No sausuma plaisājot."
Kam pieder šīs dzejas rindas? (Apgāds "Jumava" ir izdevis šī autora kopotos rakstus!)
2. Robina Norvuda ir psiholoģe, kas dod padomus, kā rīkoties sievietēm, kuras attiecībās ar vīriešiem zaudējušas savu "es". Kā sauc viņas grāmatu?
3. "Ja tautai draud bojāeja, tai palīgā nāk senči un Dievs. Mīlestība uzvar visu."
Kādas autore un kāda darba "ceļavārdos" liktas šīs rindas? (Interviju ar autori var meklēt vienā no "UA" iepriekšējiem numuriem!)

Atbildes gaidām vienu nedēļu pēc laikraksta iznākšanas.

"UA" iepriekšējā grāmatu lasītāju konkursa pareizās atbildes ir šādas:

1. Grāmatas "Ķīniešu astroloģija" autors ir Man Ho Kvoks.
2. Žaklīnas Haupmanes romānu "Es, kas nepazīstu vīriešus" no franču valodas tulkojusi Inese Pētersone.
3. Par cilvēka identitāti dažādos skatījumos var izlasīt "Jumavas" izdotajā grāmatā: Eriks M. Eriksons "Identitāte: jaunība un krīze".
4. G. Repšes grāmatā "Pieskārieni" stāstīts par Kurtu Fridrihsonu.

Šoreiz jūsu atsauce bija neparasti liela, tādēļ grāmatu ieguvējus nācās lozēt. Laimīgie ir Inese Zelča no Fizikas un matemātikas fakultātes un Anita Pērķone no Bioloģijas fakultātes.

Ingus Sondors, Anita Kovaļevska un, Oļegs Dzenītis Arnis Vilemons saņems apgāda "Jumava" grāmatu katalogus. Gaidām jūs "UA" redakcijā Raiņa bulvārī 19, 136. telpā.

INFORMĀCIJA, REKLĀMA,
SLUDINĀJUMILU 1998./1999.
akadēmiskā gada
izlaidumu saraksts

Fakultāte, studiju programma	Datums	Laiks	Vieta
Geogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte	30. Mai	11.00	Mazā Gīlde
Pedagoģijas un psiholoģijas institūts	11. Jūn	17.00	Kronvalda bulv. 4
Bioloģijas fakultāte	18. Jūn	11.00	Mazā Gīlde
Svešvalodu fakultāte	21. Jūn	10.00	Nacionālā Opera
Fizikas un matemātikas fakultāte	21. Jūn	13.00	Nacionālā Opera
Starptautisko attiecību institūts	21. Jūn	16.30	Nacionālā Opera
Vēstures un filozofijas fakultāte: bakalaura studiju programmas; maģistra studiju programmas	22. Jūn	11.00	Nacionālā Opera
22. Jūn	13.30	Nacionālā Opera	
Ķīmijas fakultāte	22. Jūn	14.00	Kr. Valdemāra 48
Humanitārais institūts	22. Jūn	16.00	Nacionālā Opera
Teoloģijas fakultāte	26. Jūn	12.00	Doma baznīca
Ekonomikas un vadības fakultāte: Vadības zinību studiju programma (ražošanas vadība; vadības teorija; ekonomikas informātika, vadības informācijas sistēmas; vides un uzņēmējdarbības vadība); Vadības zinību studiju programma (starptautiskās ekonomiskās attiecības; starptautiskā ekonomika un bizness; tūrisma un viesnīcu vadība); Vadības zinību studiju programma (tirgvedība; tirgvedības pētīšana, vadības teorija (Tirgvedības un kvalit. vadības institūts)); Sabiedrības vadības studiju programma	28. Jūn	10.00	Nacionālā Opera
28. Jūn	13.00	Nacionālā Opera	
28. Jūn	16.00	Nacionālā Opera	
28. Jūn	16.00	Nacionālā Opera	
Filoloģijas fakultāte	29. Jūn	15.00	Nacionālā Opera
Pleaugušo pedagoģiskās izglītības centrs	01. Jūl	10.00	Nacionālā Opera
Ekonomikas un vadības fakultāte: Ekonomikas bakalaura studiju programma (saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole un analīze; uzņēmējdarbības ekonomika; tautsaimniecības analīze un prognozēšana; analītiskā ekonomika); Ekonomikas maģistra studiju programma (saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrolē un analīzē; matemātiskā ekonomika; statistika); Ekonomikas bakalaura studiju programma (finanses un kredīts); Ekonomikas maģistra studiju programma (finanses un kredīts; makroekonomika; uzņēmējdarbības ekonomika)	01. Jūl	13.30	Nacionālā Opera
01. Jūl	13.30	Nacionālā Opera	
01. Jūl	16.30	Nacionālā Opera	
01. Jūl	16.30	Nacionālā Opera	
Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte: Pedagoģijas bakalaura studiju programma (latviešu valodas un literatūras mācību metodika; svešvalodu mācību metodika); Pedagoģijas bakalaura studiju programma (darbmācības; mājturības mācību metodika; vizuālās mākslas mācību metodika; veselības un sporta izglītība); Psiholoģijas bakalaura studiju programma; Pedagoģijas maģistra studiju programma; Psiholoģijas maģistra studiju programma	02. Jūl	11.00	Nacionālā Opera
02. Jūl	13.30	Nacionālā Opera	
02. Jūl	13.30	Nacionālā Opera	
02. Jūl	16.00	Nacionālā Opera	
Vides zinātnes un pārvaldes studiju centrs	06. Jūl	16.00	
Grāmatvedības institūts	22. Jūl	15.00	

Encyclopædia Britannica -
nosaukums, kas neprasa komentārus!

LU bibliotēka iegādājusies abonementu uz gadu,
kas dod iespēju visiem LU tīkla lietotājiem
izmantot Online versiju:

<http://www.britannica.co.uk>
<http://www.eb.co.uk>
<http://www.eb.com>
<http://www.eblast.com>

Veiksmi sērfošanā!

Tiksimies septembrī!
Jūsu "Universitātes
Avīze"

Vajadzīgs darbam firmā
students (-e)
ar iemaņām AUTOCAD

Zvanīt pa mob. / 94152777, Jāņa Čakmaņa

Latvijas Universitātes
absolventu ievērbai!

LU Starptautisko attiecību institūts pieņem dokumentus:
♦ starptautisko attiecību (Ekonomikas maģistra), kods 463011.02;
♦ starptautisko attiecību (Tiesību maģistra), kods 463814.01
studiju programmās; uzņem ekonomikas un tiesību zinātņu baka-
kalauru. Studiju ilgums pilna laika studijās - 2 gadi, daļlaika
studijās - 3 gadi;
♦ profesionālo studiju programmā "Starptautiskās ekonomiskās attiecības"; pēc jebkurām akadēmiskajām studijām. Studiju ilgums pilna laika studijās - 1 gads, daļlaika studijās - 2 gadi;
♦ profesionālo studiju programmā "Starptautiskie tranzīta pārvadājumi"; pēc jebkurām akadēmiskajām studijām. Studiju ilgums pilna laika studijās - 1 gads.

Dokumenti jāiesniedz līdz 2. jūlijam - LU Starptautisko attiecību institūtā, Rīgā, Mārstaļu ielā 28/30, 28. telpā, tālr. 7225866.

Pasaku māja
"Undīne" piedāvā:

Jūnijs

Piektdien, 04.06. plkst. 18.00 - "Dzīvības evolūcija - mērķtiecība vai nejaušība". Latvijas Astronomu biedrības viceprezidents Jānis Kauliņš.

Sestdien, 05.06. plkst. 18.00 - "Mājienu valnis". Andra Akmentīņa dzeja, stāstu un mūzikas valstībā.

Piektdien, 11.06. plkst. 18.00 - "Elfu meži". Aleksandrs Ruģēns. Tēma: "Augu valsts metafiziskā dzīvība".

Sestdien, 12.06. plkst. 18.00

"Sauls josta" Andris Mičulis. 10. tēma:

"Gaismas pils un tās uzcelšana - mūsu mērķis" - lekciju cikla noslēdzošā nodarbība.

Piektdien, 18.06. plkst. 18.00 - "Pasaku koks".

Radio darbnīca vakars.

Sestdien, 19.06. plkst. 18.00 - "Sidrabenes vār-
ti". Jāņu ieligošana.

Piektdien, 25.06. plkst. 18.00 - Teju

iepakojšanas darbnīca. Rīgas kinostudijas mākslas

filma "Vēlā kalpi" un "Vēlā kalpi vēla dzirnavās"

Sestdien, 26.06. plkst. 18.00 - "Vārtu sargi". Zajā ordeņa slepenā

sapulce.

Jūlijs

Piektdien, 02.07. plkst. 18.00 - "Pasaku meža tauta". Aleksandrs Ruģēns.

Sestdien, 03.07. plkst. 18.00 - Folkgrupas "Līga" koncerts.

No 3. jūlija līdz 7. augustam - "Pasaku zemes radīšana". Starptautiska nometne, kuras programmā ietilpst glezniecības, grafikas, tēlniecības, monumentālās mākslas, keramikas, tekstila, floristikas, stikla darbnīcas, lomu spēles, balles pie Ziemassvētku eglītes, koncerti, pasaku vakari, talkas, "Undīnes" pasaku krājuma apkopošana un ilustrēšana, lekcijas, pajūgu karavānas uz Mellužiem sagatavošana.

Sestdien, 24.07. plkst. 12.00 - Folkmūzikas festivāls "Si zeme ir mūsu" - pirmā diena.

Augusts

Sestdien, 07.08. plkst. 17.00 - Folkmūzikas festivāls "Dvēseles lauks" - otrā diena Mellužu estrādē.

No 13. līdz 27. augustam - "Viduslaiku dienas" - dienas nometņu komplekss, kura saturā ietilpst: ordeņu sanāksmes, emocionālā kultūrvēstures skola, turnīri, filmas, dzeja, trubadūru sacensības, koncerti, amatniecības demonstrējumi, darbnīcas, lomu spēles, lekcijas, leģendas par karali Artūru, bruņiniekiem un citas.

Sestdien, 28.08. plkst. 18.00 - Senās mūzikas ansambļa "Ludus" koncerts.

Sīkāka informācija pa tel. (Jūrmalā) 760061 (Ingus Zālītis).

Kamerkoris "VECRĪGA"

uzaicina tevi uz savu 16 gadu

Jubilejas koncertu

12. jūnijā plkst. 18⁰⁰ Anglikāņu baznīcā

Latvijas Televīzijas 45 gadu jubilejai veltītie koncerti no 4. līdz 12. jūnijam
pl. 19⁰⁰ Zaķusalā pie LTV studijas
Informācija pa tālr. 7200286

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido TOMS GRĪNBERGS
Numurā izmantoti ANDAS LASES zīmējumi
Avīzes līdz jums nogādā MAREKS LAUVA

Vasaras skola '99

LU Dzimtes studiju centrs piedāvā:

No 1999. gada 23. līdz 30. augustam Jūrmalā, projekta Femina Baltica ietvaros tiek organizēta dzimtes studiju vasaras skola.

Visiem un visām, kam ir interese un/vai kāda pieredze dzimtes studijās (gender issues), būs iespēja noklausīties lekciju ciklu un piedalīties diskusijās par šādām tēmām:

1. Feministiskā metodoloģija: Austrumeiropas konteksts.
1. Dzimte, darba tirgus un likumdošana.
3. Valoda un vara.

Daļiņvalstis: Latvija, Lietuva, Igaunija, Krievija, Ziemeļvalstis.

Darba valoda: angļu / krievu.

Konkurss: 1. Anketa (saņemama LU DzSC); 2. Eseja.

Terminā: 1999. gada 11. jūnijs.

Papildinformācija: Latvijas Universitātes Dzimtes studiju centrs,

Raiņa bulv. 19, 133. telpā, tālr.: 7224682.

fax: 7820113, e-mail: dzsc@lanet.lv

KVALITĀTĪVAS BILDES, JAUNA CENA!

NO 1. MAIJA VISIEM DIENAS MODAĻAS

STUDENTIEM FOTOGRAFĪJA 9X13 10X15 TRAKA 0,11 LS

"FLĒRAS" TIRDZniecības vietās VISĀ

LATVIJĀ:

Rīgā, K. Barona ielā 83

Rīgā, Gertrūdes ielā 39

Rīgā, Merķeļa ielā 6

Rīgā, Stacijas Laukumā 1 (Centrālais pasts)

Rīgā, Audēju ielā 16 (u/v "Centrs")

Rīgā, veikalā "Tallinn" Brīvības ielā 409

Rīgā, veikalā "Tālava" A. Saharova ielā 21

Rīgā, veikalā "Ruse" Lokomotīves ielā 68

Rīgā, veikalā "Dole" Maskavas ielā 357

Rīgā, veikalā "Abava" Mellužu ielā 1

Rīgā, veikalā "Rema-1000" Dzelzavas ielā 74

Rīgā, Valdeķu ielā 10

Rīgā, Kastrānes ielā 10

Rīgā, veikalā "1000-sikumi" Murjāņu ielā 50

Jelgavā, Katoļu ielā 7

Jēkabpilī, Brīvības ielā 131

Ādažos, Ādažu tirgū,

Centra ielā 33

FOTOSALONOS:

Rīgā, Smiļšu ielā 1/3

Rīgā, Miera ielā 4

Rīgā, Merķeļa ielā 3

Jēkabpilī, Brīvības ielā 148

JOPROJĀM SPĒKĀ "KLIENTA KARTES" 10% ATLAIDE
UZ VISĀM "FLĒRAS" PRECĒM!

"Flēra" - tā ir kvalitāte!

STUDENTIEM

Mēs esam skaistumkopšanas salons ar jaunu filiāli

Basteja pasāzā

Mums ir ideja - sniegt vislabāko, lai būtu pa kabatā arī tev.

Uzrādot studenta apliecību, tu iegūsti

50% atlaidi

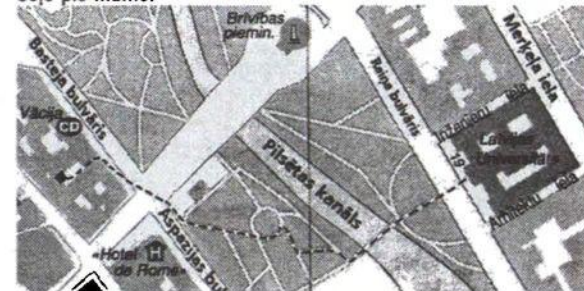
matu mazgāšana, griešana, veidošana - no 4 Ls

solārijs

daudz kas cits

Atnāc un uztici sevi mums!

Ceļš pie mums:

Basteja bulvāris 16

tel. 7212327

P. O. T. C. P. 8⁰⁰-20⁰⁰

S. 10⁰⁰-18⁰⁰

Ja vēlaties veidot īpašu frizūru izlaiduma dienai,
pie friziera jāpiesakās vairākas dienas iepriekš

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas vestibilā blakus telefona automātiem)
Tālrunis: 7222944; mājas lapa: <http://ieva05.lanet.lv/~luua>
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.